

ФОКУСИРАНО НАБЛЮДЕНИЕ ПО ТЕМАТА ЗА ОБРАЗА НА БЕЖАНЦИТЕ, МИГРАНТИТЕ И ЧУЖДИТЕ ГРАЖДАНИ В МЕДИЙНИТЕ УСЛУГИ В ДВЕ ЧАСТИ

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ	2
БНТ1	3
ХОРИЗОНТ	10
БТВ	13
НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	22
ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ.....	25
BULGARIA ON AIR	31
ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.....	35
NOVA NEWS	37
ЕВРОКОМ.....	44
БЪЛГАРИЯ 24	48
7/8 TV.....	52
СКАТ	52
АЛФА ТВ/ALFA TV	55
НЕЛИНЕЙНИ УСЛУГИ	60
ВТОРА ЧАСТ – ДОПЪЛНЕНИЕ.....	65
БНТ1.....	66
ХОРИЗОНТ	74
НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	78
БТВ	79
ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ.....	80
BULGARIA ON AIR	82
ЕВРОКОМ.....	83
NOVA NEWS	87
ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.....	90
СКАТ	90
7/8 ТВ.....	91
БЪЛГАРИЯ 24.....	93
АЛФА ТВ / ALFA TV	94
НЕЛИНЕЙНИ УСЛУГИ	95

ВЪВЕДЕНИЕ

По предложение на г-жа Пролет Велкова и решение на СЕМ (по протокол) от заседанието на 21.03.2024 г. е реализирано фокусирано наблюдение по темата за образа на бежанците, мигрантите и чуждите граждани в линейни и нелинейни медийни услуги за периода 8-18 март 2024 г. Конкретният повод за актуализиране на мигрантската тема в публичното пространство са три инцидента със сбивания от началото на март, които са отразени от медиите чрез редица репортажи и коментари в услугите на доставчиците.

Прегледаното линейно съдържание обхваща:

- Телевизионно - БНТ, ВТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, NOVA NEWS, ЕВРОКОМ, БЪЛГАРИЯ 24, СКАТ, 7/8 TV, АЛФА ТВ, PIK TV (Pik.bg)

- Радио - ХОРИЗОНТ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ,

Прегледаното нелинейно съдържание обхваща:

- Нелинейни услуги - Actualno.com, Gospodari.com, Dir.bg, Blitz.bg, Dnevnik.bg,
- Платформа - Vbox7.com.

Относно фактите

Мониторингът в цялост очертава една фактологична картина, която е недостатъчно ясна и точна във всички наблюдавани медии. Има разминавания кой кого е нападнал, какви по националност, етнос и възраст са били участниците в инцидентите, както и какъв е статутът им (нелегални мигранти, бежанци, чуждестранни граждани), колко точно хора са взели участие в събитията и т.н. Единствените визуални документи са кадри от сбивания, разпространени в социалните медии (два клипа). В действителност става дума за три последователни случая на сбивания с участието на чужди граждани:

- вечерта на 06.03.2024 г. на бул. „Витоша“ (гр. София) - сбиване и побой над български тийнейджъри от млади чуждестранни мъже (някои медии сочат, че това са араби, кюрди, сирийци, египтяни);

- вечерта на 08.03.2024 г. - нападение над студенти по медицина от Великобритания с пакистански произход, установено, че е извършено от непълнолетни лица с криминално минало;

- същата вечер на 08.03.2024 г. (петък) - сбиване в Центъра за бежанци в столичния квартал „Овча купел“.

След възникналите инциденти, през периода има два протеста на български граждани срещу мигрантите - на 10 март в центъра на столицата и на 12 март в кв. „Овча купел“, където има общезитие за бежанци.

На 13 март се състои извънредно изслушване в Народното събрание по повод на инцидентите на вътрешния министър Калин Стоянов и на директора на Агенцията за бежанците Мариана Тошева.

На 14 март се превежда извънредна сесия на Столичния общински съвет (СОС) за сигурността в София.

От страна на официалните власти се подчертава изрично, че инцидентите не са на расова основа, а имат битов и криминален характер.

На 15 март в парламента на първо четене се приемат законодателни промени в Закона за администрацията и Закона за МВР, с които щатът на „Гранична полиция“ се увеличава с 1264 души и Вътрешното ведомство се задължава да охранява бежанските центрове, вместо частни фирми.

В периода е изнесена информация от официални източници (най-вече МВР и ДАБ), че от началото на годината задържанятия на чужди граждани (мигранти) са 260, а за същия период миналата година са 1260; като цяло местата за настаняване са запълнени 43% и в тях има 1500 души; за последните три години регистрираните инциденти са под 30 на брой за година, а за 2024 г. това е първият инцидент от битов характер в център за бежанци, който излиза извън територията му.

Реакциите след инцидентите

Наблюдаваните медии отразяват не само инцидентите, но и последващите обществени реакции. Повечето информации са неутрални, но има коментари, които изграждат изкривен образ на чуждите

граждани – мигранти, бежанци. Представят ги единствено като нашественици, престъпници, без възпитание и обноски, безчинстващи, устремени към социалните придобивки и богатства на западните общества. Акцентират върху промяната в демографската картина на Европа - ислямизация и африканизация на европейския континент, нещо, което българите не искат да виждат у нас. Проблемите, които създават, са повод в медиите да се говори изобщо за европейската и световна политика по отношение на миграцията. Появяват се информации за приемането в ЕП на общоевропейски Пакт за миграцията, който заменя Дъблинските споразумения. Представителите на патриотични и популистски формация у нас използват случаите да формират общественото мнение в България срещу чуждите граждани като сочат, че *„сигурност на улицата няма, хората все повече живеят в страх, полицията и властта като цяло не въвежда обществен ред“*... Наблюдатели подчертават, че темата за миграцията и бежанските потоци ще е една от основните в предизборните дебати за бъдещия Европейски парламент. Участници в актуалните предавания коментират случаите като акцентират върху политическата злоупотреба на едни криминални и битови по същността си инциденти с цел активизиране (подгръване) на електората преди европейските избори през юни тази година. Историите с мигранти добре се вписват в хибридна война на Кремъл срещу Европа. Други смятат случаите като заглушаващи по-големи вътрешни скандали като Турски поток или мафията в Темида.

Малко на брой медии търсят и намират гледната точка и на чужденците, пребиваващи в страната ни – БНТ1, БТВ и BULGARIA ON AIR излъчват репортажи за бежанци, намерили подслон и работа у нас. Регистрирани са два репортажа за пострадали бежански семейства и отделни чужденци от нападение на български граждани – в БНТ1 (от Афганистан) и в BULGARIA ON AIR (от Сирия).

Мониторингът констатира наличие на език на омразата в програма АЛФА ТВ, където на 14.03. в 10:20 ч. гостува Боян Расате от „Български национален съюз – Нова демокрация“. Още с първите си думи Расате нарича бежанците спящи терористични клетки, талибани – *„Определено, това не са нормални хора, които идват, за да се впишат в европейската среда, а по-скоро да налагат своята ненормална култура, своите ненормални традиции...* Водещият Кристиян Димитров не се опитва по никакъв начин да прекъсне думите на госта, а дори засилва внушенията за омраза и ксенофобия, припомняйки му за организираните *„Патрули за запазване на населението от такъв тип мигранти“*. След ретроспекцията за мигрантската криза от 2014 г. и припомнянето на случай, в който мигрант е намушкарал с нож момиче, Расате продължава: *„Ние не искаме нито легалните, нито нелегалните имигранти: сган, паразити, хлебарки, които лаят по улиците...“*

След периода на наблюдение е установено, че и в програма СКАТ (на 01.04.2024 г. от 18:51 часа) е излъчен репортаж за протест на младежки организации против мигрантите в България, който внушава етническа нетърпимост (репортажът по всяка вероятност е от протеста на 10 март). В него с особена патос и сила на гласа се казва *„...България е за българите. И ако тук не може да показваме нашия национален дух, ако тук не може да показваме нашата национална принадлежност и ако тук не можем да се чувстваме сигурни, за каква държава говорим. То ние не говорим за държава, говорим за джунгла. Джунгла, напълнила се с животни. Животни, които ние ще изгоним от тук... В следващия случай, в който забележим, не само ще протестираме, в следващия случай ние ще се погрижим, ако не полицията, ако не държавните власти, тези които вършат престъпленията да бъдат наказани“*.

За констатираните нарушения на чл. 17, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията (наличия на реч на омразата) са предприети действия по реда на надзора.

БНТ1

Темата намира отзвук в новините „По света и у нас“ и предаванията „Още от деня“, „Денят започва с Георги Любенов“, „Говори сега“, „Още от деня“ и „Денят започва“.

При представянето на информацията за инцидентите и последващите коментари в повечето случаи наблюдението не регистрира силно негативно и враждебно отношение към мигрантите и бежанците, обикновено те са поставени в неутрален контекст. Изключение правят ген. Васил Василев, бивш директор на Националната полиция, който нарича нелегално преминалите границата

„нашественици“ и „престъпници“, евродепутатът Ангел Джамбазки („*Тези хора са нежелани тук и ще направим необходимото да ги няма*“) и общинският съветник в СОС Карлос Контрера („*Чужди хора, част от тях категорично криминален контингент*“). В тези случаи водещите на предавания се стремят да възстановят баланса в разговора – напомнят, че става дума за хора, търсещи закрила, че не може да бъдат държани, затворени и т.н. Прави впечатление, че Андрей Райчев използва експресивни изрази, включително „чернокожи“, но като цяло език на омразата и призови за насилие не са констатирани.

По темата за мигрантите говорят президентът Радев; представители на МВР - министър Калин Стоянов, главният секретар Живко Коцев, директорът на СДВР Любомир Николов, бивши ръководни служители; председателят на Държавната агенция за бежанците Мариана Тошева; представители на местната власт - кметът на София Васил Терзиев, председателят на СОС Цветомир Петров, общинските съветници Георги Георгиев и Антон Хекимян (ГЕРБ-СДС), Карлос Контрера (ВМРО), Бонка Василева (ПП-ДБ); евродепутатът Ангел Джамбазки; анализаторите Андрей Райчев, проф. Владимир Чуков, Тихомир Безлов, Кристиан Шварек, Виктор Лилов; председателят на Българската асоциация на заведенията Ричард Алибегов; актьорът Павел Владимиров. БНТ търси мнението и на легално пребиваващи чужденци у нас като Шарбен от Ливан, собственик на сладкарница и др. В сутрешния блок е проведена традиционната анкета със зрителите, по-голямата част от които са за засилване на полицейското присъствие по улиците.

Представителите на изпълнителната власт (МВР) и управляващите Столичната община (кмет, съветници) поддържат тезата, че общественият ред в София е осигурен и все пак още ще бъде подсилен, че инцидентите са случайни и на битова основа, подчертават, че замесените чужденци не са мигранти или бежанци. Президентът, съветниците от ГЕРБ-СДС, евродепутатът Джамбазки и някои от анализаторите рисуват една по-драматична и тревожна картина, в която центърът на София не е безопасен, заради наситеното присъствие на мигранти, недостатъчните полицейски патрули и липсата на стратегия за справяне с мигрантския поток. Откроява се и изразяваното от няколко участници мнение, че центровете за настаняване на чужденци, търсещи защита, трябва да са от затворен тип.

Общественият доставчик БНТ представя на зрителите обективна и достоверна информация за няколко инцидента с участието на мигранти и легално пребиваващи в страната, както и за последвалите протести на граждани и извънредни срещи по сигурността, без да се стреми към излишна сензационност, която да поразда тревога и страх в аудиторията. Основните използвани журналистически жанрове са репортажи и/или преки включвания в „По света и у нас“ и интервюта в актуалните предавания. Извънредни студия и специално създадени по конкретния повод предавания не са констатирани. Няма данни за целенасочено използване на тематиката за целите на популизма и дезинформацията.

Разпространеното програмно съдържание е в съответствие с разпоредбите в ЗРТ.

Хронология по предавания

„ПО СВЕТА И У НАС“, 20:00 ч.

В новините темата се следи основно чрез репортажи и преки включвания на **репортера Иво Никодимов**.

08.03.2024 г.¹

Към края на емисията за пръв път в ефира на БНТ1 е разпространен репортаж за нападението над младо момиче в центъра на София от група неизвестни чужденци. Разбираме, че кадри от инцидента са се появили в Тик Ток, вероятно качени от самите нападатели. Случаят е от сряда вечерта и за него е станало ясно днес (08 март) от **водещия и актьор Павел Владимиров**, който се е оказал на мястото.

¹ Извън обсега на мониторинга на 01.03.2024 г. в „По света и у нас“ е излъчен репортаж за Джавед Нури, афганистанец, който живее законно у нас от 21 години и съпругата му българка, които са били пребити пред дома им. Според БНТ подобни нападения се организират в затворени групи в социалните мрежи. Лицето на съпругата е скрито, защото тя е поискала да не притеснява хората, които ще я познаят. И двамата твърдят, че не познават нападателите – 5 момчета и жена с дървени бухалки и арматурни жезла.

Излъчени са замъглени кадри и надпис на екрана: „Побой в центъра на София - младежи бяха нападнати от чужденци на бул. Витоша“. В горния десен ъгъл на екрана е позиционирано предупреждението „Внимание, травмиращо съдържание“. В репортажа Владимирова представя версията, че един от чужденците се е заяждал с момичето и когато българско момче се е опитало да я защити, останалите чужденци са се нахвърлили върху него. Самият актьор се е озовал на мястото минути след инцидента. Той твърди, че видео от побоя е качено от участник в нападението, били са „тагнати“ и други имена, които според него са арабски. Владимирова апелира да не се предизвиква масова паника и психоза, но препоръчва хората да имат едно наум, защото и в центъра на София вече не е безопасно. От МВР заявяват за БНТ, че полицията не е била сигнализирана за нападението.

09.03.2024 г.

Пряко включване, надпис: „Пак бой в центъра на София. Само за два дни две нападения на бул. Витоша“. Става ясно, че в първия случай група, за която се твърди, че е от мигранти, е нападнала момче, опитало се да защити момиче от техните набези. При втория инцидент, по неясни за момента причини, отново на същата улица група български младежи са нападнали четирима пакистанци с британски паспорти. Репортерът съобщава, че пряка връзка между двете нападения поне на този етап няма, а от Столичната община за момента отказват коментар. Според него вече се наблюдава засилено полицейско присъствие в центъра - повече патрули с полицейски коли се движат в районите на бул. „Витоша“, Львов мост, НДК и кв. „Овча купел“.

Следва репортаж за първото сбиване (заради момичето), в който **Георги Георгиев, общински съветник от ГЕРБ-СДС**, твърди, че очевидно в София има проблем със сигурността.

10.03.2024 г.

В репортаж за изявления на **президента Румен Радев** по актуални теми е включен негов коментар за инцидентите с мигранти. Държавният глава заявява, че очаква от правителството да гарантира сигурността на българските граждани, защото е недопустимо да няма сигурност в центъра на София, а и в страната. По думите му това кара хората да се съмняват във всички твърдения, че мигрантския поток е овладян, че имаме ефективна защита на българската граница и че връщането на нежелани мигранти от Европа у нас няма да има последствия за нашата сигурност.

Поредно пряко включване, надпис на екрана: „След сбиванията в София арест за два побоя на бул. Витоша“, отново са излъчени замъглените кадри от интернет. Според репортера, по последни данни младежите, които са се сбили на 6-ти март, са били българи и чужди граждани, но не мигранти, а легално пребиваващи. Двете групи са се познавали и са били смесени. Спорът е бил за момиче, което е имало отношения както с човек от първата, така и с човек от другата група. Задържани са двама - един сирийски и един египетски гражданин. При второто сбиване от петък вечерта на 8-ми март нападателите са изцяло непълнолетни български граждани, всички са с криминални досиета за кражби и грабежи. Пострадали са чуждестранни студенти в медицинския университет, пребиваващи легално, като най-вероятно нападението е с цел грабеж. Задържани са четири лица, включително един малолетен. В репортажа са включени синхрони на **главния секретар на МВР Живко Коцев** и **директора на СДВР Любомир Николов**. Разбираме още, че по разпореждане на **вътрешния министър** полицейското присъствие в центъра на София е засилено. Във фейсбук **Калин Стоянов** коментира, че действията на МВР имат за цел да не се допусне насилие, както над български граждани, така и над чужденци, независимо дали са бежанци или туристи. Той призовава случаите от последните дни да не се използват за политически цели и да не се правят опити за внушения, че конфликтите са на етническа или расова основа. **Председателят на Държавна агенция за бежанците Мариана Тошева** също е потвърдила, че никой от задържаните не е бежанец, а сбиването в кв. „Овча купел“ е заради битов спор.

В емисията е включен и репортаж за протест срещу мигрантите, провел се вечерта в столицата. Демонстрантите твърдят, че случаите от последните дни застрашават сигурността в страната, а проблемът се е задълбочил след приемането ни в Шенген по въздух. Според **евродепутата Ангел Джамбазки** „тези хора не принадлежат към нашата култура към нашата цивилизация, към нашия начин на живот“. Той заявява, че те са нежелани тук и ще направи необходимото да ги няма.

11.03.2024 г.

Поредният репортаж в „По света и у нас“ на тема „мигранти“: след двете сбивания в центъра на София през последните дни засиленото полицейско присъствие в центъра остава. На среща министърът на вътрешните работи **Калин Стоянов**, столичният кмет **Васил Терзиев** и браншовите организации на

заведенията са се договорили повече униформени да патрулират по централните улици и около центровете за настаняване на ДАБ. Лидерите на ГЕРБ Бойко Борисов и на ДПС Делян Пеевски са внесли законопроект, който предвижда увеличаване броя на служителите на гранична полиция с над 1200 и на униформените в охранителна полиция с повече от 250 щатни бройки. От материала става ясно, че **председателят на Българската асоциация на заведенията Ричард Алибегов** е доволен от бързата реакция на МВР. От своя страна **министърът на вътрешните работи Калин Стоянов** обявява, че се засилва полицейското присъствие и че увеличаването на щата на Гранична полиция най-после ще стане факт. И двамата призовават да не се правят внушения, че има конфликт на етническа основа. Според **кмета на София Васил Терзиев**, целта, около която всички са се обединили, е хората да усетят, че има ред в този град. Той твърди, че София е една от най-сигурните столици в Европа. Репортажът завършва с констатацията, че разследванията на двете сбивания на бул. „Витоша“ са доказали, че в тях не са участвали мигранти, а чуждите граждани, замесени в двата случая, са легално пребиваващи у нас.

12.03.2024 г.

Докато Фронтекс отчита спадане на миграционният натиск, спада и заетостта на центровете за настаняване на бежанци у нас, в кв. „Овча купел“ протестират срещу настанените в центъра там. В пряко включване се съобщава, че основното искане е центърът да бъде премахнат, въпреки че той от няколко десетилетия се намира на това място. По думите на протестиращите през годините те били силно притеснявани от хората, които са настанени, а сега проблемът се е задълбочил. Според репортера, на този фон вътрешният министър е коментирал, че сигналите в полицията срещу мигранти не са много, престъпленията, извършени от бежанци, също не са много. Оказва се, че обитателите в центровете за настаняване в последните месеци сериозно намаляват – те са запълнени на 43%, става ясно от думите на председателя на ДАБ Марияна Тошева в сутрешния блок (синхрон). **В репортажа е включена и презентация на Фронтекс с данни за нелегалните преминавания по източен средиземноморски маршрут януари – февруари 2024 г. (9150) и по западно-балканския маршрут – 3049. От 2021 г. броят на преминаванията непрекъснато спада и по двата маршрута, което означава, че те са се насочили по централния средиземноморски маршрут – бреговете на Италия, Франция и Испания.**

14.03.2024 г.

В новините се съобщава, че е започнало преместването на част от мигрантите от центъра за настаняване в столичния кв. „Овча купел“ - информация от ДАБ по време на извънредното заседание на СОС днес, свикано по настояване на общински съветници заради зачестилите инциденти с мигранти от последните дни. Кметът Васил Терзиев е признал, че проблем има, но е призовал той да не се политизира и че вече е наложително да бъде назначен заместник-кмет по сигурността. Други мерки, набелязани от съветниците са: постоянно полицейско присъствие и намаляване на капацитета на центровете. Според **Любомир Николов, директор на СДВР**, мярката за присъствие и контрол всъщност вече е предприета още след инцидентите – проверяват се документите на всички съмнителни лица. Синхрон на **Шарбен от Ливан, собственик на сладкарница**, който от една година живее в България. Той казва, че досега не бил свидетел на агресия или сбивания в района, за пръв път е видял такова нещо миналата седмица. Пред камерата говорят и двама сирийци, които са доволни от престоя си, но общезитието им се струва прекалено голямо, с много етажи и хора. Според **Марияна Тошева, ДАБ**, целта е центърът в „Овча купел“ да бъде поетапно закрит, анализът показва, че по този начин (намаляване на бройката) контролът е най-добър. В момента в центъра са настанени 413 души, от които 128 деца, като целта е те да не са повече от 300.

„ДЕНЯТ ЗАПОЧВА С ГЕОРГИ ЛЮБЕНОВ“

10.03.2024 г.

Гост е **политологът Андрей Райчев**. По повод случаите с мигрантите той казва, че това е обективна драма и за да не дразни, ще даде пример от Швейцария. Според него 30% от работещите там са внесени, главно чернокожи, но има и от Източна Европа, защото *„не можеш да накараш швейцарецът да мете, да мие клозет или ако го накараш, ще трябва да му платиш като на министър-председател“*. По думите му ние в Европа живеем 7 пъти по добре от другия свят и сме в ситуация *„хем да ги вкарваме да работят, хем да не ги искаме“*. Той подчертава, че България скоро ще трябва да внася, *„дай Боже, филипинци, а не афганистанци“*, като уточнява, че говори от гледна точка на религията главно, защото филипинците са християни.

17.03.2024 г.

По темата за сигурността и мигрантите в студиото дискутират **Виктор Лилов, издател и граждански активист** и **Кристиян Шварек, анализатор**. Според Лилов, темата за мигрантите е абсолютно измислена, чист популизъм и няма никакъв проблем с въпросните хора. Учудва се на реакциите на някои медии, преекспонирали двата инцидента и казва, че всъщност има криза с хуманността на българина и отношението му към хора, които не познава и с държавната политика към хора, които търсят убежище и закрила. Шкварек също заема позицията, че не се е случило нещо фрапантно в центъра на София и няма расов конфликт. Той обяснява защо има протести в София и други градове – те не са продиктувани от антихуманност - българинът вече е различен от онзи българин преди 1989 г., затворен зад Желязната завеса. Сега българинът пътува и се информира изключително много, масово българите имат роднини зад граница, мнозина са обиколили почти всяка европейска столица. Според Шкварек е видна една огромна промяна – брутална ислямизация и африканизация на европейския континент, нещо, което българите не искат у нас. Хората в „Овча купел“ са реагирали с протест, не защото са податливи на фейкнюз и мними заплахи, а защото повечето са видели какво е в Западна Европа и не желаят то да стане и тук. Шкварек описва района край Женския пазар в София като чисто афганистански квартал, на което водещият реагира с думите, че като има чужденци, кварталът е шарен. Шкварек контрира, че Европа е достатъчно шарена, но когато един квартал стане еднообразен – само афганистански, той е по-малко шарен и разнообразен. Лилов посочва, че в Европа мигрантите са 5% и е смехотворно това да е заплаха за демографията и религията в Европа. Според него страната ни е мултикултурна и мултирелигиозна и мигрантите не бива да ни притесняват, още повече, че имаме недостиг на работна ръка. Дватамата влизат в спор колко точно хора може да поеме Европа предвид факта, че вече се говори за *“климатични бежанци”*, което практически прави потенциален мигрант всеки жител на Глобалния юг.

„ОЩЕ ОТ ДЕНЯ“

11.03.2024 г.

Гост е **заместник-председателят на СОС Георги Георгиев**. Според него, ГЕРБ-СДС са настояли за извънредно заседание на СОС, на което да бъдат изслушани представителите на всички отговорни институции, начело с кмета, защото съгласно закона, той отговаря за обществения ред. По думите му, в резултат на срещата трябва да се поемат ангажименти какво ще се подобри в София, за да не ставаме друг път свидетели на три инцидента в рамките на два дни, които могат да предизвикат непредвидими реакции на отмъщение. Той твърди, че има много сигнали, че в „Овча купел“ е налице криминогенна обстановка – *„хора с колове и тръби тичат да се бият“*. Казва, че за да не може крайно десни фракции да противопоставят граждани и мигранти, институциите трябва да имат ясен план за действие и се надява усиленото полицейско присъствие да не е само за седмица – две. На въпрос на водещата: защо преди не се е повдигала тази тема, той отговаря, че преди години също е имало струпвания на стотици мигранти около джамията и край халите, но предишният кмет Йорданка Фандъкова е въвела ясна организация и предприела мерки за овладяване на ситуацията.

12.03.2024 г.

Гост е **проф. Владимир Чуков, арабист**. Разбираме, че живее в кв. „Овча купел“, сравнително близо до бежанския център. Според него броят не се е повишил, но се е променил профилът на тези бежанци, които сега не скитат, а работят по строежите. По думите му, във Франция подобни на нашите инциденти не се отразяват от медиите, защото властите държат хората настрана и целенасочено не ги уведомяват. Същевременно, това, което се е случило тук в последните дни - инцидентите на Витошка, е нещо ново, непознато за България. Нашите власти трябва да се противопоставят на този модел, който виждаме в Западна Европа – на стотици мигранти, седящи в центъра, в дисонанс с красивите сгради. Чуков силно подкрепя мерките за увеличаване на щата на полицията – и в София, и по границата, защото Европа е задъхана от мигранти, регламентите очевидно не работят и държавите се спасяват индивидуално.

По скайп пряко е включен **евродепутатът Радан Кънев**, който разяснява промените в Европа по отношение на мигрантите в Пакта за миграцията, който предстои да бъде гласуван в близко бъдеще в ЕП и в Съвета като окончателно законодателство. Според него този пакт е успех за българските

евродепутати и голяма крачка напред в сравнение с досегашния Дъблински регламент, който хвърля цялата тежест върху граничните държави.

15.03.2024 г.

По темата „Сигурността в София и решенията на СОС“ гостува **председателят на СОС Цветомир Петров**. Той коментира извънредното заседание по сигурността като казва, че не трябва да има притеснения за софиянци и посочва конкретните мерки, които ще бъдат предприети.

„ДЕНЯТ ЗАПОЧВА“

11.03.2024 г.

Гост в предаването е **Атанас Димитров, председател на регионалната структура в София и заместник-председател на Българската хотелска и ресторантьорска асоциация**. Разбираме, че ресторантьорите искат спешни мерки заради побоя в центъра на София. Те настояват властите да гарантират сигурността на жителите и гостите в столицата и страната, като за целта ще имат срещи с представители на МВР и кмета на София. Димитров декларира, че той и колегите му не са против никого, но е неприемливо хора, които бягат от война и България им е дала храна и подслон, да нарушават законите на страната ни и да налагат техния начин на мислене и живот. **Водещият Симеон Иванов** контрира, че все още не се знае какви хора са замесените в побоите, освен това, че са законно пребиваващи у нас.

Следващият гост в студиото - **Ваня Тагарева, председател на Комисията по обществен ред и сигурност и общински съветник от ГЕРБ-СДС в София** казва, че няма за цел да всява паника, но е факт, че в последните три дни сме свидетели на ситуация на насилие по софийските улици, каквото е нямало при управлението на предишния кмет Йорданка Фандъкова. Вторият участник в разговора **Христо Копаранов, член на Комисията по обществен ред и сигурност и общински съветник от ПП-ДБ (Спаси София)** отбелязва, че има ситуация, която налага някаква реакция. Пояснява, че в четвъртък ще има извънредна сесия по сигурността в СОС, на която ще бъдат поканени представители на МВР, СДВР и дирекция сигурност, за да се коментира спокойно тази тема. Той призовава да не се драматизира и създава паника, защото се оказва, че инцидентите не са причинени от мигранти, а от легално пребиваващи чужденци. Предупреждава, че паниката и истерията може да предизвикат ответна реакция, да отключат престъпления от омраза към някои хора с външност на чужденци. Ваня Тагарева казва, че случаите с побоите не се политизират, това са реални събития и затова настоява кметът Васил Терзиев да обясни защо е допусната тази ситуация.

12.03.2024 г.

Анкета в предаването: „Трябва ли да има засилено полицейско присъствие в центъра на София?“. 76% от зрителите отговарят с „да“, 24% с „не“.

В разговор за сигурността в страната и за нуждата от повече щатни бройки в гранична полиция **бившият главен секретар на МВР Петър Тодоров** припомня, че такъв законопроект е бил внесен още през 2023 г. в предишното НС от служебния министър на вътрешните работи Иван Демерджиев, но не е бил приет. По думите му едва сега, след инцидентите, законопроектът за увеличаване на щатовете спешно е бил вкаран за обсъждане в парламента. Тодоров е категоричен, че след като има такива инциденти в центъра на столицата, явно твърденията, че проблемът с миграцията е решен, са „кухи фрази“. Въпреки, че към момента натискът е намалал заради метеорологичните условия, той очаква още следващия месец да има увеличение. Проблемът, според него е, че сега нежеланите мигранти ги връщат от Европа инкогнито, без да се шуми и не се знае колко и какви хора идват. Изразява съжаление, че мигрантите са на свободен режим и през деня полицията няма право да ги задържа, затова е наложително засилено присъствие на служители край местата на събиране на мигрантите в града и около центровете за настаняване.

13.03.2024 г.

Информационният повод за разговор в студиото е разбита мрежа за трафик на бежанци в Румъния от България през Дунав, съставена от български, румънски, иракски и други граждани. В контекста на инцидентите в София в студиото е **Тихомир Безлов, експерт по сигурност в Център за изследване на демокрацията**. Според него има известен процент мигранти, които преминават от нашата страна към Румъния, но основният поток е през турската граница към Сърбия. Той обяснява схемите на организация на всички мрежи, като специфичното за тях е, че те са етнически разделени - бивши мигранти иракчани

прекарват иракчани, сирийците – сирийци, кюрдите – кюрди. Според Безлов, данните сочат, че в България имаме значително по-малко мигранти, отколкото през 2023 г. За инцидентите в София той коментира, че сега имаме едно ново малцинство от чужденци, които са с легален статут – студенти, които създават проблеми.

18.03.2024 г.

Темата за сигурността в София коментират **общинските съветници Антон Хекимян от ГЕРБ-СДС и Бонка Василева от ПП-ДБ-Спаси София**. Хекимян казва, че проблем със сигурността в София има и това е било заявено на проведеното извънредно заседание на СОС от главния секретар на МВР, от шефа на СДВР и шефа на ДАБ. Заради това, че тези хора живеят при лоши условия, които никой не заслужава – нито бежанец, нито нелегален мигрант, се стига до кражби в магазините. Хекимян казва, че не иска да ги нарича „престъпници“, но когато се смени профилът на един бежански център от такъв за майки с деца и семейства към млади мъже, може да се стигне до сериозни сблъсъци и затова ГЕРБ-СДС са искали да разберат от кмета какви мерки могат да бъдат предприети. Василева отговаря, че преди години, когато е управлявал Борисов, е имало предложение за преместването на центъра в „Овча купел“ и тогава той е отговорил, че това е невъзможно, защото има направени инвестиции и страната ни има ангажименти към европейските партньори. Никой кмет на населено място сега не би приел тази хора, след като е пусната информацията, че те едва ли не *„тичат с прътове и колове да бият гражданите“*. Твърдението й, че протестът в „Овча купел“ не е граждански, а политически, предизвиква спор с Хекимян.

„ГОВОРИ СЕГА“

08.03.2024 г.

Гост в предаването е **Карлос Контрера, общински съветник от ВМРО в СОС**, който по повод случаите на сблъсъци с участието на мигранти припомня, че ВМРО първи са реагирани по този повод. Тези ситуации са режисирани и всъщност това, което се случва в държавата, е закономерно след три години хаос, анархия и липса на носене на отговорност. По думите му, когато пуснеш десетки хиляди чужди хора, част от тях категорично криминален контингент, да се разхождат безконтролно в страната, постоянно стават побои. Той казва, че е въпрос на време да се появят арабските и ислямски банди, които да станат част от организираната престъпност. Водещата посочва, че това са все пак свободни хора и не можем да ги затворим в затвора. Контрера изразява несъгласие и посочва, че тези центрове трябва да бъдат от затворен тип и да са разположени извън населените места. Заявява, че ако трябва да избираме между сигурността и спокойствието на българските граждани и някаква криворазбрана толерантност, лично той избира първото и затова днес в 18:30 ч. пред МВР ще има граждански протест на хора от потърпевшите квартали. По повод скорошните инциденти Контрера посочва, че сега полицията пази мигрантите от българските граждани, но когато трябва да пази българските граждани от мигрантите, полицията я няма, а това поражда недоволство, което ще избухне.

16.03.2024 г.

Пряко включване от Брюксел на **кореспондента на БНТ Десислава Апостолова** на тема „Миграцията и обединена Европа“. Според нея, на предстоящите евроизбори се очаква подем на дясно и ляво центристски и популистски партии, което би променило изцяло конфигурацията в ЕП и оттам - политиката на ЕС в много направления, включително по отношение на мигрантите.

В предаването участва **бившият началник на Националната полиция ген. Васил Василев**. Едно сбиване не е проблем на държавата, но е проблем това, което не се вижда: че тя, както и Европа, се е провалила. Той подчертава, че мигрантите за него са „нашественици“ – преминават нелегално през границата, рушат, чупят оградата. Казва, че тези хора създават големи проблеми – етнически, здравословен, образователен. **Водещата Мая Костадинова** го прекъсва с думите, че Европа би трябвало да е свикнала за 10 години – нали ги е поканила. Ген. Василев отговаря, че Европа ги е поканила от глупост и сега не знае какво да ги прави, България също няма стратегия за тези хора, които са коренно различни от нас – говорят различни езици, имат различна вяра, различно разбиране за живота. Водещата опонира, че не можем да ги спрем, защото те имат право да търсят по-добър начин на живот. Василев обаче очертава мрачна картина – ако продължава така, тези нашественици ще си направят гета, в които няма да може да влиза никой – както в Брюксел например. Той е категоричен, че центровете за

бежанци трябва да се изместят извън населените места, под усилена полицейска охрана, защото прекосявайки нелегално границата, тези хора са извършили престъпление срещу нашата страна.

ХОРИЗОНТ

Фокусираното наблюдение на програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио по темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани в медиите обхваща предаванията „Преди всички“, „12+3“, „Събота 150“² и „Неделя 150“, „Политически некоректно“, както и Осведомителните бюлетини на БНР (новини) в 07:00, в 12:00 и в 18:00 часа.

Предаването „Преди всички“

Темата е налична на 08 март, когато е представен разговор с евродепутата Тинеке Стрик, Нидерландия (Зелените), която е на посещение у нас. Темите са за Шенген, бежанците и незаконното преминаване на сухопътните граници, ревизията на Дъблинското споразумение и др. Разговорът за бежанците е по-скоро в чисто административен план – процедури, закони, изисквания, отколкото в човешки план с конкретни истории и казуси. Поставянето на темата от наблюдението идва предимно от водещата с коментар към въпросите „у нас има партии, които внушават страхове, че ЕС ще превърне страната ни в бежански лагер“. На 11 март, понеделник, темата отново е актуална, като гост е Филип Гунев, бивш зам.- министър на вътрешните работи, във връзка с *„няколко инцидента, станали повод за протест“*. Проблемът „миграция – престъпност“ в България на този етап не съществува: *„инцидентите не са свързани, но политиците удобно ги свързаха и политизираха в своя угода, като ги преекспонират“*, а това е реален проблем на Запад сред неинтегрираните групи. В разговора той посочва и, че *„тежките престъпници, които ни връщат у нас се оказва, че са си наши български граждани“*. В разговора е споменат и инцидентът в центъра в „Овча купел“, без да се преекспонира.

На следващия ден в предаването гостува и Ирина Данева, ДАБ, по темата за сигурността в столицата и страната заради мигрантите, охраната в центровете, местоположението им и дали да са от отворен или затворен тип. Веднага след това има разговор с Карлос Контрера, общински съветник ВМРО, заради извънредното заседание на Столичен общински съвет във връзка със сигурността в столицата заради бежанците. Може да се каже, че гостът внушава страх у слушателите с въпроси от типа *„бихте ли пуснали дъщеря си по тъмно?“* Според него, центровете трябва да станат от затворен тип и да се изнесат извън населените места. Коментарът на водещата в края на разговора обобщава общото усещане *„Разбирам тревогата Ви, но не трябва да насаждаме омраза към всички“*.

На 13 март темата има развитие и в началото на предаването е включен репортаж от митинг в „Овча Купел“ с няколко искания за центъра за бежанци там. Чуват се възгласи „Овча Купел“ не иска бежанци“. Предложена е кратка анкета с хора от протеста. *„Те пристигат тук като завоеватели... хората, които пристигат тук, не са интелигентната прослойка...“*.

Малко по-късно в предаването политическият анализатор Илия Лазаров прави коментар за законопроекта на ГЕРБ-ДПС за увеличаване охраната на гранична полиция, както и политизирането на инцидентите в София. Според него, има завишено присъствие на мигранти в София, подобно на Европа, а у нас винаги е имало проблем с миграцията заради това, че сме външна граница на ЕС. Засиленото полицейско присъствие създава усещане за тревожност и преувеличение, *„наши хулигани“ също посягат на нашата полиция, но това не влиза в новините – има едни хора, които се опитват да ни убедят, че ако излезем на Витошка, някой ще ни бие. Просто трябва да се научим, че тези хора ще са част от България и това не е нещо ново.*

Темата е развита и в следващото издание на предаването пак във връзка с извънредна сесия на СОС. Участват Ваня Тагарева, общински съветник ГЕРБ и Бонка Василева, общински съветник ПП-ДБ, за извънредното заседание във връзка със сигурността в София. В един момент разговорът става силно емоционален и политизиран, като гостите взаимно се обвиняват за свършена и несвършена работа.

² Предаването е включено в наблюдението, но в рамките на посочените дати не е констатирано наличие на съдържание по поставените теми.

Следва репортаж от Харманли с Николай Георгиев, Граждански инициативен комитет, за бежанския център там и искането той да стане от затворен тип или да бъдат преместени извън града, включително и в София.

Няма повече издания на предаването, в които темата с бежанците да присъства под някаква форма. Това е предаването с най-много съдържание по темата с бежанците, предложени са най-много събеседници от различни спектри – както политически, така и обществени и институционални представители. Именно в това предаване са и репортажите и анкети от протеста в кв. „Овча Купел“ със синхрон от мястото на събитието. Информацията е политизирана дотолкова, доколкото развитието на самата тема преминава в такава посока – две партии искат законодателни промени, както и има извънредна сесия на Столичен общински съвет по повод зачестилите инциденти. Именно по този начин – като „зачестили инциденти с чужди граждани“ се представят събитията в рамките на периода на наблюдението.

Предаването „12+3“

За първи път на 11 март в разговор на водещия Петър Волгин със Славчо Велков, експерт по национална сигурност, се коментират „няколко случки от миналата седмица“. Според МВР става дума за лични взаимоотношения. Според госта - общото при случаите в София не са етническата принадлежност, а участието на млади хора, а правилната интеграционна политика е ключът към справяне с проблема с мигрантите. Разговорът е по-скоро за ролята на държавата и интеграцията на бежанците. *„София най-после заприлича на европейка столица, където често се случват такива неща. (...) Какво ще стане след 10 години, когато тръгнат онези големи групи от черна Африка?“*. Въпреки, че няма пряко негативно описание на мигрантите, темата е представена като потенциален голям проблем в бъдеще, създавайки усещането на настъпване на огромни маси **мигранти**, а **не бежанци**, които ще нахлуят на територията на Европа, в това число и България.

Темата се появява отново на 13 март в начало на предаването в разговор с Мажд Алгафари, журналист и преводач. Обсъждат се реална или измислена е мигрантската криза у нас? Има ли политическа употреба на темата? Според него има проблем с мигрантите, но по-важно е какво прави държавата за тях. Смята, че решението за връщане на мигрантите от Европа няма да заработи, защото те не искат да остават тук. В рамките на разговора е представена анкета с хора от кв. „Овча Купел“, прекъснат от пряко включване от НС за изслушването по темата с мигрантите. Това са единствените гости по темата на наблюдението в предаването „12+3“.

В предаването „Неделя 150“

в разговор с Боряна Димитрова, „Алфа рисърч“, по повод последното проучване и обществените нагласи спрямо сглобката и предсрочните избори, в края на разговора има и въпрос за мигрантите. Докато ГЕРБ и ПП-ДБ водят преговори, останалите партии вече загаряват за евроизборите. Водещата прави по-скоро коментар, отколкото въпрос *„Темата за мигрантите беше доведена до кресчендо в НС, обществото остана с впечатлението, че сме залети от мигрантска вълна, че на летището през час кацат самолети, които ни връщат мигранти от Западна Европа и не просто мигранти, ами мигранти-престъпници, последваха протести, законови промени... как експлоатират тази тема нашите политици? Според госта - „с много емоционална стръв и подклаждане и на страхове и опасения, без много голям дял на рационалните решения. Когато темата не е нагнетена, темата с мигрантите е много назад в проблемите на хората.*

Това е цялото констатирано съдържание на темата от наблюдението.

Единственото издание на предаването „Политически некоректно“,

в което присъства темата за мигрантите е от 16 март с водещ Петър Волгин. В коментарната рубрика на Калина Андролова е поставена *„грешната мисловна концепция за спасяване на мигрантите“*. *„Европейските граждани се борят за унищожаването на Европа с мисълта, че се борят за нейното величие“*. Цитира изследване на Харвард, според което увеличаването на броя на мигрантите намалява доверието между тях и коренното население и увеличава броя на конфликтите в страната – приемник, включително подтиква местното население към подобно поведение. Разглежда

миграцията като част от конвенционалната война за унищожаване на държавата-приемник и е критична към „аутсорсването на сигурността към частни фирми, за да вземем едни пари“.

Най-голямо количество съдържание, свързано с мигрантите, е констатирано в **Осведомителните бюлетини (Новини)** на БНР.

В първия ден от наблюдението липсва информация в бюлетините. На 9 март в обедната емисия вече има кратка информация за инцидент с пребити студенти от Пакистан с британско гражданство на бул. „Витоша“. Информацията е кратка, под минута, без излишни детайли, като се уточнява, че в социалните мрежи има клипове с различни инциденти с чужди граждани. Същата информация се появява и във вечерния бюлетин с малко повече подробности, като вече се говори и за побой над момче и момиче от чужди граждани, както и информация, че късно предната вечер е имало напрежение и в един от центровете за бежанци. Поради зачестили инциденти е засилено полицейското присъствие в столицата. В рамките на материала има и синхрон с общинския съветник от ГЕРБ Георги Георгиев, който иска извънредно заседание на СОС заради „ескалиралата ситуация в София“ и за да не се стига до реваншизъм.

Новината има развитие в следващите дни, като вече се акцентира на полицейски акции, при които са задържани над 100 души заради зачестили инциденти с чужди граждани, както и анонс на водещия, че в тази връзка вечерта ще има протестна демонстрация, дадена е само фактология без подробности. Представена е и позицията на вътрешния министър, който смята, че не става дума за напрежение на расова основа.

В следващите дни в новините акцентът се премества към политическите предложения и действия – ГЕРБ и ДПС със законови промени за увеличение броя на охраната по границата и центровете. Тук се включват вече и политически лица (вътрешният министър, кметът на София и представител на туристическия бранш), а в следващите дни акцентът е извънредното съвещание на СОС във връзка със сигурността в София заради инцидентите и избора на „заместник-кмет по сигурността“. От МВР поддържат версията, че не става дума за етническа нетърпимост, а за хулигански прояви. Постепенно в новините отново става актуална информацията за нелегалните мигранти, които минават границите по море през Гърция и Италия заради благоприятните атмосферни условия.

В следващите дни темата липсва в осведомителните бюлетини на БНР.

Наблюдението на програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио по темата с бежанците и мигрантите в медиите за периода от 8 до 18 март 2024 г. констатира следното:

Темата присъства основно в Новините и сутрешното предаване „Преди всички“. В останалите предавания е слабо засегната, с 1-2 разговора или рубрики. Предложени са различни гледни точки – събеседници са както политически лица, така и експерти или хора от неправителствения сектор, както и представители на държавни институции. Говори се изключително за „чужди граждани“ при инцидентите в София, докато понятията „бежанци“ и „мигранти“ се употребяват в друг контекст – когато става дума за държавна политика, законови промени, както и по отношение на Дъблинското споразумение и връщането на мигранти у нас, както и принципните „проблеми с нелегални мигранти“.

При политическия контекст на темата също се говори за мигранти и бежанци, като негативния контекст идва от политическите лица – бежанците са представени по-скоро като заплаха за населението, искат се извънредни сесии на Столичен общински съвет, избира се зам.-кмет по сигурността, политически партии искат законови промени заради „зачестилите инциденти“, както и протести заради бежанските центрове. Медията се придържа по-скоро към неутралното представяне на чистата фактология – говори се за инциденти с чужди граждани и напрежение в център за настаняване на бежанци. Не е констатирано наличие на епитети или други негативни описания спрямо бежанците и чуждите граждани извън изразените опасения на граждани и политически лица. Не е констатиран език на омраза, дискриминация или призови за насилие. Констатирано е наличие на различни мнения по темата, в това число опасения, че мигранти ще залееят страната, както и призови за промяна в статута и местоположението на центровете, не само в София, но и в страната (да бъдат от затворен тип и да бъдат изнесени извън населените места). Поставен е и въпросът за охраната на тези центрове, която в момента се извършва от частни фирми, а не от МВР. Не е констатирана злоупотреба или преекспониране на темата. Медията се придържа към фактите и представя различните позиции. Политизирането на темата става по естествен път чрез исканите законови промени от ГЕРБ и ДПС, както и извънредната сесия на

СОС. Общественият доставчик представя и политическата линия на темата, но без да влиза в детайлно представяне и коментари в политически аспект, като в момента, в който темата става основно политическа, съдържанието в медията намалява осезаемо.

В жанрово отношение не са констатирани иновации и по-различни форми при представяне на темите – основно са разговори със събеседник в студиото и репортажи. Единствено коментарната рубрика в предаването „Политически некоректно“ е по-различна форма при представяне на темата.

Не се наблюдава пренасяне, като през повечето време водещите задават именно въпроса за политизирането и преекспонирането в медиите към събеседниците, както и че това се случва заради предстоящите евроизбори, говори се за „емоционално пренатягане“ и пресищане в медиите с цел всяване на страх и несигурност в обществото с проблем, който действително съществува, но далеч не в границите, в които бива представен.

В рамките на наблюдението може да се маркират и други теми, свързани с мигранти и бежанци, макар в съвсем друг контекст от целта на настоящото наблюдение. Маркирани са теми в новини и предавания по линия на бежанците от Газа и евакуирането им през Кипър; възстановяването на финансирането на Канада към Агенцията на ООН за бежанците заради кризата в Газа; проблемът с нелегалните мигранти по море в Гърция; проблемът с нелегалните мигранти в САЩ от границата с Мексико в контекста на президентските избори там. В светлината на гореизложеното става ясно, че проблемът с мигранти и бежанци не е в частност само проблем на България или само ЕС, а е глобален такъв, независимо дали става дума за икономически мигранти или бежанци, бягащи от военни конфликти, но се наблюдава засилено преселване на човешки маси от икономически и хуманитарно неблагоприятни райони към по-спокойни и богати такива, което показва единствено една историческа закономерност, а не изцяло нов проблем, породен от контекста на настоящото човешко развитие и исторически събития. Не е констатирано нарушение на ЗРТ.

БТВ

Фокусираното тематично наблюдение на програма БТВ по темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани обхваща предаванията „Тази сутрин“, „Лице в лице“, „Тази събота и неделя“, „120 минути“ и информационни емисии btv НОВИНИТЕ, излъчени в периода 08.03.-18.03.2024 г.

„Тази сутрин“ с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова

В издания на предаването „Тази сутрин“ темата присъства в репортажи и в коментари на водещите Златимир Йочев и Мария Цънцарова и на участници.

В излъчен репортаж се съобщава за състоял се протест в София около сградата на Министерство на вътрешните работи вечерта на 10.03.2024 г. Недоволни граждани са настоявали за по-строги мерки за сигурност по границите на страната и в центровете за бежанци в София. Акцентира се върху изказването на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов, че двата инцидента на бул. „Витоша“ в София не са свързани с бежанците и са на битова основа, че има четирима задържани. Посочва се, че по-късно през нощта недоволните протестиращи граждани са се преместили на кръстовището на булевардите „Витоша“ и „Патриарх Евтимий“ в София. Включено е изказване на главен комисар Живко Коцев, главен секретар на МВР, за два криминални инцидента - на 6 март и на 8 март. Главният секретар на МВР отбелязва, че по отношение на случая от 8 март, когато са нападнати и набити граждани, британски студенти с пакистански произход, се касае за престъпление грабеж и вече има четирима задържани. Притеснително е, че авторите на това престъпление са непълнолетни лица с богато криминално минало.

Гостът в студиото Мадж Алгафари, преводач, коментира темата за сбиванията с участие на мигранти, като посочва, че е важно да няма такива инциденти. Според него, трябва да има информация за влизащите мигранти в страната.

Чрез видеовръзка от Русе проф. Владимир Чуков, арабист и анализатор, коментира, че информацията за мигрантите трябва да е в Агенцията за бежанците. Той казва, че живее в „Овча купел“

и пътува в градския транспорт с хора, които страната ни приема. **По думите му, профилът на бежанците, които идват в България, се е променил.** Допреди 3-4 години бежанците са били хора, които са били тръгнали за Германия. Сега това са групи от 4-5 бежанци, които са в работни дрехи, носят си храна, в следобедните часове се връщат от местата, където работят, от строежите. Проф. Чуков не знае колко е голяма групата на желаещите да останат в България, но с оглед повишаването на доходите, предполага, че получават минималната заплата над 50 лв. дневно, което е доста добре за българските стандарти. Владимир Чуков отбелязва, че трябва да се разделят случаите – инциденти в центъра на София и този в „Овча купел“. При инцидентите в центъра на София няма хора със статут на бежанци, това е местен криминален контингент. По думите му, трябва активна работа на полицията с цялата строгост на закона, необходими са програми за работа с младежите и родителите им.

В интервю Виктор Иванов, началник отдел „Производство за международна закрила“ в Център за бежанци в „Овча купел“, съобщава, че има настанени 435 лица, като главно те са от Сирия, но има и от други държави - Иран, Мароко, Египет, Камерун, Конго, Судан, Коморски острови, Венецуела, Сърбия. Лицата ги водят от „Гранична полиция“ - дирекция „Миграция“ или от районни управления. В Центъра за бежанци се открива лично дело след регистрацията на лицето и се започва процедура за международна закрила. Отправя се запитване до ДАНС за проучване на лицето, като от ДАНС отговарят писмено със становище. По думите на Виктор Иванов, към момента охраната изпълнява контролно-пропускателен контрол. Центърът за бежанци се нуждае от по-добра охрана.

В издание на сутрешния блок „Тази сутрин“ са включени коментари на водещите и са излъчени репортажи за инцидентите в София, за състоялата се среща в МВР.

Акцентираща се върху изказване на Живко Коцев, главен секретар на МВР, че едно от лицата, участвало в инцидент, е регистрирано за кражби, за грабежи, за телесни увреждания. На този фон ресторантьорите настояват за повече контрол в столицата. Включено е изказване на Ричард Алибегов от Българска асоциация на заведенията за необходимостта от по-голяма сигурност за ресторантьорите, за персонала, за туристите, за посетителите на София. След серията от инциденти МВР и Общината са категорични, че ще има повече полиция в центъра на столицата, в парковете, както и около бежанските центрове.

Включено е изказване на Калин Стоянов, министър на вътрешните работи, че ще има съвместни екипи между Столична община и Столична дирекция от „Охранителна полиция“ в района на централна градска част, в района на НДК. Според Васил Терзиев, кмет на София, от доста време има големи струпвания на групи, които пречат на обществения ред. По думите му, София е оазис, София е една от най-сигурните столици в Европа - всички колективно смятат да я задържат такава.

Включени са изказвания на Фираз, студент от Сирия, на Ануграха, студентка от Великобритания, които пребивават съвсем легално в страната. Студентката е чула за един от случаите, че става дума за нелегални мигранти, но не трябва да се генерализира, те имат разрешителни за пребиваване и са тук, за да учат.

Осъществено е пряко включване от Страсбург на Десислава Минчева, кореспондент на БТВ за европейските институции, по темата за миграцията в Европейския съюз преди предстоящите евроизбори. Излъчени са интервюта с български евродепутати - Елена Йончева, Прогресивен алианс на социалисти и демократи, Андрей Ковачев, Европейска народна партия, Илхан Кючюк, „Обнови Европа“ и Ангел Джамбазки, Европейски консерватори и реформисти. **Елена Йончева говори за изготвения пакт, който ще промени миграционната политика на ЕС.** По думите на Йончева, досега няма ефективно законодателство, което да защитава общността и особено държавите, които са на първа линия, не е ясно кои мигранти влизат, от кои държави, дали представляват част от някаква криминална структура, терористични групи. Предстои да бъде гласуван миграционен пакт за много щателна проверка по границата, ще се взимат биометрични данни, ще има експерти, които да преценяват кой се опитва да влезе с фалшиви паспорти или без никакви документи, ще има механизъм за бързо връщане към трети държави, както и механизъм за солидарност. Брюксел отпуска 2 млрд. евро. **В България няма наплив, но има провал в системата за сигурност, оградата на границата не може да спре миграцията.** За първи път ЕС има механизъм ефективно да се защити, изработват се закони. **Андрей Ковачев** акцентира върху физическата и социалната сигурност на европейските граждани. Който търси убежище в ЕС, не трябва да е с криминално минало, ако се установи такова, то по най-бързия начин лицето да бъде върнато. Ковачев говори за изготвянето на споразумения с трети държави (Тунис, Мавритания), както и да се

продължи работата с Турция. Акцентира върху темата за увеличаване на охраната в страната от МВР. **Илхан Кючюк** говори за разпределението на ангажиментите между страните в ЕС, че няма пик на мигрантската вълна, както през 2015 г. ЕС има нужда и от работна ръка, редуцирана миграция. Някои проблеми са местни, загубено е време в политически боричкания, нужно е България да засили капаците на охранителните органи и да приеме законодателни промени. **Ангел Джамбазки** посочва, че хората търсят социалните помощи, нелегалната миграция е обществен враг, говори за политическата воля да се отблъсква нелегалната миграция.

В издание на сутрешния блок, чрез системата Holler, сканирайки QR код, зрителите могат да оценят мерките за сигурност по българските граници. В края на предаването са посочени резултатите - 80 % от онези, които са се включили, смятат, че мерките не са добри.

В репортаж на Емил Митев се съобщава, че на 12.03.2024 г. бул. „Монтевидео“ в кв. „Овча купел“ в София е бил няколко часа затворен заради протест на граждани. Недоволството е продължило малко и след обявения час, докогато е трябвало да продължи. В интервю Борислав Тодоров, организатор на протеста, говори за необходимостта от засилено и постоянно полицейско присъствие, а не на патрулен принцип, да бъде разположена жандармерия около общежитието на бежанците, охраната да се поеме от полиция и жандармерия, да се спазва вечерният час, да бъде изградено видеонаблюдение, общежитието да бъде преместено от района. Протестът е бил обявен като мирен протест.

Гостите в студиото генерал Валери Григоров, бивш директор на „Гранична полиция“ и Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи, коментират темите за протестите и сигурността по границите. Валери Григоров говори за политическата употреба на темата за мигрантите. Милен Керемедчиев акцентира върху сигурността по границите.

Излъчено е интервю на Виктория Петрова чрез видеовръзка с Робер Гъбълс, бивш член на ЕП от ПЕС и държавен секретар по въпросите на външните работи на Люксембург, по въпросите за Шенген, войната в Украйна, санкциите срещу Русия. По темата за миграцията Робер Гъбълс посочва необходимостта от контрол по външните граници на ЕС, не може да се отворят границите за целия свят, но ЕС се нуждае от планирана и законна миграция. Населението на ЕС намалява, ако страните искат да поддържат социалните си системи и икономиките си, то се нуждаят от миграция.

Гостите в студиото Ваня Тагарева, общински съветник от ГЕРБ-СДС и Бонка Василева, общински съветник от ПП-ДБ, „Спаси София“, коментират темата как се е стигнало до протестите в София. Ваня Тагарева казва, че сме толерантен народ, за което има доказателства в исторически план. От групата на ГЕРБ-СДС са призовали председателят на СОС да свика извънредно заседание на тема „Сигурност“. В годината винаги има по едно такова заседание. Ваня Тагарева е разговаряла с граждани, била е и на протеста в „Овча купел“. Бонка Василева опонира на Ваня Тагарева, че протестът е бил политически, че няма мигрантски натиск у нас.

Излъчено е интервю с едно от момчетата, които са били в ареста след инцидент в София. Младежът е пожелал да остане анонимен. 6 март, 19:30 ч., бул. „Витоша“- спор, възникнал заради момиче, прераства в побой между компании от български и сирийски граждани. Момчето с гръб към камерата казва, че са били две групи - българска и от сирийци. Цялата ситуация се е разиграла много бързо. Младежът е бил повикан, когато спорът е бил започнал. Заварил една разправия за момиче, в която спонтанно се включил и той. Младежът разказва, че в началото е бил по-скоро приятелски спор, не очаквал, че ще ескалира тотално и то в центъра на София. Всичко е започнало уж на игра. Били са младежи на 19-20 години. По думите му, фактът е, че са били младежи на 19-20 години и кръвта им бушува. Той се познава с момичето, заради което е бил спорът, с нейните родители, с брат й, те са българи. Там са били и общи приятели, българи. Той бил наблизко в един фризьорски салон и му написали SMS да отиде. Знае малко български и искал да помогне на двете групи да се разберат. Предупредили го, че започва да се създава напрежение, затова е тръгнал бързо. Заедно с него е имало трима българи, а другите са били около 15 сирийци, които той не познавал. Младежът казва, че искал да говори и с двете страни. Разказва, че имало много минаващи, които гледали. Случва се за първи път и не мисли, че ще се повтори. Младежът е в период на изчакване и е подал заявление за постоянно пребиваване у нас. Живее при българско приемно семейство, което е негов гарант и затова не е в бежански център. По думите му, спорът не е между българи и мигранти, както и не е между мигранти и мигранти. Той казва, че не е заплахата и съжалява за случилото се. Сбиването е станало повод за обществено настроение към мигрантите. Тази случка е срамна и за двете страни. Като младежи, са

реагирали буйно, но в никакъв случай не е периодично действие, не е целенасочено и съжالياва, че е бил част от него.

Водещата Мария Цънцарова коментира дискуссионната тема – има или няма мигрантски натиск по българските граници. Обратно на статистиката и уверенията на МВР се е заговорило за изключително спешно законодателство и допълнителен брой полицаи, които да отидат по границите в контекста на три инцидента в София. Водещият Златимир Йочев акцентира върху това как виждат ситуацията тези, които живеят близо до браздата. Излъчен е репортаж на Дани Атанасова от ямболски села. Възрастен човек разказва за барака, където мигранти са спали върху найлонови чували. Мъжът казва, че кметицата се обаждат, идват и хващат мигрантите. Донка и Христо Георгиеви живеят в с. Каравелово, къщата им е до пътя и казват, че често виждат мигранти - млади мъже, гладни и жадни. Донка Георгиева разказва, че мигранти минават и по петнадесет, и по десетина, полицаите ги хващат, но тя и съпругът ѝ ги съжالياват и им дават хляб, сирене, вода, кафе. Все момчета били, нямало жени и деца. В село Сламино екипът на БТВ отива по сигнал, че в изоставени къщи влизат бежанци. Местните хора изпращат снимки, на които се вижда, че бежанците оставят след себе си разхвърлени дрехи и дори са палели огън да се стоплят. В центъра на селото кметът се среща с екипа на БТВ и разказва, че последният случай да има мигранти е отпреди дни. Иван Иванов, кмет на с. Сламино, казва, че дете от селото видяло в една изоставена къща хора с качулки. Било понеделник, полицаите излезли от оперативка, отишли да търсят бежанци заедно с кмета, но нямало следи. Репортерът съобщава, че нарушителите се криели в гората. Маршрутът им е към селата Робово и Тамарино в търсене на главния път към София, разказва кметът. Повечето минават директно, в селото остават тези, които са се загубили и объркали. Имало пътека, по която вървят, раници, чували - такива неща оставят. Село Саранско е друга спирка на мигранти. Гино Василев, бивш граничар, разказва, че им носи вода, жена му им дава салам, бежанците са се научили да идват в центъра, където хората им дават един хляб, вода. Според жителите на селото, нарушителите не са агресивни и инциденти няма. От Районната прокуратура в Ямбол са казали за БТВ, че от началото на годината са образувани 12 досъдебни производства за каналджийство.

Предаване „Лице в лице“ с водеща Цветанка Ризова

В издание на предаването „Лице в лице“ гостът в студиото Васил Терзиев, кмет на София, коментира темата за сигурността в София, дали са необходими допълнителни мерки по повод инцидентите в града. Кметът говори за търсенето на решение - да се изгради сътрудничество със СДВР за сигурността в столицата, къде липсва щат, къде липсва бюджет. На държавно ниво има желание да се повиши щатът, да се инвестира във видеонаблюдение, да се работи с други институции.

Предаване „Тази събота и неделя“ с водещи Бесте Сабри и Митьо Маринов

В издание на предаването „Тази събота и неделя“ водещите Бесте Сабри и Митьо Маринов съобщават, че над 100 души са задържани през нощта на 09.03.2024 г. заради сбивания между българи и мигранти в столицата, като след това са освободени. Излъчен е репортаж на Канна Рачева, в който се съобщава, че е задържано момчето, което е водило групата българи, нападнали великобританските студенти. Става дума за нападение на 7 срещу 8 март на бул. „Витоша“ в София. Задържаният е 16-годишен, непълнолетен, но е известен на полицията. В интервю старши комисар Мирослав Данаилов, заместник-директор на столичната полиция, посочва, че момчето е непълнолетно и групата лица, които предвожда, също са непълнолетни. От МВР ще поискат и под надзора на прокуратурата да бъде обвинено в грабеж по причина, че са отнети вещи на пострадалите лица и за да се покаже, че от МВР са безкомпромисни към саморазправите. **До инцидента с грабеж се стига след предишни два случая, първият от които се случва на 6 срещу 7 март - две момчета и две момичета, българи, непълнолетни, са нападнати от лица с арабски произход.** Те със сигурност имат познатство отпреди това. Конфликтът е личностен. Това са инциденти с битов характер, които за МВР са ежедневие. СДВР със сигурност има възможност и капацитет да реагира на тези събития, това се случва непрекъснато. Старши комисар Данаилов отбелязва, че не знае защо са се преекспонирани двете събития и е категоричен, че между събитията няма никаква връзка. По думите му, Държавната агенция за бежанците не е успяла да наложи контрол над мигрантите в района на столицата, което много затруднява МВР и притеснява гражданите.

Предаване „120 минути“ с водещ Светослав Иванов

В издание на предаването „120 минути“ водещият Светослав Иванов коментира темата за мигрантите и мигрантския натиск, че по-голямата част от мигрантите не желаят да останат в България и какво ли са направили малцината, които искат да останат в страната. Българското общество е толкова мъдро, толерантно, за да се върже на провокации. Гостът в студиото проф. Владимир Чуков, арабист, коментира темата - цел ли е България за мигрантите. По думите му, сега мигрантският натиск е по-малък. **Говори за преекспониране на статистики. С оглед на изискванията на Шенген границата е стегната. България и Гърция нямат интеграционни програми. Намалели са помощите за мигрантите в Германия. Няма перспективи България да посрещне онази вълна, която се случва в Западна Европа.**

Емисии bTV НОВИНИТЕ

За първи път на 08.03.2024 г. в късната емисия bTV НОВИНИТЕ в 23:06 ч. водещият Ивайло Везенков, като първа новина, съобщава за сигнал за напрежение в столичния квартал „Овча купел“, където е имало сбиване между чужденци в Центъра за бежанци. Репортерът Радослав Чолаков се включва от мястото на събитието и казва, че в Центъра за бежанци е спокойно, но към 21:15 ч. оттам са излезли група бежанци, които с крясъци, с прътове и с тояги, както са обяснили очевидци, са тръгнали по пътеката, прекосили са поляната и някъде между сградите е станало самото сбиване. На място са извикани четири патрулни коли, те са се отзовали мигновено, дошла е и линейка. Имало един пострадал от бежанците с аркада на веждата. Положението е било успокоено. Живеещите в района обръщат внимание, че на практика в този център бежанците влизат и излизат, когато поискат, режимът е свободен, а не, както е било преди години - до 22 часа вечерта всички трябва да са влезли. Репортерът посочва, че това не е било единственото сбиване през деня с участието на чужденци. Вечерта, в центъра на София, на бул. „Витоша“ българи са нападнали чуждестранни студенти, станало е масово сбиване и отново има информация за пострадали, които са настанени в болница.

В следващи емисии новини темата не е първа новина. Акцентира се, че полицията изяснява обстоятелствата около серията инциденти в София през последните 48 часа. При един от тях се е стигнало до напрежение в Центъра за бежанци в „Овча купел“. Репортерът Николета Хаджийска съобщава, че по думите на служител на Центъра, с когото е разговаряла, инцидентът се е случил предната нощ малко след 20 ч. Първоначално е започнал като спор между двама души, после нараства до конфликт между 10 души - мъже на възраст между 20 и 30 години. Причините за конфликта все още се изясняват. След идването на полицията мъжете се насочват към улицата. Това се разбира от кадри, разпространени в социалните мрежи. В ръцете си мъжете държат предмети, подобни на метални тръби. Ръководството на Центъра за бежанци, пред който се намира репортерът, настоява МВР да поеме охраната на сградата, не както е в момента – охрана от частна фирма.

Включено е изказване на Виктор Иванов, началник отдел „Производство за международна закрила“, че служителите на МВР установяват кои са участниците в боя и текат проверки къде точно се намират лицата. Пострадало е само едно лице, което е прието веднага за преглед и хоспитализация в „Пирогов“. Най-добре е охраняването да е от полицията с цел максимална сигурност на настанените в Центъра за бежанци, на служителите, на живеещите наблизо, тъй като хората на МВР респектират с присъствието си настанените кандидат-бежанци.

Репортерът Николета Хаджийска съобщава, че 11 души от арабски произход са нападнали младо момиче и три момчета на бул. „Витоша“. За този инцидент се разбира от видео, разпространено в социалните мрежи. 24 часа по-късно на 8 март има друг конфликт в центъра на София между българи и чуждестранни студенти. По информация на БТВ има пострадали. Няколко столични организации на заведения са поискали да се вземат спешни мерки, за да няма подобни конфликти и в бъдеще, поискали са да се срещнат с вътрешния министър, с шефа на СДВР, както и със столичния кмет Васил Терзиев.

Излъчен е репортаж на Николета Хаджийска от бул. „Витоша“, който се е превърнал в своеобразна арена на конфликти и където само за 48 часа два пъти се стига до масов бой.

В един от случаите група от чуждестранни младежи напада друга група тийнейджъри. Показани са кадри от този случай от Instagram – замъглени тъмни кадри, виждат се младежи, които се нахвърлят едни върху други, без да се виждат лицата им, няма кръв.

Вторият инцидент е от предната вечер от същото място. Студенти по медицина от Пакистан са нападнати. Двама от пострадалите са откарани в болница за преглед, а малко по-късно са освободени.

Също от предната вечер, само на няколко километра от бул. „Витоша“, е имало сигнал за напрежение в Центъра за бежанци в кв. „Овча купел“. На замъглени тъмни кадри се виждат хора, които се движат по тротоара и носят пръти (кадри от Facebook).

В емисиите новини се съобщава, че след инцидентите са последвали реакции както на властта, така и на бизнеса. Показани са замъглени кадри, на които се виждат младежи, които се блъскат, съобщава се за удари и ритници, блъскане. На клип, публикуван в социалните мрежи (Instagram) се вижда напрежение между младежи на столичния бул. „Витоша“ отпреди дни. Според информацията, чужденци нападат момиче и три момчета. Причината е неясна. На същото място, но на следващ ден, вечерта на 8 март полицията реагира на сигнал за друг конфликт. Представена е позиция на МВР, че предната вечер около 20 ч. е получен сигнал за сбиване между младежи - български и чуждестранни граждани. Изпратените полицейски екипи установили на място четири момчета. Те разказали, че малко по-рано били нападнати от група мъже. Изяснено е, че на единия е отнет мобилен телефон. Две 19-годишни момчета са пострадали и след преглед в болница са освободени, съобщават още от СДВР. Образувано е досъдебно производство, извършителите се издирват.

Съобщава се, че през деня на централния столичен булевард повечето от служителите в заведенията са разказали, че не са станали свидетели на боя. От бизнеса са настояли за среща с властта и мерки. Представена е позиция на столични организации на заведенията, че доскоро България и София са се считали за сигурно и привлекателно място, както за български, така и за чуждестранни туристи и държат това да продължи да бъде така. Вътрешният министър е поканил на среща представители на организации на заведенията в понеделник, а столичната полиция е съобщила, че предприема допълнителни мерки и осигурява повече полицейски екипи. Представена е позиция на МВР, че съвместно с колеги от жандармерията ще патрулират в районите на централната градска част, мобилни полицейски екипи ще осъществяват контрол на реда и на територията на кв. „Овча купел“. Причината за повече униформени и около Центъра за бежанци е още един сблъсък, когато се стига до сбиване между мигрантите. На кадри замъглени (от Facebook) се виждат тичащи хора с пръти, чуват се подвиквания, но не се вижда бой. Мъжете са заснети да тичат по булеварда с предмети, подобни на метални тръби.

Заради серията конфликти ГЕРБ-СДС са настояли да се свика извънредно заседание на Столичния общински съвет за сигурността в града, а от Столичната община са заявили за БТВ, че осигуряват полицейско присъствие и постоянни обходи на Общинска полиция, както и видеонаблюдение в зоната.

Темата за проверки в София и за арест след случаите на агресия е включена като първа новина в емисии btv НОВИНИТЕ. Съобщава се, че столичната полиция е задържала младеж, който е водил групата, нападнала великобританските студенти на централния булевард „Витоша“. Според полицията, той е криминално проявен. Излъчен е репортаж на Канна Рачева от ъгъла на бул. „Витоша“ и бул. „Патриарх Евтимий“ в столицата, където 16-годишният младеж и още 10-12 българи са нападнали една група британски студенти. Според събраната информация, целта е била грабеж на телефон. Столичната полиция издирва останалите от групата, голяма част от тях също са непълнолетни, а задържаният ще бъде предаден на държавното обвинение с искане задържане под стража и вземане на най-тежката мярка за неотклонение.

Включено е изказване на старши комисар Мирослав Данаилов, заместник-директор на столичната полиция, че момчето е непълнолетно. По случая, където лица от арабски произход нападат две момчета и две момичета, непълнолетни българи, са задържани сириец на 20 и египтянин на 24 години, тъй като от проведените оперативно-издирвателни мероприятия се установява, че те нанасят удари и може да се подведат под отговорност за хулиганство, въпреки че пострадалите не желаят да подадат жалба. Репортерът Канна Рачева обобщава, че според събраната информация, пострадалите български граждани не желаят да подадат жалба, защото те са били в приятелски отношения с другата група, т.е. с чужденците. Общо задържаните и по двата случая до този момент са трима. В социалните мрежи вътрешният министър Калин Стоянов е излязъл с позиция, че засиленото полицейско присъствие от екипи на СДВР и жандармерията е с цел недопускане на нови случаи на насилие както срещу български граждани, така и срещу чужди, независимо дали те са със статут на бежанци, или са туристи.

В емисии новини се съдържа информация, не като първа новина, че президентът Румен Радев е отправил критики към правителството след случаите на напрежение между българи и чужденци в София. Според държавния глава, недопустимо е сигурността на гражданите да не може да бъде гарантирана. Съобщава се за засилено полицейско присъствие в София и трима задържани след

случаите на агресия. Вътрешният министър е заявил, че има арестувани при двата инцидента между българи и чуждестранни граждани, а сбиванията не са на расова основа.

Репортерът Канна Рачева, която е пред сградата на МВР съобщава, че са се събрали недоволни хора, които настояват за по-засилени мерки по границите на страната, както и около центровете за бежанци. Обстановката е спокойна. Канна Рачева припомня събитията от седмицата.

Председателят на Държавната агенция за бежанците Мариана Тошева е заявила, че в момента се водят преговори МВР да поеме охраната на центровете. Направено охранително обследване заедно на всичките 6 центрове на ДАБ, имат и финансовата обосновка, за да може центровете да осигуряват спокойствие на настанените в тях, да не се случват инциденти, рискът да е минимален и за живеещите около центровете. Близко 100 души са проверени при разпоредените допълнителни мерки за сигурност, е станало ясно от думите на вътрешния министър.

В емисии новини не като първа новина се съобщава за състоялия се протест около сградата на Министерство на вътрешните работи в София, на който недоволни граждани са настоявали за по-строги мерки за сигурност по границите и в центровете за бежанци, обобщава се информацията за двата инцидента на бул. „Витоша“, за предприетите мерки от полицията и задържаните по случаите.

Сред акцентите в информационните емисии са предложените от председателите на ГЕРБ и ДПС Бойко Борисов и Делян Пеевски радикални мерки за справяне с кризата на сигурността, свързана с мигрантите. В деловодството на парламента са внесени спешно два законопроекта, с които се увеличава капацитетът на „Гранична полиция“ с 1264 души за охрана на бежанските центрове и засилване на охраната на границата. С промените в Закона за МВР и в Закона за администрацията се предвижда обезпечаване и мобилизиране на полицейските сили, така че да се гарантира сигурност и спокойствие в обществото и спазване на обществения ред в страната. Съобщава се за започнала среща в МВР по темата, на която присъстват кметът на София Васил Терзиев и представителите на ресторантьорите. Излъчен е репортаж на Габриела Керемедчийска, че ресторантьорите настояват за засилване на мерките по централните и по-оживени улици. Причината са инцидентите от миналата седмица, особено след станалия бой на бул. „Витоша“ след скандал, при който са участвали непълнолетни лица и чужди граждани. Включено е изказване на Павлин Петров, съпредседател на Българската асоциация на заведенията, да не се стига до побоища по улиците на столицата, да се подсигури стратегия, която нито да плаши гражданите, нито да се стига до крайни мерки, да се предприемат навреме, да не се стига до ескалация на събитията.

В емисии новини са включени изказвания на Живко Коцев, главен секретар на МВР, че едно от лицата е регистрирано за кражби, за грабежи, за телесни увреждания, на Ричард Алибегов от Българска асоциация на заведенията за необходимостта от по-голяма сигурност за ресторантьорите, за персонала, за туристите, за посетителите на София, на Калин Стоянов, министър на вътрешните работи, че в района на централна градска част ще има съвместни екипи между Столична община и съответно Столична дирекция от „Охранителна полиция“ в района на НДК и на други места, на Васил Терзиев, кмет на София, че София е оазис, София е една от най-сигурните столици в Европа - всички колективно смятат да я задържат такава.

По данни на МВР няма ръст на инцидентите с чужди граждани. Наблюдава се тенденция на увеличение на престъпленията сред непълнолетните. Излъчен е репортаж на Габриела Керемедчийска - в рамките на два дни два инцидента в центъра на града с участието на непълнолетни български младежи и чужденци от арабски и британски произход.

Излъчен е репортаж за среща с група студенти от чужбина - Фираз, студент от Сирия, Ануграха, студентка от Великобритания, че имат разрешително за пребиваване в страната и са тук, за да учат.

Излъчен е репортаж на Владислава Тричкова. Предвижда се да се назначат нови 1200 служители, които да се включат както в охраната по границата, така и в охраната на бежанските центрове. В момента такива бежански центрове като този в „Овча купел“ се охраняват от частна фирма. Представители на тази фирма са уверили, че успяват да се справят с конфликтите, предимно битови, на територията на Центъра. Сериозните конфликти ставали извън оградата.

В репортаж се представя съдбата на семейство от Сирия. Есра, бременна, съпругът ѝ и трите им деца тръгват от Сирия към България преди около две седмици. Пътят им продължава пет дни. Есра разказва, че са дошли незаконно с каналджиите, пътували през черен път четири часа, след това каналджиите ги докарвали до джамията в центъра. Оставени в центъра на София, те сами отиват в

бежански център и искат подслон, получават го, дни по-късно жената ражда. Есра казва, че се чувства добре и всичко е наред, няма напрежение, иска да си вземе статута и да продължи живота си тук.

Включено е изказване на Стефан Таков, представител на фирмата, която охранява бежанските центрове, че конфликтите са един-два в месеца най-много и те са на битова основа. Когато напрежението е в Центъра, където има осем поста денонощно, охранителите успяват да се справят. Навън обаче нямат правомощия.

Включено е изказване на Виктор Иванов, началник отдел „Производство за международна закрила“, кв. „Овча купел“, че наистина Центърът за бежанци се нуждае от по-добра охрана. В законопроектите на Делян Пеевски и Бойко Борисов се предлага да има повече полиция по границите и в центровете. Изказване на Теменужка Петкова от ГЕРБ – предвижда се увеличаване на щата на Главна дирекция „Гранична полиция“ с 1264 щатни бройки. От МВР одобряват евентуалните промени и казват, че са готови за действие веднага, след като бъдат приети в зала. Калин Стоянов, министър на вътрешните работи: около 260 полицейски служители ще поемат охраната на центровете за бежанци на Държавна агенция за бежанците.

В емисии bTV НОВИНИТЕ се съдържа информация, че няма мигрантски наплив в момента. Нелегалните мигранти, влезли у нас от началото на годината, са колкото миналата година, твърдят наши евродепутати. Техни колеги смятат, че мигрантската вълна расте в последните три седмици. По-малко от месец преди гласуването на бъдещия пакт за миграцията българските евродепутати остават разединени по въпроса дали той ще успее да гарантира сигурността на Европа и кой има право на убежище. Включени са изказванията на евродепутатите Андрей Ковачев, Елена Йончева, Илхан Кючюк, Ангел Джамбазки от участието им в предаването „Тази сутрин“.

Излъчен е репортаж на Владислава Тричкова за протест близо до метростанция „Мизия“ в София под надслов „Овча купел“ - без страх и насилие“. Протестът е бил обявен като мирен. Недоволстващите граждани са блокирали движението в района, имат четири искания - изместване на Центъра за бежанци от района, постоянно засилено полицейско присъствие около Центъра за бежанци, спазване на пропускателния режим и вечерния час, както и изграждане на цялостна система за видеонаблюдение в квартала. Носител на искането за протеста е Борислав Тодоров, който е бил кандидат за кмет на „Овча купел“ от ГЕРБ. Недоволството е прераснало в шествие, стигнало се е до хвърляне на пиратки, палене на факли. Разрешението за протест е било до 19:30 ч., но той е продължил с час и половина повече. От Министерския съвет са опровергали твърденията, че у нас има безпрецедентен мигрантски поток, а държавата не осигурява защита на гражданите. Оттам са съобщили цифри, че бежанските центрове са запълнени на 43 %, а относно броят на престъпленията, извършени от чужденци, през миналата година са 287, а тези с участие на български граждани са 4345. В съобщение, качено на сайта на ДАБ, се посочва, че е доказана невъзможността на частната охрана да изпълнява качествено договора за охрана. От фирмата казват, че до момента услугата им е приемана като качествена.

Съобщава се, че правната комисия в парламента ще разгледа предложението на ГЕРБ и ДПС, което предвижда увеличаването на служителите на „Гранична полиция“, както и на служителите на „Охранителна полиция“. Съобщава се за протеста в „Овча купел“. Включено е изказване на Борислав Тодоров, организатор на протеста, от участието му в предаването „Тази сутрин“.

Излъчен е репортаж на Ванина Недкова от парламента. От БСП и от „Възраждане“ са поискали незабавно изслушване в парламента на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов, който да обясни добре ли се пази границата, има ли проблеми с мигрантския натиск и има ли притеснения по повод последните случаи на напрежение в столицата. Искането е получило подкрепата и на другите партии. Калин Стоянов в парламента е уверил всички, че ситуацията на границата никога не е била толкова спокойна, колкото е сега. Опозицията е атакувала твърдението. Защита е дошла от ПП-ДБ, които са казали, че темата се използва за политически цели. Включени са изказвания на депутати - на Иван Иванов от БСП, че има проблем, на Калин Стоянов, министър на вътрешните работи, че задържанията във вътрешността на страната от началото на годината са 260, а за същия период миналата година са 1260, на Корнелия Нинова от БСП да не се вярва на думите на министъра и че само през януари са задържани 396 граждани на трети страни, на Маноил Манев от ГЕРБ-СДС - какви са истините за натиска на границата, на Искрен Митев от ПП-ДБ, че стратегията е ясна - опит за дестабилизация на държавата, насаждане на омраза и разделение в обществото. Включени са изказвания на Валери Григоров и Милен Керемедчиев от участието им в предаването „Тази сутрин“. Проблемът се появява още на границата, са

посочили от ГЕРБ-СДС. Излъчени са репортажи за споровете на депутатите и изказванията в пленарната зала на Маноил Манев от ГЕРБ-СДС, на Петър Петров от „Възраждане“, на Корнелия Нинова от БСП, на Искрен Митев от ПП-ДБ. Включено е изказване на Калин Стоянов, министър на вътрешните работи.

Излъчен е репортаж за решението на членовете на Правната комисия в парламента да има повече служители по границата, които да са ангажирани с нейната охрана. Според депутатите от ПП-ДБ, законопроектът дава възможност за увеличаване на служители и в други дирекции на МВР. Предложението е било прието от всички, освен от депутати от ПП-ДБ, които са гласували *въздържал се*. Бойко Борисов и Делян Пеевски, които са сред вносителите, не са били в Комисията.

Излъчен е репортаж за най-големия бежански център в Харманли, запълнен на 37 %, в града отскоро има жандармерия за постоянно, а от местната власт казват, че вечерният час за бежанците не се контролира. Включено е изказване на Ангел Цанков, председател на Общински съвет-Харманли, за необходимостта да се инвестира във видео за лицево и картово разпознаване и контрол на това кой в колко часа влиза и излиза, да се знае колко нарушава реда. Включени са изказвания на Бойко Рашков от ПП-ДБ, на Марин Маринов от ГЕРБ-СДС.

Излъчени са репортажи за извънредно заседание на Столичния общински съвет по повод сигурността в София. Това е било поискано след случаите на насилие миналата седмица. Кметът на столицата Васил Терзиев и председателят на Общинския съвет Цветомир Петров призовават разговорът да се води конструктивно и на базата на факти, да не се трупат политически дивиденди от него. Причината за предупреждението е, че някои от инцидентите са свързани с чужденци. Това е породило напрежение сред жителите на кв. „Овча купел“, които са излезли на протест.

Депутатите са приели на първо четене предложените от Бойко Борисов и Делян Пеевски промени, с които бежанските центрове вече да се охраняват от МВР, а не от частни фирми, както и да се отворят нови над 1200 щатни бройки за униформени служители, които да пазят централите и границата. Промените са получили подкрепата на всички партии с изключение на ПП-ДБ, според които не е ясно откъде ще дойдат парите.

Излъчен е репортаж на Ванина Недкова за идеята на ГЕРБ и ДПС за изпращането на още униформени на браздата, което е ядосало партньорите им и са попитали откъде ще се вземат парите. Изказване на Атанас Атанасов от ПП-ДБ: въпросът е бюджетен и който твърди, че не става въпрос за допълнителни средства, това не е вярно. Радомир Чолаков от ГЕРБ-СДС: местата за бежанци ще се охраняват от МВР. Опозицията е обявила, че е съгласна бежанските центрове вече да се охраняват от МВР, а не от частни фирми и е критикувала тези, които са против. Включени са коментари на депутатите Гроздан Караджов от ИТН, Цончо Ганев от Възраждане, Иван Иванов от БСП. На първо четене е решено да бъдат назначени 1264 души за допълнителна охрана на бежанските центрове, както и за по-засилен контрол на границата ни с Турция.

Изводи

В наблюдавания период 08-18.03.2024 г. темата за мигрантите и бежанците, за сигурността в страната е сред водещите теми с оглед възникнали инциденти със сбивания в центъра на София и пред Центъра за бежанци в „Овча купел“. В издания на предаванията „Тази сутрин“, „Лице в лице“, „Тази събота и неделя“, „120 минути“ темата се отразява в репортажи и в коментари на участници.

Представени са позициите на експерти, на представители на институции, на бивши министри, на представители на МВР, на Столична община, на бизнеса. В пряко включване от Страсбург са излъчени интервюта на кореспондента на БТВ за европейските институции Десислава Минчева с българските евродепутати Елена Йончева, Прогресивен алианс на социалисти и демократи, Андрей Ковачев, Европейска народна партия, Илхан Кючюк, „Обнови Европа“ и Ангел Джамбазки, Европейски консерватори и реформисти.

Темата коментират и чуждестранни студенти.

Предоставена е възможност на зрителите да оценят мерките за сигурност по българските граници чрез участие в системата Holler.

В програма БТВ доставчикът се придържа към фактите, своевременно и подробно отразява събитията чрез репортажи от местата на събитията. Представени са позициите на законодателната власт чрез изказвания на депутати в парламента от различни политически сили, на органите на МВР, на

президентството, на Столична община и Столичния общински съвет, на институции. Представена е официалната информация по случаите.

Темата за мигрантите, бежанците и чуждите граждани разработена неутрално, последователно, съобразно хода на събитията. В излъчените репортажи и интервюта няма език на омраза, дискриминация, призови за насилие. Подчертава се толерантността на българския народ и загрижеността за сигурността в страната от страна на институции и граждани. Няма злоупотреба с темата в програма БТВ.

В предаванията и в емисиите btv НОВИНИТЕ не е излъчено неблагоприятно съдържание. Показани са кадри от социалните мрежи, клипове, разпространявани в Instagram и Facebook, в които има замъгляване, не се виждат лицата на младежите, няма кръв. Кадрите в клипа с излезлите от Центъра за бежанци в „Овча купел“ мъже също са замъглени и тъмни, виждат се хора, които носят пръти, не е показан бой, не се виждат лицата, няма кръв.

Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

Настоящият доклад разглежда отразяването на темата в изданията на сутрешния блок „Здравей България“ с водещи Виктор Николаев и Мирослава Иванова, новините от централната емисия „Новините НОВА“ в 19:00 часа, изданията на „Интервюто в новините НОВА“ след централните новини с водещ Николай Дойнов/ Даниела Тренчева, съботно-неделния блок „Събуди се“ с водеща Марина Цекова и публицистичното предаване „На фокус“ с Лора Крумова (всяка неделя).

„Новините НОВА“

По случаите с мигрантите в новините работят журналистите Илияна Шишкова и Михаела Карабельова. За първи път в обедната емисия „Новините Нова“ на 09.03 в анонса се споменава за „масов бой“ и сбиване в София. За едното е уточнено, че е в сърцето на столицата и с участието на хора от азиатски произход, а другото се е случило в центъра в кв. „Овча купел“ с един ранен. Показаните кадри не са замъглени. Вижда се как има размяна на юмруци и ритници. Става ясно, че от случката в центъра е качен клип в социалните мрежи. От първата изнесена информация в репортаж става ясно, че участниците са тийнейджъри, а събитието е от 06.03.2024 г. В репортажа е съобщено и за искане от най-големите столични организации на заведенията и ресторантьорите за спешна среща с директора на СДВР и министъра на вътрешните работи, тъй като дори и изолиран случай не допринася за имиджа на столицата като сигурна туристическа дестинация. Съобщено е и че на 08.03.2024 г. отново на бул. Витоша в столицата 4-рима студенти от Пакистански произход са пострадали при сбиване. Следващата новина е за „напрежение“ от 08.03.2024 г. в центъра за бежанци в кв. „Овча купел“ като се съобщава за един пострадал, а по първоначални данни причината е спор за жена (с текст е уточнено, че кадрите са от Фейсбук). В материала е включен директора на регистрационно - приемателния център в кв. „Овча купел“ от Държавната агенция за бежанците (ДАБ) Милена Методиева. Тя говори за спешна нужда от засилена охрана.

На 09.03 в централната емисия „Новините Нова“ новината е първа и се говори за вече появилите се политически реакции (на ГЕРБ – СДС и Възраждане) по няколкото случая с мигранти само за броени дни. В репортажа е включен и свидетел на заснетия инцидент на бул. „Витоша“ – журналиста Павел Владимиров. Журналистът призовава случаят да не се превърща в повод за саморазправа с всички мигранти у нас. В репортажа е потърсено мнението на експерта по сигурност Филип Гунев, според когото случаите са инциденти и не става въпрос за съзнателно извършени престъпления. Павлин Петров от Българска асоциация на заведенията изказва мнението, че след 07.03.2024 г. страната ни не може да се рекламира като спокойна туристическа дестинация.

На следващия ден (10.03) информацията е в анонса на централната емисия, а като първа в реда е поместена новината за акция на полицията след разгласяването на побоя в центъра на София (клипът е замаскиран). Президентът е включен със свое изказване, определено като „остри критики“ към кабинета заради инцидентите, които карат обществото да се съмнява, че е овладян мигрантския поток.

Съобщено е за повече от 100 задържани след акция на полицията в центъра на София и районите на бежанските центрове и 4-рима установени извършители на боя над непълнолетното момче в сряда вечерта (06.03). Излъчен е репортаж на живо от протеста в градинката пред сградата на МВР, който е под наслов „Вън мигрантите от София“. За протеста е съобщено, че е организиран в социалните мрежи от трудолюбиви младежки организации. Обявени са исканията на протестиращите за строг контрол по границите при приема на мигранти, както и недопускане на свободното им разхождане в центъра на София. В материала е включен зам.- директорът на СДВР ст. комисар Мирослав Данаилов, както и Мариана Тошева – председател на ДАБ. За двата оповестени случая на сбиване на бул. „Витоша“ и в кв. „Овча купел“ се казва, че са на лична основа. В репортажа се съобщава, че столицата е сигурна туристическа дестинация, както и за противоречиви мнения на гражданите относно засиленото полицейско присъствие.

На 11.03 е излъчен материал с информация за среща на вътрешния министър Калин Стоянов с ресторантиорите по повод сбиванията между мигранти и българи. Включен е репортаж на живо след срещата с ресторантиорите и след договорените промени за засилване на охраната в столицата, в който говорят Ричард Алибегов и Васил Терзиев. Двамата се обединяват около позицията да не се спекулира ненужно с етническият въпрос и да не се използва той за политически цели. С изказване по повод засилената охрана на бежанските центрове е включен гл. секретар на МВР – Живко Коцев. Става ясно, че партиите ГЕРБ и ДПС внасят предложение за спешни промени в два закона за засилване на охраната на бежанските центрове и по граничните пунктове.

На 13.03 е излъчен репортаж от извънредно изслушване в парламента на Калин Стоянов и председателя на Държавна агенцията за бежанците – Мариана Тошева, по настояване на опозицията. Съобщено е за словесен сблъсък между вътрешния министър и Корнелия Нинова от БСП. В материала се съобщава, че от изявлението на Калин Стоянов става ясно, че в страната няма засилен миграционен натиск. Държавата се справя с мигрантския натиск, а бежанският поток е с тенденция към намаляване. В допълнение - очаква се 30 души от центъра в кв. „Овча купел“ да бъдат преместени на друго място до края на седмицата. От БСП и Възраждане изразяват притеснение, че държавата „буксува“ по отношение на мигрантския поток. Съобщени са и позициите на партиите ИТН, ГЕРБ-СДС, а за ДПС се казва, че са запазили мълчание.

На 14.03 е съобщено за извънредно заседание на Столичния общински съвет и изслушване на Живко Коцев гл. секретар на МВР и директора на СДВР – Любомир Николов. На заседанието са дискутирани конкретни мерки за засилване на сигурността, съветници са призовали темата да не бъде политизирана. На следващия ден тя присъства в следобедната и централната емисия новини като е обявено решението на парламента МВР да охранява териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците, а не както до сега това да извършват частни охранителни фирми. Също така депутатите са приели да се увеличи бройката на граничните полицаи. Против промените в Закона за МВР са се обявили само от партия ПП-ДБ, които официално обявяват, че се преекспонират няколко хулигански прояви.

„Здравей, България“

В началото на разглеждания период, в дните 11 и 13 март, случаите на сбивания с участието на мигранти са на фокус в предаването, като веднага е поставен и въпросът експлоатира ли се политически темата с мигрантите. Потърсени са различни гледни точки като фокусът е върху потенциалните опасности и социалните проблеми, които подобни инциденти предизвикват. Участниците в съдържанието са предимно експерти и представители на отговорните органи, които анализират ситуацията и предлагат възможни решения. Не се наблюдава участие от страна на мигрантските общности и НПО.

В предаването на 11.03 в хроника се търсят отговори на въпросите каква е причината за няколкото случая със сбивания с участието на мигранти в София и каква е ситуацията в центровете за настаняване в столицата. Съобщено е за над 100 души задържани след полицейска акция в събота вечерта (09.03). В материала е посочено за участници в протеста пред МВР за строг контрол и недопускане на мигранти у нас. Дискусия в студиото с анализ на експертите Филип Генев, експерт по сигурността и Йордан Божилов – председател на Софийския форум за сигурност. В репортаж на живо от центъра за бежанци във Военна рампа се дава информация за текущата ситуация и мерките, предприети за опровергаване на неверни

факти и политизацията на темата. Включва се и мнението на д-р Милена Методиева от регистрационно-приемателен център в гр. София. Пояснено е, че случаят е излишно „напомпан“ в последните дни както от изнасяне на неверни факти, така и от излишно политизиране. Поставен е въпросът за това каква е стратегията за управление на бежанците, необходимо и ефективно ли е засиленото полицейско присъствие. В дискусиата се анализира какъв е профилът на бежанците в страната ни и какви правила би следвало да се прилагат при интеграцията. И двамата експерти се обединяват около позицията, че ситуацията е излишно политизирана, а включването на президента не е много необходимо. В хроника в предаването на 13.03 се съобщава за направените първи стъпки и вече въведени допълнителни патрули за охраняване около бежанските центрове. В парламента правната комисия се заема с поставения от ГЕРБ- СДС и ДПС законопроект за промените в Закона за администрацията и назначаването на допълнителни гранични полицаи на границата и около бежанските центрове. Излъчен е репортаж от протеста в квартал „Овча купел“, в който се представя мнението на жителите с искания за по-строга охрана и контрол в квартала. Излъчени са кадри с плакати „Овча купел не иска бежанци“. Включени са жители на квартала. В материала е обсъдено предложението на ГЕРБ и ДПС за допълнителна охрана и до колко осъществимо е намерението за повече полиция. Мнения по този въпрос изразяват Атанас Тафков – председател на Централния полицейски синдикат и Стефан Таков началник „Сигурност“ на фирма за охрана на бежански центрове. Според полицейските синдикати промяната в охраната на бежанските центрове ще отнеме години. Опровергана е тезата за криза с мигрантите и това, че на летището се изсипват мигранти ежедневно. Темата е определена като „дъвка“ за политиците.

„Пресечна точка“

На 12.03 в предаването е осъществено интервю с общинския съветник Карлос Контрера. Трите случая са коментирани като отделни един от друг инциденти, като се поставя въпрос: кой и защо търси корелация между тях. Обсъдено е още какви ще бъдат краткосрочните мерки за сигурност и дали СДВР има достатъчно капацитет да поеме допълнителната охрана на бежанските центрове.

На 13.03 в дискусия с участници Александър Чобанов (писател и сценарист), Марая Цветкова (политолог), Кристиан Шкварек (политически анализатор) е поставен акцент върху „страхове“ и „факти“ относно бежанците. Експертите обсъждат има ли изобщо криза с мигрантите у нас и какви са възможните действия, които властта може да предприеме, за да се чувстват българските граждани по-сигурни. На първо място са поставени фактори като осигуряване на ред и достатъчната осведоменост. Дискутира се още около причината, заради която подобни сблъсъци предизвикват голямо напрежение в обществото ни и защо българите са толкова сензитивни по темата с мигрантите.

В излъченото на 14.03 интервю с Христо Копаранов – общински съветник в София, ПП-ДБ-СС, е поставен въпросът относно сигурността на столицата, като едновременно с това се коментира и колко имаме проблем с мигрантите. Става ясно, че към момента на разговора тече заседание на Столичния общински съвет с изслушване на граждани от район „Овча купел“ и граждани от район „Възраждане“. За случаите „разбунили духовете“ е коментирано, че са едни инциденти на битова основа. За последния по хронология инцидент (със студентите от пакистански произход) г-н Копаранов излага тезата, че би могло да се предполага, че е на етническа основа. Споменати са младежки групировки в столицата, които обикалят, за да налагат правосъдие и търсят мигранти и бежанци, които да нападнат. Показана е снимка в столичното метро на младежи, които държат знаме със свастика. Споменат е случай с нападнати двама сирийски граждани, който гостът свързва със създаденото напрежение. Поставен е въпросът кой има интерес от подобна истерия в града и какво могат да направят управляващите относно предприемане като работещо осветление, ефективно видеонаблюдение и т.н. Става ясно, че в Столичния общински съвет е обсъждано назначаването на зам.-кмет по сигурността. Отхвърлена е информацията за възможно изместване на бежанските центрове извън града. Чрез оповестяването на факта, че организатор на протеста в „Овча купел“ е кандидат за кмет на района от ГЕРБ – СДС, е засегнат е въпроса с това до колко е политизирана темата.

ИЗВОДИ:

В програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани в страната е поставена на дневен ред на базата на трите инцидента от началото на март месец 2024 г. В разглеждания период тя намира място само в част от наблюдаваните актуално-публицистични

предавания – сутрешния блок „Здравей, България“ и „Пресечна точка“. Случаите са обявени заедно в новините и са разглеждани заедно в актуално-публицистичните предавания като сблъсъци между българи и чуждестранни граждани. Впоследствие отразяването на темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани в страната включва коментари от президентството и изпълнителната власт и репортажи на живо. В репортажите са отразени острия тон и критиките към правителството, както и мненията на експерти, които разглеждат инцидентите като спорадични битови случки, а не като конфликти на етническо равнище. Паралелно с инцидентите е поставена и темата за сигурността на столицата. В дните 09, 10 и 11 март инцидентите са в центъра на медийния дискурс и са разглеждани в различните емисии „Новините Нова“. Действията, свързани с мигрантите, се описват като сблъсъци, боеве и напрежение, което подчертава негативния аспект, в който се поставят и от части внушава риска от разклащане на обществения ред и сигурност. Ясно се очертава разграничението между позициите на политическите партии – опозицията, разглежда инцидентите като заплаха за реда, сигурността и имиджа на столицата. Вътрешният министър и от партия ПП-ДБ, призовават да не се спекулира с темата и да не се превръща тя в политическа бухалка. В проведените интервюта и дискусии, експерти и коментатори, поставят на обсъждане има ли действително връзка между няколкото инцидента и разглеждат едновременно политическата и обществената нагласа към граждани от чужд произход. Наблюдава се стремеж към достоверно представяне на фактите, свързани с оповестените случки, с призив, те да не бъдат използвани, за да се подклажда ненужно етническо напрежение и негативна нагласа към мигрантите и бежанците в обществото. В съдържанието не се наблюдава обиден език, използване на език на омраза или дискриминация.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Наблюдавани са новините в 12:00 и 18:00 часа и актуални предавания: „Дарик кафе“ (понеделник и петък от 6:30 до 10:00 часа), „Кой говори“ (понеделник и петък от 10:00 до 12:00 часа), „Без претенции“ (петък, 13:00-15:00 часа), „Стълбището“ (събота, 10:00-15:00 часа).

„Дарик Кафе“ - сутрешният блок на ДАРИК РАДИО,

се излъчва всеки делничен ден от 6:30 до 10:00 ч. Предаването съдържа разнообразни рубрики, с продължителност около 20 минути, между тях има кратки новини на всеки половин час, музика и рекламни блокове. Рубриците събират в студиото водещия Михаил Дюзев с журналистите на Дарик радио - Петър Севов, Иво Райчев, Людмил Кърджилов и други. Те разговарят по горещите новини от деня, разнищват факти от всякакви сфери, като всеки дава своята гледна точка към тях. В едно издание на предаването водещите дискутират станалия конфликт, който, според МВР, е дело на криминално проявени лица. Спомената е също вероятността за протести срещу чужденците. Изказана е теза, че България не трябва да приема мигранти, а ако такива все пак влязат в страната, те трябва да бъдат настанявани в лагери от затворен тип, докато се реши съдбата им. Тези лагери трябва да бъдат извън населените места и особено извън големите градове, за да се предотврати евентуално напрежение.

Темата за възникналото напрежение с бежанци, мигранти и чужди граждани е засегната по-подробно на 12 март в коментарната рубрика след новините в 8:00 ч. - „Точно в 8: Новините обяснени“. В нея Михаил Дюзев, Петър Севов, Иво Райчев, Людмил Кърджилов водят разговор за консултацията при президента, когато един от събеседниците вметва: *„Вчера от ГЕРБ и ДПС предложиха също промени в законодателството, свързани с емигрантите“*. Журналистите коментират, че проблемът с охраната на границата и проблемът с мигрантите е изключително сериозен и държавата трябва да отделя средства – било то за повече хора в гранична полиция, било то за изграждане на по-стабилна ограда. Те припомнят, че мигрантските потоци са на приливи и отливи и *„ние трябва да бъдем подготвени с възможността да ограничим този натиск върху България“*. Говорят, че в последно време има доста срещи на високо ниво по тази тема с Турция, явно на дипломатическо ниво се работи. Подчертават, че Турция е приела над 2 милиона бежанци. Коментират също, че трябва да разграничаваме бежанците от войните, като тези в Сирия, в Украйна и икономическите мигранти. *„Защото когато идваш с документи, които показват кой си и че има опасност за живота ти, се*

обръщаш към официалните власти. Такива хора трябва да бъдат подкрепени.“ А нелегалната миграция и каналджийството са друго нещо. Европа трябва да полага усилия и да разбива тези канали на нелегални емигранти. *„Ние виждаме, че голяма част от мигрантите не са хора с деца, които бягат от война и на които ние трябва да подадем ръка, а са млади мъже на по 20-25-години. Какви точно бежанци са те?“* Коментират и тежестта на българския паспорт, който в момента е на едно от първите места в света по възможност да пътуваш, което ще направи България *„все по-апетитно място за мигрантските потоци“*. Всички са на мнение, че политиките трябва да отговорят на желанието на хората да живеят спокойно и че ако не го направят, ще има проблеми.

Новините в 12:00 ч. и в 18:00 ч.

През периода на наблюдение новините от страната са много наситени откъм събития, а темата за бежанци, мигранти и чужди граждани е една от основните. След възникнали инциденти между българи и чужденци, са проведени два протеста на граждани - на 10 март в центъра на столицата и на 12 март в кв. „Овча купел“, срещу центровете за бежанци, на 13 март има извънредно изслушване на вътрешния министър Калин Стоянов и на директора на Държавна агенцията за бежанците Мариана Тошева в НС, на 14 март се превежда извънредна сесия на СОС за сигурността на София и др. Събитията са представени в новините на Дарик радио безпристрастно, като стремежът е да се показват различните гледни точки.

В една от новинарските емисии е отразена срещата на представители на ресторантьорския бранш с политици. Повод за нея е сбиването в центъра на София, което е довело до засилено полицейско присъствие в района. На срещата представител на браншовата организация Ричард Алибегов говори за проблемите пред ресторантьорите, свързани с присъствието на чужди граждани/мигранти в столицата. Отношение и загриженост по темата изразява и кметът Васил Терзиев. Обявено е предстоящо засилване на полицейското присъствие за справяне с евентуални бъдещи проблеми.

На 12 март се съобщава, че е имало протест на граждани на кв. „Овча купел“, които настояват за засилване на мерките за сигурност там. Хората скандирали *„Овча купел не иска бежанци“* и провели шествие в квартала под наслов *„Овча купел - без страх и насилие“*. Протестиращите настояват за по-засилени мерки за сигурност около Центъра за настаняване на бежанци в квартала. Недоволните апелирали за въвеждане на вечерен час и пропускателен режим за мигрантите, както и за изграждане на цялостна система за видеонаблюдение в района. Според протестиращите, вечер в района на центъра има напрежение и словесни провокации от страна на чужденците.

На 13 март в новините се съобщава, че в НС се изслушват извънредно вътрешния министър Калин Стоянов и директора на ДАБ Мариана Тошева по повод трите инцидента с чуждестранни граждани през последните дни. Искането за вътрешния министър е на БСП, а за директора на Агенцията от *„Възраждане“*. По-късно съобщават и че Правната комисия в парламента обсъжда на първо четене законопроекта на ГЕРБ-СДС и ДПС за промени в Закона за администрацията. Става въпрос за един от текстовете, които предвиждат назначаването на още близо 1300 гранични полицаи, както и допълнителни 270 служители за охрана на бежанските центрове.

В новините в 12:00 ч. водещият Димитър Панев съобщава, не като първа новина: *„Двама сирийски граждани са били пребити късно снощи в района на Женския пазар в София, научи Дарик. Момчетата, на 20 и 23 години, са пазарували в денонощен магазин, когато са били нападнати от група младежи с тъмни дрехи и качулки.“* Включват репортерката Ралица Гълъбова, потърсила мнението по темата на Яхия Хомси, сътрудник в неправителствената организация „Мисия криле“ и познат на един от нападнатите. Той разказва, че момчетата са били с придобит хуманитарен статут. *„Работят в ресторант, не са конфликтни, живеят на квартира под наем.“* Момчето, което му звъннало е казало, че се е събудило в болницата. Направили му снимки, имал болки в корема, в главата, навсякъде. После от полицията дошли в болницата и го отвели в районното за показания. Там били задържани осем човека за нападението. Яхия Хомси споделя мнение, че *„винаги, когато има протести, има побои над мигранти“*.

Излъчен е запис и с журналиста Петко Георгиев, който коментира провело се протести в последните дни след инцидентите с чужденци в града. *„Наблюдаваме типична операция по създаване на изкуствена реалност и психотизирани тълпи ходят и обикалят София и търсят мигранти да ги бият и като не ги намерят, бият студенти по медицина. Единствената цел по създаването на тази психотизирана тълпа, е да се вдигне електоралния резултат на определени политически партии,*

едно, и второ, да не се говори за „Турски поток“, да не се говори за корупция, да не се говори за състоянието на здравната система, да не се говори за важните теми в обществото, а да се говори за една измислена тема при това. В действителност съм впечатлен от количеството хора, които вярват в тези опашати лъжи“. Водещият Димитър Панев съобщава, че вътрешният министър Калин Стоянов казал по време на изслушването му в парламента по темата, че няма засилен миграционен натиск по българските граници, дори се наблюдава трайна тенденция за намаляване на броя мигранти, които се опитват да влязат незаконно в страната. Излъчва се и част от изказването му в НС, в което той подчертава, че три пъти е намалял миграционният натиск. *„Състоянието по българо-турската граница никога не е било по-спокойно, както е в момента“.* Министърът говори за сбиването в центъра на София, което определя като „битов инцидент“ между две групи, които са се познавали помежду си. Лицата били установени, случаят - изяснен.

Новината за побоя над сирийските младежи и изказването на министър Стоянов се повтарят и в новините в 18:00 ч. като последна новина от страната.

Темата за мигрантите е обстойно засегната и на 14 март. Водещият Петър Севов започва с новината за смъртта на патриарха, след нея е тази за избора на председател на БФС през следващия ден, после е споразумението със САЩ за нови ядрени мощности. Последна, но равностойно застъпена, е информацията за извънредната сесия на СОС за сигурността на София, свикана по повод поредицата от инциденти с чужденци в града и провелите се протести на граждани срещу центровете за настаняване на бежанци. Водещият включва репортаж на Мариана Корчакова с подробности. Журналистката цитира кмета на София, че *„неспазването на правилата няма да се толерира, независимо от етноса и религията на нарушителите, което може да стане с по-тесни контакти между институциите, без проблемите да се политизират.“* Терзиев смята, че е необходима цялостна стратегия за това, необходим е и дори заместник-кмет по сигурността. Тя включва в репортажа си и части от изказванията на главния секретар на МВР Живко Коцев, който коментира инцидентите от 6 и 8 март, които по думите му имат криминален характер и няма данни да са на етническа основа. Задържани са непълнолетни граждани, което е притеснително. Изказване на директора на СДВР Любомир Николов, който подчертава, че негов основен приоритет е да гарантира правовия ред на територията на столицата: *„Никога на територията на Столична дирекция не е отчитан такъв процент на разкритите престъпления, каквито има през 2023 г., но пак подчертавам, моята амбиция не е само да работим с цифри, а да чуваме гражданите за гарантиране на тяхната сигурност“.* Председателя на Държавната агенция за бежанците Мариана Тошева казва, че мерките за сигурност в столицата трябва да включват и социалното приобщаване на бежанците.

В СОС са дискутирали и дали да бъдат допуснати граждани на кв. Овча купел“ и „Възраждане“ на заседанието, за да се изкажат.

Обзорните новини на ДАРИК в 18:00 ч. са с водещ Димитър Панев. Като последна важна новина в 8:14 ч. той съобщава, че Столичният общински съвет е обсъждал 7 часа сигурността на София. Отново включват репортаж на Мариана Корчакова, този път той започва с част от изказването на Йордан Тодоров, жител на „Овча купел“ /преди това общинарите доста спорили дали да се допуснат граждани да се изкажат/. Той разказва на общинските съветници, че хората в квартала дълго време съжителстват с бежанци и нямат нищо против тях. Но от около две години нещата в Центъра са се променили. Сега през него минават предимно буйни млади хора, които излизат по групи в квартала и хората се страхуват. Пуска им видео от 8 март за подобна „разходка“ - чуват се силни викове на групи мъже, чупене на стъкла и т.н. Мариана Корчакова пуска изказвания от сесията на СОС и мнението на главен комисар Любомир Николов, който казва: *„Предприемат се стъпки бежанските центрове да бъдат охранявани от полицията, като за целта ще бъдат назначени още 266 служители на МВР“.*

И в новините на 15 март вниманието е фокусирано върху смъртта на патриарха и поклонението, избора на председател на БФС, преговорите за ротацията на правителството. В 12:18 ч. се съобщава, че НС разглежда предложенията за законодателни промени, внесени от ГЕРБ и ДПС заради сбиванията между чужденци и българи през миналата седмица. Предлага се МВР да поеме охраната на центровете за бежанци. ГЕРБ и ПП влезли в спор дали трябва да останат и частните фирми за охрана там. Излъчени са части от изказванията на Настимир Ананиев, депутат от ПП-ДБ и Маноил Манев, депутат от ГЕРБ-СДС, които застъпват двете различни гледни точки.

Предаването „Кой говори“ на ДАРИК РАДИО

се излъчва всеки делничен ден от 10:00 до 12:00 ч., то е разделено на равностойни панели, като всеки има определена тема. Прекъсва се за кратки новини, музика и рекламни панели. Като негови водещи се редуват Георги Донков и Мария Черешева, които канят гости. Същевременно Вайбър групата на „Кой говори“ е отворена за коментари на слушатели.

В предаването от понеделник (11.03.) гостите Алексей Пампоров, политолог и Мария Стоева, журналист, обсъждат политическата ситуация в страната. На темата с мигрантите се спират епизодично, главно заради последните събития в София. Събеседниците разглеждат приемането на мигранти в България в контекста на проблемите на лявото и дясното. Според тях риториката, характерна за партиите, се променя единствено, за да се удовлетворят очакванията на твърдите електорати, а не защото са загрижени за реално решаване на проблемите, в т.ч. и тези на мигрантите/бежанците/чуждите граждани.

На 12 март втора тема е „лансираното напрежение около търсещите убежище хора“. Мария Черешева казва, че тя е провокирана от три сблъсъка с участието на чужди граждани през последните няколко дни. По телефона разговаря с Мариана Тошева, председател на Държавната агенция за бежанците, която смята: *„Много важно е да се отграничат случаите на проява на агресия в центъра на София и случая със сбиването в „Овча купел“.* В „Овча купел“ е имало спречкване между двама души в Центъра, прераснало в такова между *„две групички и вече групичките са излезли извън сградата на приемателния център“.* *„Това, което мога да кажа е, че подобни инциденти от началото на годината – това е първият регистриран инцидент в „Овча купел“, а също така и в останалите два центъра в София - до момента нямаме... въпреки че спречквания между отделни настанени се случват всяка седмица, но те не прерастват в по-сериозна агресия един към друг“.* Тошева заявява също, че връщаните хора по споразумението „Дъблин“ се настаняват точно в центровете на Държавната агенция за бежанците, като има възможност тези от тях, които разполагат със средства, да си вземат квартири под наем, но и те се отчитат в агенцията. Капацитетът на местата за настаняване в момента е запълнен на 43% или в тях има общо около 1500 души. Относно охраната заявява, че парите за частните фирми, охраняващи центровете, ще свършат до края на годината, затова се разговаря с МВР да се намери начин техните структури да поемат надзора.

После водещата разговаря с госта в студиото Владислав Дамянов, директор на „Миграция и интеграция“ към благотворителната организация „Каритас“. Тя предлага услуги за хората, настанени в центровете, както други НПО-та у нас, чрез интеграционни програми. Подпомагат ги с курсове по български език, в търсенето на работа и т.н. Водещата споделя, че България получава доста интеграционни фондове, а все още няма програма за интеграцията на тези хора. Уточнява се, че младежите без придружители се настаняват в центровете в „Овча купел“ и „Военна рампа“, като имат свободен достъп до външната среда. За тях предоставят образователни услуги, които да им дадат възможности в бъдеще. Владислав Дамянов казва, че те са подтикнати от своите родители да тръгнат и съответно има очаквания към тях. Младежите споделяли, че се чувстват несигурни и предпочитат да има полицейско присъствие в центровете. Сбиванията там са междуличности, като обикновено хората са от различни страни. Водещата вметва, че темата за мигрантите непременно ще е централна и в кампанията за евроизборите през юни и то не само в България. Владислав Дамянов се съгласява, че тя винаги се засилва в предизборните периоди. В крайна сметка той смята, че проблемите с мигрантите ще се решат, ако приемем, че „всички сме хора“.

Темата за миграцията се вмъква и в разговора на Мария Черешева с Петър Чолаков, политолог, и Петко Георгиев, журналист. Чолаков смята, че при всички положения тя ще се експлоатира в предизборната кампания от партиите. ГЕРБ и ДПС я засилват в последните дни, тъй като партии като „Възраждане“ отдавна я използват и имат възможност да дръпнат електорат от техния. Всички партии ще я засегнат, но интересното е, каква риторика ще се появи, ако има нов политически проект на изборите, като „3 март“ например - дали ще е ляво-либерална или патриотична тя. Иначе, според него, информацията за мигрантски натиск е пресилена, съдейки от официално изнесените цифри.

„Без претенции“

се излъчва всеки петък от 13:00 ч. до 15:00 ч. Водещи са Ралица Гълъбова и Вили Янкова. В началото те правят преглед на новините от седмицата, с гости в студиото коментират някоя от темите.

В изданието на предаването на 15 март на първо място е позиционирана темата за бежанците. Има ли проблем с мигрантите в София? Каква беше политическата реакция по темата и защо докато „Овча купел“ протестира, управляващи и опозиция в общината си размениха взаимно обвинения? Гости в студиото са общинските съветници Георги Георгиев от ГЕРБ-СДС, който е и заместник-председател на Столичния общински съвет (СОС) и Бонка Василева от ПП-ДБ и „Спаси София“.

На въпроса има ли напрежение по линия на мигрантите в София, водещите се обръщат първо към представителя на ГЕРБ, тъй като тази партия е взела активно участие в протеста в кв. „Овча купел“. Георги Георгиев подчертава първо проблема за сигурността в града въобще. За извънредното заседание на СОС, проведено на 14 март по темата, той казва: *„За съжаление не успяхме със смирение да проведем работна сесия, на която да обсъдим всички въпроси, включително и този за протеста в „Овча купел“. Чухме граждани на „Овча купел“, видяхме онзи ден протестиращи граждани, майки с деца, колеги от различни политически сили, от повечето от политически сили в Столичния общински съвет“. Допълва: „Проблемът не бива да бъде съсредоточаван само около мигрантите. Проблемът всъщност, за който гражданите ни сигнализираха, е за сигурността в града изобщо. Защото дали става дума за битов инцидент, за конкретно повишаване на криминогенната обстановка, влошаването ѝ или за престъпления от омраза, за каквито случаи дори колега от „Спаси София“ спомена, очевидно е, че имаме поредните предизвикателства, свързани със сигурността в града, с които ние трябва да се справим. Как може да стане това? С единна обща реакция от всички институции и с конкретни мерки“.* Акцентира, че се разпространява невярната информация, че бил повишен бюджетът за сигурност на София. *„Това просто не е вярно. В бюджета Терзиев за 2024 г. са предвидени с 800 000 лв. по-малко за сигурност. Така ние няма да подобрим сигурността в града“.* След извънредното заседание кметът е обещал да се увеличи бюджета за сигурност.

Бонка Василева, общински съветник от ПП-ДБ и „Спаси София“, опонира на Георгиев, като посочва, че протестът на гражданите в кв. „Овча купел“ във вторник (12 март) е бил организиран от неуспелия кандидат на ГЕРБ-СДС за районен кмет на район „Овча купел“ Борислав Тодоров. Теза, с която Георгиев разпалено не се съгласява. Василева обаче уточнява: *„Докарайте гражданина Йордан...“, как му беше името – 17-ия в листата на ГЕРБ, който може скоро и общински съветник да стане, който да каже гражданската позиция. Моля ви, това е смешно“* (очевидно визира Йордан Тодоров, на 17-о място в листата за общински съветници на ГЕРБ-СДС на последните местни избори в София).

Двамата общински съветници влизат в спор за това кой кого прекъсва в разговора. Георгиев отправя критика, че след трите инцидента в София кметът на столицата Васил Терзиев е мълчал. Василева отговаря, че не е мълчал, а е направил редица срещи с институциите. Тя упреква Георгиев, че ГЕРБ водели дебата през фейсбук, при все че имали „обща група“, в която са могли да предложат свикването на извънредна сесия.

Георгиев обяснява, че на „колегата Хекимян“ е било потвърдено, че ще се свика заседание на СОС и така въпросът бил решен в рамките на час. А на следващия ден, именно заради тази реакция на ГЕРБ, вътрешният министър в оставка е разпоредил засилено присъствие на жандармерия в София. Василева го обвинява, че *„изкривява информацията“* и *„завзема целия ефир“*. *„Лесно е да се изопачават фактите. Когато имаш факти, когато не си наясно – три случая, които се обявяват веднага... каква е нормалната реакция на един човек, който трябва да получи и да събере информация? Естествено да проведе със съответните институции на какво се дължат тези конфликти и какъв е характерът. Защото вие знаете, че се определиха, че трите случая са свързани с мигранти, но в крайна сметка единият случай – с побоя на студентите с пакистански произход, английски граждани, е съвсем отделен случай“.*

Двамата говорят един върху друг и не се изслушват, водещите не могат да ги прекъснат и канализират разговора. Георгиев казва, че слушателите не се интересуват от кавгата на двама общински съветници, а от резултатите. Смята, че резултатът от извънредното заседание е важен. *„Трябва за разчертаем план – колко екипа общинска полиция са ни още нужни. Само с общинска полиция ли ще пазим реда или ще може да разчитаме дългосрочно на жандармерията или други специализирани сили от МВР.“* Той казва, че парите за видеонаблюдение са намалени, но е поет ангажимент да бъдат увеличени. При сбиванията на „Витошка“, както и при това в Центъра в „Овча купел“ камерите не работели. Обвинява кмета, че още не е пуснал обществена поръчка за поддръжката на 3 800 камери, инсталирани в София. Василева му напомня, че не ПП е управлявало последните десетина години и че

по времето на ГЕРБ са пропаднали четири обществени поръчки за поддръжка на камерите. Пак говорят едновременно, обвинявайки се един друг в лъжи. Георгиев казва, че не трябва да се допускат спекулации с етническата карта, София се отличава с търпимостта си. Водещата обаче се намесва и казва, че е била на протеста в „Овча купел“. Там протестиращите семейства са си тръгнали бързо, защото *„видяха едни хора с черни маски, със свастики, с прътове, видяха едни хора, които казваха: „Вън мигрантите!“*.

Спорът продължава, накрая и Георгиев, и Василева се обединяват около тезата, че сигурността е обща тема, че всички политически сили трябва да работят заедно и че тя не трябва да ни разделя, тя трябва да ни обединява.

Предаването „СТЪЛБИЩЕТО“ –

радио форум на **ДАРИК за идеи**, има едно издание през наблюдавания период - на 16 март.

Темата за мигрантите е засегната в разговора на Константин Вълков с д-р Антон Койчев, председател на СДС-София и общински съветник. **Тя е втора след тази за избора на нов председател на БФС. Водещият споделя, че на предстоящите евроизбори най-силната карта в цяла Европа ще се окажат мигрантите.** Въпросът му е „Вилнеят ли в София те?“. Антон Койчев, като представител на местната власт, говори първо за гражданите на „Овча купел“, у които има страх от ситуацията в Центъра. Профилът на хората там е сменен – те не са семейства, а предимно млади мъже. Така е и около Женския пазар. Изказва мнение, че има упадък на градската среда от Централна гара до Джамията. И граждани, и общинари трябва да обърнат внимание на това и да търсят решение. „Овча купел“ е депо за нелегални мигранти. На въпроса използва ли се от политически сили спорът за мигрантите, гостът отговаря: *„Това да обърнеш внимание на един проблем и да поискаш изслушване не е използване, а това да се прикрепиш към даден справедлив процес, може да го тълкуваме като използване. Аз се старая да разсъждавам позитивно и да смятам, че е по-добре да има прояви на загриженост, дори и някои от тях да се тълкуват като използване, отколкото въобще да не се забелязва проблемът...“* Що се отнася до това, че бивш кандидат кмет на „Овча купел“ е бил на протеста, Койчев намира това за нормално. Той също е гражданин на района и е активен човек, много стойностен, според него. На спонтанни протести винаги е имало партийни активисти (припомня няколко случая от последните години), те са активни граждани. Смята, че за сигурността на София трябва да се работи, технологичните решения са важни – видеонаблюдение и т.н., но специално от „Овча купел“ мигрантите трябва да се изнесат навън - *„този лагер наистина трябва да се помисли да не бъде там.“* Според него, центровете за бежанци не трябва да бъдат в големите градове. Големият град създава нагласи за криминални проявления. Смята още, че София има нужда от команден център, който да следи трафика и сигурността и че това ще стои като предизвикателство пред този общински съвет. Броят на полицаите трябва да се увеличи. Трябва да се преразгледа бюджета за сигурност. Не може да се мисли, че в България няма да има мигранти, но не трябва да се спекулира, че ще бъдем „залети“ от чужденци. Разговорът в студиото протича в нормален тон, няма език на омраза, по-скоро се излагат факти и предложения за решения на проблема.

Изводи:

През наблюдавания период в програма **ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ (ДАРИК)** темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани е една от основните в актуалните предавания. Това се обяснява с факта, че в резултат на три инцидента между българи и чужденци в началото на март, възникват два спонтанни протеста в София – на 10 и на 12 март, при които гражданите настояват да се засилят мерките за сигурност, провеждат се извънредно изслушване по темата в Народното събрание на вътрешния министър Калин Стоянов и на директора на Държавна агенцията за бежанците Мариана Тошева, извънредна сесия на СОС за сигурността на София и обсъждане от Правната комисия в парламента на законопроекта на ГЕРБ-СДС и ДПС за промени в Закона за администрацията. При представянето на събитията и коментарите по тях в актуалните предавания на **ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ** не се наблюдават нарушения на ЗРТ.

През периода от 12 - 18.03.2024 г. журналистите на **ДАРИК** разглеждат темата от всички гледни точки – тази на протестиращите хора около центровете за бежанци, които изпитват страх от агресивното поведение на настанените там, тази на чужденците с установен и неустановен статут, тази на

представителите на официалната власт. Акцентите им са върху: промените в законодателството, свързани с емигрантите; проблема с охраната на границата и мигрантския натиск; разграничаването на понятията бежанци и икономически емигранти, осигуряването на сигурност и спокойствие на гражданите в столицата.

В новините и актуалните предавания през периода се дава информация както за протеста на гражданите от кв. „Овча купел“, така и за побоя над двама сирийски младежи в близост до Женския пазар на 13 март. Налага се тезата, че нарушението на обществения ред не трябва да се толерира, било то направено от чужденци, било то от българи. Има интересен коментар, че с напрежението около мигрантите се създава „изкуствена реалност“ с цел да се вдигне електоралния резултат на определени политически партии преди евроизборите през юни и да не се говори за важните теми в обществото. Темата за бежанците обаче при всички случаи ще се експлоатира в предизборната кампания на партиите и у нас, и в ЕС, по един или друг начин.

Когато се говори за мигранти, бежанци и чужди граждани в България позицията на журналисти и гости на ДАРИК е балансирана, не се използват обидни думи и изрази спрямо тях. Доминира мнението, че всички сме хора и че на бягащите от войни трябва да се подаде ръка, но и че трябва да се полагат усилия за разбиване на нелегалните канали за трафик на мигранти. Подчертава се разликата между бежанци и икономически емигранти. Всеки говорещ по темата свободно изразява мнението си, не се наблюдава език на омразата, дискриминация или призови за насилие.

През наблюдавания период в предаванията на ДАРИК са представени позициите на Държавната агенция за бежанците, на МВР, на Столичния общински съвет, на благотворителната организация „Каритас“, подкрепяща централите за бежанци, на НПО, на политолози, журналисти, граждани и чужденци. Създаването се напрежение около бежанските центрове се разисква чрез репортажи, дискусии между журналисти и интервюта с гости в студиото от различни гледни точки. Като цяло се налага мнението, че проблемът не трябва да се политизира и че всички институции трябва да се обединят, за да го разрешат.

BULGARIA ON AIR

Наблюдавани са централни новинарски емисии, новинарските емисии в рамките на предаването „България сутрин“ и актуално-публицистични предавания: „България сутрин“, „Денят ON AIR“, „Опорни хора“, „Директно“ и „Брюксел 1“.

„Новините ON AIR“

В „Новините ON AIR“ (09.03.) като поредна новина в емисията водещата съобщава за напрежение в столицата и искания за спешни мерки, които да гарантират сигурността на софиянци. Като причина за това напрежение тя уточнява, че има две масови сбивания между българи и чужденци на булевард „Витоша“ и жестоко спречкване в центъра за мигранти в квартал „Овча купел“. Следва репортаж. Репортерът е пред центъра за бежанци в кв. „Овча купел“. Той също съобщава за напрежение в столицата. Уточнява, че поводът са улични боеве с участие на чужденци. Репортерът разказва, че вчера (08.03.) се е стигнало до бой заради жена и един от участниците е леко пострадал. Излъчват се замъглени кадри, на които се вижда сбиване. Съобщава, че СДВР и жандармерията ще следят за сигурността на всички граждани. Причината за засилените мерки на полицията е, че в сряда вечерта в социалните мрежи е разпространен клип на биещи се мъже от азиатски произход и българи. Предполага се, че автор на клипа е един от нападателите. Сбиването е станало заради момиче. Вижда се замъглен надпис на арабски. Младежите от азиатски произход са влезли в словесен конфликт с момиче от компанията на българите. Двама от участниците са закарани за преглед в болница, но без сериозни наранявания. Става ясно, че в петък вечерта, отново на бул. „Витоша“ са пострадали 4 студенти по медицина от пакистански произход. От организацията на ресторантьорите искат среща с директора на СДВР и министъра на вътрешните работи. Тя ще се състои в понеделник.

В „Новините ON AIR“ (10.03.) водеща тема, но не първа, са засилените мерки за сигурност в София, заради улични боеве с участието на чужденци. Водещата съобщава за арести предната вечер. Жандармерията обхожда критичните райони на столицата. Въпреки взетите мерки столичани излизат на протест пред МВР. Следва репортаж от мястото на което е организиран протестът на гражданите на столицата. Репортерът съобщава, че протестът започва в 18:30 ч. и ще приключи в 20:30 ч. Причината за него са зачестилите случаи на безпричинна агресия от страна на емигранти. По съобщение на СДВР над 100 души са били задържани. В „Новините ON AIR“ (11.03.) в 15:05 ч. и в 18:05 ч. на живо е излъчен репортаж пред Министерството на вътрешните работи. Репортерът съобщава за предприетите мерки от полицията за осигуряване на реда. Уточнява, че по-рано през деня, около 12 ч. браншови организации, изпълнителна и местна власт са се срещнали в МВР, за да търсят решения, с които да успокоят нагнетилото се напрежение през изминалата седмица във връзка със сбиванията. От ресторантьорския и туристически бранш заявяват, че подобни прояви могат да повлияят негативно на икономиката и туристическия имидж на България. В репортажа е включен коментар на Калин Стоянов, министър на вътрешните работи. Той каза, че засилват полицейското присъствие в центъра и пред НДК, както и на други места, на които има събирания на лица, които са с различен произход, както и около централните на Държавна агенция за бежанците. Следва изявление на Васил Терзиев, кмет на София. Според него не е въпрос само за мигрантите, но и струпване на младежи, чуждестранни туристи, които нарушават спокойствието и пречат на обществения ред. Следва изявление и на Ричард Алибегов, Българска асоциация на заведенията, той иска по голяма сигурност за персонала, за туристите. Уточни, че част от персонала на заведенията също са чужденци.

В „Новините ON AIR“ (12.03.) поредна новина в емисията е репортаж от ЕП за търсещите убежище. Конфликтите с бежанци у нас са с отзвук в европарламента. Репортерът казва, че в новият Пакт за миграция е заложено да не се допуска преминаването на бежанци с криминално досие. Тези, които преминават нелегално границата, да бъдат екстрадирани в рамките на няколко дни. В репортажа от европарламента са включени коментари на българските евродепутати за конфликтите с бежанци в страната. Ангел Джамбазки - *„Тези хора искат да ходят в западна Европа. Тези хора не искат да дойдат в Харманли да карат такси. Те се стремят да вземат германски социални помощи, германска кола, ако може германска жена и германска квартира.“* Според Петър Витанов, темата е изкуствена и цели да промени политическия дебат и определени политически партии да получат политически дивиденди. Излъчена е писмената позиция на Ангел Стефанов, кмет на кв. „Овча купел“, който настоява центърът за бежанци да бъде изместен от „Овча купел“, тъй като се намира между детски градини, училища и жилищни блокове.

В „Новините ON AIR“ (13.03.) поредна новина в емисията е репортаж по темата. Водещият съобщава, че двама сирийци са атакувани около Женския пазар в София, пребити са и са прекарвали нощта в болница. Следва репортаж със снимки на ръка, на която не се виждат наранявания, освен лека червенина и снимка на мъж, който сочи към счупен зъб. Уточнява се, че пострадалите са по-малко от година в България, с хуманитарен статут са и работят. Нападнати са само заради това, че са бежанци (на 20 и 23 години). Интервюиран е Яхия Хосми, фондация „Мисия криле“, приятел на пострадалите, който дава подробности около случая. Той разказва, че едно от момчетата отишло да си купи храна от пазара и трима мъже го нападнали, защото казал че е сириец. Само за това, че е сириец започват да го бият и към биячите се присъединяват още 20-30 човека. Заради наранявания двамата сирийци са приети в болница, след което са взети в полицията за разпити и разпознавания. В интервюто си по скайп Хосми казва, че има информация, че са задържани 8 човека. До момента СДВР не потвърждава случая. Пострадалите сирийци няма да търсят правата си по съдебен път. Излъчват се кадри от протестите в София. Следваща новина в емисията е, че темата „бежанци“ влиза в НС. Депутатите са извикали вътрешния министър и шефа на ресорната агенция Мариана Тошева, шеф на Агенцията за бежанците, за да чуят има ли повишен риск. Калин Стоянов, министър на МВР, е категоричен, че има *„трайна тенденция за намаляване на миграционния натиск“*. От трибуната на НС по темата „мигранти“ задават въпроси и се изказват депутати. Иван Иванов, БСП, задава въпрос *„Безчинстват ли мигрантите?“*,

Корнелия Нинова, председател на ПГ на БСП, призова от трибуната на НС депутатите да не вярват на нито една дума на министъра на вътрешните работи. Според Нинова, само през януари са задържани 396 граждани на трети страни. Искрен Митев, ПП-ДБ, се изказа, че темата мигранти, престъпници, бежанска криза е любима на Кремъл и микрофоните на Митрофанова сеят страх, омраза, разделение, ненавист, лъжи и дезинформация. Председателят на ДАБ обяснява пред народните представители процедурата за настаняване на мигранти.

В „Новините ON AIR“ (15.03.) една от последните новини в емисията е репортаж от НС. Репортерът обявява, че Борисов и Пеевски са направили предложение за повече полицаи на границата и в бежанските центрове. В парламента опозицията е подкрепила внесените два законопроекта, а от ПП са се въздържали. В „Новините ON AIR“ (16.03.) в края на емисията е излъчен репортаж с част от интервюто, проведено в Брюксел с Илва Йохансон, еврокомисар по вътрешните работи. Тя коментира новия законен пакет на ЕС за миграцията и как той променя ситуацията за страни като България. Ще се строят ли нови сгради за престой по време на извършване на скрининга. Нормалният процес ще продължава от няколко часа до 5 дни. Ще се изчаква ли на границата в нови съоръжения, докато тече скрининга. Как да бъде убедена Австрия да вдигне ветото за Шенген.

„Денят ON AIR“

В „Денят ON AIR“ (11.03. и повторение на 12.03.) гост в студиото е Николай Ненчев, бивш министър на отбраната по темата свързана със зачестилите инциденти с мигранти и мерките, които предприема властта. Според него, предложението на ГЕРБ и ДПС да се засили охраната на границата и да се подсили граничния контрол е добро. Разграничава инцидентите. Единият е с чужденци, легално пребиваващи в страната студенти, а в другия участват евентуално бежанци.

В „Денят ON AIR“ (13.03. и повторение на 14.03.) е излъчено интервю с Иван Ченчев, БСП, по темата за нов кабинет, но той прави коментар и за мигрантската криза. Коментира възможностите за решение на мигрантския натиск. Според него мигрантите, които са влезли и са във вътрешността на страната, са нарушили българските закони и означава, че са престъпници. Българската полиция не си върши работата и не функционира. Освен това се харчат и държавни средства за мигрантите, а това са пари на българския данъкоплатец, например за медицински изследвания. Казва още, че по информация на граждани на Харманли, хората се страхуват и си държат дъщерите затворени.

В „Денят ON AIR“ (14.03., повторение на 15.03.) гост в студиото е доц. Милен Иванов, бивш зам.-ректор на академията на МВР. Според него е абсурдно в центъра на София да има общежития за бежанци. Те трябва да са на определени места, където е лесно за охрана и контрол. Охраната е от частни фирми. Тя трябва да е от МВР. Коментира дали предложението на ГЕРБ-СДС да се увеличат граничните полицаи с 1264 човека ще реши проблема. Според него, ефектът няма да се усети веднага.

В „Денят ON AIR“ (14.03., повторение на 15.03.) гост е Карлос Контрера, общински съветник от ВМРО, по темата за сигурността на София след инцидентите с мигранти. Според него, общинските съветници трябва заедно да вземат решение за незабавно преместване на трите центъра за настаняване извън столична община.

„България сутрин“

В „България сутрин“ (12.03.) гост в студиото е Димитър Гърдев, експерт по международна сигурност. Той коментира необходимостта от увеличаване на състава на гранична полиция и засилване охраната по границите, както и Пакта за миграцията, който предстои да се гласува през април. В същото предаване друг гост по темата е Ричард Алибегов, Българска Асоциация на заведенията. Заведенията искат полицейско присъствие заради побоищата по улиците. Те алармират в аванс. Искат спокойна атмосфера за туристите, клиентите и персонала. Трябва всеки да е с документи. Превенция. Според него с идването на евроизборите много партии се заиграват с етническата карта и това е много опасно. Коментира предложение за нов министър на туризма. Зарица Динкова, министър на туризма е без никакъв опит в туризма, тя абдикира по много важни въпроси за бизнеса.

„Брюксел 1“

„Брюксел 1“ (16.03., повторение на 17.03.) започва с репортаж от НС с част от обсъжданията на инцидентите с бежанци. Прието е на първо четене предложение за повече гранични полицаи и охрана на бежанските центрове от МВР. Гост в студиото е проф. Николай Радулов, експерт по национална сигурност, бивш секретар на МВР, по темата за кризата с мигрантите. Какви мерки трябва да се предприемат. Трябва ли да има мигрантски центрове в населените места. Излъчват се и кадри от протестите по време на интервюто. Гостът изказва съмнение, че тези центрове са свързани с корупция. За охраната им са отделени над 3 милиона, а тя се е извършва от частни фирми. Охранителите са възрастни хора с малки заплати, които могат само да проверяват законно присъстващи ли са лицата в центъра. Редно е МВР да се заеме с охраната им. Знае ли се каква е бройката на мигрантите. Поясни за терористичните актове във Франция и в Брюксел, че е установено, че има участие на хора, които са участвали в логистиката и са минали през наши центрове. Трябва ли да се преместят извън населените места. Има обезлюдени села. Коментира като добра идеята на Великобритания не далеч от военните действия да се изградят центрове и бежанците да се настаняват там. Изказа сериозни съмнения за корупция. Включено е интервю, проведено в Брюксел, с Илва Йохансон - еврокомисар по вътрешните работи. Тя коментира новия законов пакет на ЕС за миграцията, как той променя ситуацията за страни като България. Ще се строят ли нови сгради за времето за извършване на скрининга. Нормалният процес ще продължава няколко часа до 5 дни. Ще се изчаква ли на границата в нови съоръжения, докато тече скрининга. Как да бъде убедена Австрия да вдигне ветото за Шенген.

„Опорни хора“

„Опорни хора“ (16.03. и повторение на 17.03.) - гост в предаването е Филип Гунев, бивш зам.-министър на вътрешните работи. Коментира ескалацията на напрежението около мигрантите. Какви мерки да се предприемат, за охраната на мигрантските центрове от МВР и промените в 2 закона. Увеличаване на щата с над 1200 души ще е по-дълъг процес, който ще е ефективен в перспектива. Нужно е време за подбор и обучение на кадрите.

Изводи:

Не се констатира език на омраза, дискриминация и призови за насилие.

Доставчикът е отразил темата предимно информационно. Най-голям обем са репортажите в новинарските емисии. Проведени са и интервюта в предаванията с експерти, политици, евродепутати, кмета на София, представител на неправителствена организация. Темата в повечето емисии не е водеща новина, но присъства във всички централни новини. Доставчикът се придържа към фактите и разграничава отделните инциденти, обществените настроения, действията на властите и отзвук на събитията в ЕП. Информацията се надгражда и развива през периода. Заради инцидентите мигрантската тема е поставена за обсъждане в НС. По инициатива на две от парламентарните групи са гласувани два законопроекта – за увеличаване на охраната по границата и за осъществяване на охрана на централните центрове за бежанци от МВР. Отражена е реакцията на ЕП и аудиторията е запозната с новия законов пакет на ЕС за миграцията и как той ще променя ситуацията за страни като България. Отражено е предположението за обвързване на мигрантската тема с изборите за Европейски парламент. От трибуната на НС и в интервю е показана недобрата оценка на БСП за действията на властта със справяне с потока от бежанци.

Позициите на коментиращите по темата могат да се обобщят в няколко направления, изпълнението на които ще доведе до овладяване на инцидентите с чужди граждани и успокояване на живеещите в близост до трите мигрантски общежития в София. А именно: увеличаване на охраната по границите, поемане на охраната на централните центрове от МВР, изнасяне на общежитията извън територията на столицата, по-бърз скрининг на влизащите в България мигранти, идващи от районите на военни действия. Възможност за изграждане на погранични центрове за времето на провеждане на скрининга.

Липсва тенденциозност при представяне на фактите. Потърсени са всякакви възможни източници на информация, за да бъдат представени събитията обективно. В нито едно от мненията не се отчитат ксенофобски настроения, напротив - мненията са с хуманна насоченост както към чуждите граждани и бежанци, така и към гражданите на София и тяхната безопасност и спокойствие. Доставчикът показва позицията на изпълнителната власт (Калин Стоянов, министър на вътрешните работи, Мариана Тошева,

шеф на Държавна агенция за бежанците), законодателната власт (Иван Ченчев, БСП; Искрен Митев, ПП-ДБ; Иван Иванов, БСП; Корнелия Нинова, председател на ПГ на БСП), местната власт (Васил Терзиев, кмет на София, Ангел Стефанов, кмет на кв. „Овча купел“, Карлос Контрера, общински съветник от ВМРО), експерти (проф. Николай Радулов, експерт по национална сигурност, бивш секретар на МВР, Филип Гунев, бивш зам.-министър на вътрешните работи), НПО (Яхиях Хосми, фондация „Мисия криле“), академични среди (Милен Иванов, бивш зам.-ректор на академията на МВР), браншови организации (Ричард Алибегов, Българска Асоциация на заведенията), представители на ЕП (Илва Йохансон, еврокомисар по вътрешните работи, Ангел, евродепутат, Петър Витанов, евродепутат) и журналисти.

В първия и последния ден от наблюдението темата не присъства в наблюдаваните предавания. Спазен е ЗРТ.

ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ

Проследените предаванията в програма ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ са „Добро утро, Европа“ (сутрешен блок, излъчван през седмицата от понеделник до неделя от 07:00 ч. до 09:30 ч.) и „Прайм тайм“ (следобеден блок, излъчван през седмицата от понеделник до петък от 18:00 ч. до 19:15 ч.).

Три случая на сблъсъци с участието на чужденци, които нямат общо по между си, предизвикват вълна от напрежение. Инцидентите се използват за различни политически цели с обичайните прийоми, като организиране на протести, акции със задържане на хора и законопроект, в случая от страна на ГЕРБ и ДПС, за увеличаване капацитета на „Гранична полиция“ с 1264 щатни бройки с цел охраната на бежанските центрове и засилване на охраната по границата.

През наблюдавания период темата присъства в няколко издания на предаванията „Добро утро, Европа“ и „Прайм тайм“ било с коментар или обстоен експертен анализ от страна на конкретния гост в студиото, било с репортаж или кратка информация в новинарските емисии.

„Добро утро, Европа“

Първото споменаване на инцидентите е в съботното издание на предаването (09.03.2024 г.) в рубрика „Преглед на печата“, чрез цитиране и използване на кадри от социалните мрежи (от кв. „Овча Купел“). Водещата чете *„Бежанци гонят български момичета с оръжия“* и вметва свой коментар, че не е сигурна, че това е точно така, но изразява притеснението си от показаните кадри (младежи с подръчни пособия, бягащи по улицата). Следва споделяне на пост на евродепутата Ангел Джамбазки по другия случай, който става на столичния бул. „Витоша“, като прочита думите му *„Брутально нападение, извършено от група нелегални имигранти, над група български младежи на централната пешеходна ул. Витоша“*. Отново изказва свой коментар, че са изключително неприятни сцени за каквото и да става дума, но допълва, че по различните сайтове вървят и много спекулации.

В следващи издания на предаването са проведени разговори с:

- проф. Николай Радулов (експерт по национална сигурност), който споделя, че има хора от предходната имигрантска вълна в някои райони на страната без адресна регистрация с неясен брой и липса на контрол, които създават проблеми. Подчертава, че няма достатъчен брой полицаи за необходимо наблюдение в София и изразява своето съгласие с искането да бъде увеличен човешкият ресурс на „Гранична полиция“.

- Филип Гунев (експерт по сигурност и бивш зам.- министър на вътрешните работи) – според него случилите се събития са пресилени и счита, че инцидентите са използвани от партиите. Определя политическите реакции като истерични и провокативни, с цел търсене на дивиденди в една предизборна ситуация преди европейските избори. Но е на мнение, че приемането на закон (предвид законопроекта на председателите на ГЕРБ и ДПС – Бойко Борисов и Делян Пеевски, за увеличаване капацитета на „Гранична полиция“ с 1264 щатни бройки за охраната на бежанските центрове и засилване на охраната по границата) може да има положителен ефект, защото охраната няма да е от частни фирми никому неизвестни и взимачи милиони от европейските фондове.

- Цветан Цветанов (лидер на ПП Републиканци за България и бивш вътрешен министър) – в процеса на разговор споменава създаден през декември месец „Пакт за миграцията и убежището“, като

подчертава, че никой не говори за това, а там има пет основни елемента и пита дали е имало заседание на Съвета за сигурност към МС, където трябва да бъдат поканени и водещите комисии от парламента да могат да направят план за действие. Изразява критика спрямо твърдението, че няма имиграционен поток, докато в същото време стават два инцидента, които провокират и агитки и политически формации, търсеци някакви дивиденди. Допълва, че не се знае какъв е реалният брой хора в бежанските центрове, имайки предвид изнесената информация с различни цифри от Министерството на вътрешните работи за два месеца и обяснява, че на база парламентарен контрол се гледа да се направи някаква статистика, но тя да бъде стъкмистика и да показва нещо си. По отношение внесения законопроект от ГЕРБ и ДПС за увеличаване капацитета на „Гранична полиция“ с 1264 щатни бройки за охраната на бежанските центрове и засилване на охраната по границата, счита, че е дело на самото министерство, а не е на парламента и задава въпрос – защо министърът не се възползва от законодателната уредба, за да трансформира щатния ресурс, *„защото той винаги има един резерв, който в момента е около 4000 бр.“*. Подчертава, че не е законодателна инициатива, която трябва да тръгне от НС, а е административна мярка и щатното разписание на МВР е под юрисдикцията на самия министър на вътрешните работи.

„Прайм тайм“

Първият коментар и анализ в предаването, и единствен, е от 12.03.2024 г. на госта в студиото Мариана Тошева (председател на Държавна агенция за бежанците). Обявената тема на екран е „Мигрантската криза“, а поставеният въпрос – След напрежението с мигранти в София и недоволството в обществото, колко бежанци са върнати в България от Европа и трябва ли да се засили охраната на бежанските центрове?

Събеседничката споделя, по повод инцидента в кв. „Овча купел“, че за нея случилото се е на битова основа и такива ситуации се случват понякога, а за тази година дори е за първи път. Аргументира се, като дава за пример сирийците, които нямат държава от 2011 година и как ситуацията там е ненормална, и са израснали в условия на военен конфликт, бягство от дома. За нея, тези наслагвания водят много бързо до една раздразнителност, която може да прерасне и в агресия. Счита, че не бива да се преекспонира и да се правят големите обобщения за мигрантите, за бежанците, които „нападат“ гражданите в нашите градове.

В хода на разговора разяснява каква е охраната на бежанските центрове и какви функции изпълнява, като споделя колко добре работят те с полицията при случаи на агресивни прояви. Доуточнява, че местата са от отворен тип, както е в другите страни с вечерен час. Пояснява работата на агенцията и утвърдените правила, съгласно българското законодателство, като допълва, че мигрантите са ограничени за периметъра на придвижване в рамките на самото населено място, в което се намират.

Новини (част от предаванията „Добро утро, Европа“ и „Прайм тайм“) –

в тях се проследява темата в развитие, като информацията е представена обективно и изчерпателно и е поставена на второ, трето и четвърто място в новинарските емисии.

Случилите се сблъсъци с участието на чужденци за наблюдавания период е предадено обективно и изчерпателно чрез интервюта с експерти, политици и чрез излъчени репортажи в новините (част от наблюдаваните предавания).

Предоставена е възможност да бъдат изразени различни мнения, които до известна степен очертават посоките – необходимостта да се знае колко хора (мигранти, бежанци и емигранти) пребивават в страната ни, необходимостта да бъде увеличен човешкият ресурс в Министерството на вътрешните работи за охраната на бежанските центрове и засилване на охраната по границата, и извода, че инцидентите са по-скоро от битов характер, но са политизирани с цел търсене на дивиденди в една предизборна ситуация преди европейските избори.

За периода от 08 до 18.03.2024 г. не е констатирано нарушение на Закона за радиото и телевизията и по-специално език на омраза, дискриминация или призови за насилие. Използваните изрази за определение на мигрантите, бежанците и чуждите граждани са: мигранти, бежанци, чужди граждани, хора.

ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ в наблюдаваните предавания „Добро утро, Европа“ и „Прайм тайм“ съумява да представи случаите и гледните точки на гостите без преекспониране и създаване на внушения в определена посока.

NOVA NEWS

Фокусираното наблюдение на програма NOVA NEWS обхваща сутрешния блок „Твоят ден“ с Лора Инджова; „Денят на живо“ с Неделина Анева; „РеВизия“ с Петър Бързаков в понеделник и петък и съботното „Офанзива с Любо Огнянов“.

Предмет на доклада е медийното отразяване на инцидентите в началото на март с участието на чужденци и два последващи граждански протеста, които послужиха за повод темата „Сигурност“ в столицата и страната да излезе напред в дневния ред на обществото. В тази връзка опозицията в НС - „БСП за България“ и „Възраждане“, изисква извънредно изслушване на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов и директора на Държавната агенция за бежанците Мариана Тошева.

Става дума за три последователни и несвързани помежду си случая на нападения и сбивания с участието на чужди граждани:

- вечерта на 06.03.2024 г. на бул. „Витоша“ - сбиване и побой над български тийнейджъри от млади мъже-мигранти;
- вечерта в петък на 08.03.2024 г. - нападение над студенти по медицина от Великобритания с пакистански произход, установено, че е извършено от мигранти, ръководени от 16-годишен регистриран за кражби и грабежи чужденец;
- същата вечер в петък на 08.03.2024 г. - сбиване в Центъра за бежанци в столичния квартал „Овча купел“.

Двата протеста по повод инцидентите се провеждат на 10.03.2024 г. – един пред сградата на Министерството на вътрешните работи под надслов „Вън мигрантите от София“, организиран в социалните мрежи от младежки организации и един в р-н „Овча купел“ с искане за изместване на бежанския център извън жилищния район, организиран като граждански протест, но регистриран от бивш кандидат за районен кмет на „Овча купел“ от ГЕРБ.

Целта на наблюдението е да се установи дали медията се е придържала към фактите и е противодействала на злоупотребата с тях и може ли да повлияе положително на социалния диалог за присъствието на чужденци в България в техните различните статуты - на бежанци, бягащи от държавата си по принуда и търсещи убежище и закрила, на мигранти, напуснали родината си без принуда с цел трайно установяване в друга държава по различни причини, както и разбирането на общото понятие чужденци, включващо първите две групи, но и пребиваващите в България на други основания чужди граждани с цел учение или работа, туризъм. Информира ли медията отговорно и обективно за обществен интерес и безопасност, с отчитане на регламентирания права и задължения на тези групи чужди граждани.

„Твоят ден“ с водеща Лора Инджова

е делнично, почти 3-часово сутрешно актуално-публицистично предаване, разпределено в три части, които се разделят от Новините по NOVA NEWS. Наблюдавани са общо 7 издания. Тема се отразява и коментира редовно и обстойно през цялата следваща седмица след инцидентите. Не присъства само в две от изданията на 08.03. и на 14.03., последното посветено изцяло на кончината на българския Патриарх Неофит. За първи път темата влиза в изданието на 11.03. в средата на предаването, с информация за големия брой арести след случаите с участието на мигранти от началото на март в София и се поставя въпрос дали зад тях стоят битови инциденти или е системен проблем. С въвеждащ анонс водещата Лора Инджова припомня инцидентите, последвалите арести в събота и съобщава за засилено полицейско присъствие в центъра на София и около бежанските центрове. В последващ обобщен репортаж с кадри на патрулиращи полицаи в центъра на София с автоматични оръжия в близък план, в по-далечен план на групички от хора с характерни за Близкия и Средния изток външни белези, се съобщава за полицейската операция след инцидентите и официални данни за арестите. Излъчени в

стилистиката на своеобразен „институционален диспут“ са две интервюта със заместник-директора на СДВР ст. комисар Мирослав Данаилов и с директора на Държавна агенция за бежанците Мариана Тошева. Старши комисар Данаилов призовава Агенцията да засили охраната около центровете за бежанци, а Мариана Тошева обяснява видовете и режимите на тези места, съгласно международното, европейското и националното законодателства. Репортажът продължава с разфокусирани кадри от разпространени видеоклипове от социалните мрежи от първия инцидент на бул. „Витоша“, като се обобщава установеното след бързите следствени действия на СДВР – че не става дума за напрежение на расова основа, боят е над непълнолетно българско момче, нанесен от група мигранти, следствие от предходно познанство и спор за момиче, в ареста са останали двама души от Сирия и Египет. Агенцията за бежанците „репликира“ чрез извадена с монтажен похват реплика от интервюто с директора ѝ, че нямат информация участниците в това сбиване да са част от техните центрове. Репортажът разглежда и третия случай на сбиване в бежанския център в „Овча купел“, за който СДВР установява, че също е на лична основа. Със същия монтажен похват чрез редуване на извадки от интервютата с представителите на двете институции се доизгражда своеобразния институционален „диспут“. Оповестява се и за втория случай с нападение над студенти по медицина от Великобритания с пакистански произход от петък вечерта на 08.03.2024 г.

В студиото разискват Тихомир Безлов - експерт по сигурност, Павлин Петров - съпредседател на Българската асоциация на заведенията, и Милен Иванов - бивш зам.-ректор на Академията на МВР. С препратка от водещата към протеста на 10.03. пред МВР, с позовавания на информация от друг сутрешен формат на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ „Здравей, България“, че на протеста са забелязани политически лица (медията не съобщава кои са те), както и с припомняне на позицията на ДПС, че държавната граница продължава да се подсилва с човешки и финансов ресурс, Павлин Петров изразява исканията на бранша – да се затворят бежанските центрове, да има по-засилено полицейско присъствие, да се приеме стратегия за осигуряване на спокойствие на гражданите и туристите без крайни мерки с плашещо присъствие на тежко въоръжени военни в центъра. Съобщава за изпратено от Асоциацията писмо с искане за среща с МВР, чиято цел била да не се стигне до крайно ескалиращи събития като терористичните актове в Европа. Той акцентира върху инцидента без прецедент на бул. „Витоша“, като дава своя прочит: на най-оживената централна улица да са нападнат деца от млади мъже-мигранти на по 25-26 години. В търсене на отговор дали това са изолирани случаи или тенденция и проблем, експертът по сигурност Тихомир Безлов не намира, че сбиванията са белег на вълна от агресивно влизащи мигранти и според статистиката няма промяна в числата от предишни години, когато сме изпълнявали Дъблинското споразумение. Според него, темата се е възобновила покрай новината за споразумението с Австрия за връщане на квоти мигранти и е по-скоро политически ескалирана от заинтересовани политически групи, които иначе не са реагирали при по-стари инциденти от 2022 г. със загинали полицаи при опит да спрат бус с мигранти. Сравнява в пъти по-големия гръцки поток мигранти спрямо българския. Посочва нуждата да се разграничава наличието на студенти от страни, от които има мигрантски натиск, както и студенти от Европа с арабски и африкански произход. Осветява и друг известен на държавата, но нерешен проблем – огромната мрежа каналджии около центровете за бежанци и мигранти. Предаването търси отговори и на въпроса дали има заиграване с темата Сигурност и Миграция. Милен Иванов от Академията на МВР намира, че не е коректно да се гледа на всички групи, влизащи мигранти и бежанци като на престъпници, но представлява обществена опасност пряката възможност те лесно да се криминализират в търсене на бързи противозаконни начини за набиране на блага, тъй като пазарът на труда е почти недостъпен за тях. Той е застъпник на тезата, че за избягване на ескалация трябва да не се допуска концентрация на мигранти на определени места в центъра на София, за да не се създава подобна на гето общност. Смята, че отговорните институции разполагат с алгоритъм за действие и с необходимия ресурс за превантивна дейност по сигурността на гражданите в населените места. Проявява разбиране към безпокойствата на туристическия бранш. Очаквал е реакция от кмета на София Васил Терзиев, който отговаря за обществения ред в града. Иванов разглежда мигрантите като потенциален проблем. В разговора с тримата експерти се наблюдават две мнения, поставящи чужденците в България в негативен контекст и едно в неутрален.

След внасянето от ГЕРБ и ДПС на законопроекти с промени в два закона за увеличаване щата на МВР с цел подпомагане охраняването на границите и бежанските центрове, от предаването е потърсено мнението на полицейския синдикат чрез интервю на живо от централата на Синдикалната федерация

на служителите в МВР Бургас и разговор с представителя на СФСМВР Генади Тенев. Водещата Лора Инджова прави въвеждащо резюме на темата, продължено с репортаж, който дава ретроспекция на инцидентите и последвалото законодателно усилие от страна на двете партии ГЕРБ-СДС и ДПС на фона на подбрани кадри от разпространените в мрежата видеоклипове от инцидентите на 6 и на 8 март, както и чрез монтирани извадки от изявленията на Теменужка Петкова от ГЕРБ за законодателната инициатива и на Калин Терзиев, МВР-министъра, за предприетите мерки по границите и вътрешността на страната. Репортажът завършва с информация за приетите решения след тристранната среща на ресторантьорите с включена извадка от изявленията на Ричард Алибегов, на Васил Терзиев и на Калин Стоянов пред сградата на МВР. След репортажа синдикалистът Тенев изразява положително мнение за предложеното в законопроектите като трайно решение на недостигащата щатната численост, въпреки нуждата от техническо време от около 2 години преди практическото включване на новите хора в реално действие. Проф. Румен Кънчев в друг разговор в предаването пък оценява като излишна законодателната инициатива на ГЕРБ и ДПС за увеличаване на щатните бройки за гранична полиция, тъй като това решение било поглъщащо разходи за обучение, оборудване и заплати. Било редно МВР да търси вътрешен ресурс със своя два пъти по-голям щат от този на МО, цитирайки статистиката за голям брой полицаи на глава от населението в България.

Извънредното изслушване в Народното събрание на вътрешния министър и на директора на Държавна агенция за бежанците е директно включено в предаването. Накратко позицията на министър Стоянов е, че има трайно намаляване на мигрантския натиск, дължащо се на предприетите действия на Вътрешното министерство по охраната на държавната граница и по контрола в страната; приветства предложението на ГЕРБ за засилване охраната на границата, както и това служители на МВР да охраняват бежанските центрове. Накратко позицията на Мариана Тошева: няма повишаване на инцидентите в центровете за настаняване, запълнени едва на 50%. Темата била повод опозицията да обвини управляващите в прикриване на фактите. Имало слабости в охраната на центровете, осъществявана от частни фирми, чиито служители са в пенсионна възраст; Агенцията е недофинансирана, за последните три години регистрираните инциденти са под 30 на брой за година, а за 2024 г. това е първият инцидент от битов характер в център за бежанци, който излиза извън територията му.

Двата протеста са отразени чрез информации, репортажи от място с интервюиране на протестиращи граждани за техните искания, визуализирани с кадри от протестите и плакати с надписи „Вън мигрантите“, „Овча купел не иска бежанци“. Протестът пред сградата на МВР е под надслов „Вън мигрантите от София“, за който се съобщава, че е организиран в социалните мрежи от младежки организации (медията не съобщава кои са организациите), изрично се подчертава категоричното желание на участниците да не бъдат свързвани с партиите от целия политически спектър. В репортажа за него на фона на видеокадри с млади хора, носещи множество български знамена, са обявени и техните искания за изключителен строг контрол за достъпа на мигранти и за ограничаване на свободното им придвижване на територията на града. Отбелязва се, че на мястото е бил главният секретар на МВР, не се съобщава или показва присъствие на политически лица. Със заключението на репортера, че София остава сигурна туристическа дестинация, следва кратко допитване до граждани на улицата по темата как усещат засиленото полицейско присъствие в центъра – има противоречиви мнения - от одобрителни до отрицателни, според които това било показност. Отразен е и протестът в столичния квартал „Овча купел“ с информация и нарочен репортаж, съдържащ кадри от събитието и мнения на протестиращите граждани пред камерата на NOVA NEWS . Основно настояване е този център за бежанци да бъде изведен извън района и за постоянно, а не само засилено полицейско присъствие и постоянно видеонаблюдение в целия квартал. Съобщава се за възникнало леко напрежение при употребата на пиротехнически средства и факли, но до напрежение с полицията не се стигна. Двата протеста са коментирани и в студиото от гости на предаването.

Отразено е и извънредното заседание на Столичния общински съвет (СОС). В новините е обявено свикването му с призив на председателя на СОС Цветомир Петров темата да не се използва за политически цели. По този повод в студиото на предаването общинските съветници Антон Хекимян от ГЕРБ-СДС и Бонка Василева от ПП-ДБ-Спаси София обсъждат опасенията на обществото. Разговорът прераства в политически спор за това чия е отговорността - дали на дългогодишното местно управление на ГЕРБ или вина има сегашното на ПП-ДБ, като често се използват спекулации по темата за мигрантите.

Водещата с усилие се опитва да върне дебата по същество без политическа злоупотреба с темата мигранти. Позицията на Хекимян е, че смененият профил на настаняваните в бежански центрове – от мирни майки с деца към предимно млади мъже, води до опасност за сигурността и страх сред жителите на квартала. Обвиненията са в посока неработещи камери и недостатъчна охрана на бежанския център, извършвана от частна фирма. От своя страна, Бонка Василева изтъква несъстоятелността на обвиненията, тъй като охраната му не е в правомощията на общината, за редица проблеми посочва лошото наследство на управлението ГЕРБ, неизползване на Програмата по ФУМИ за презаселване и релокиране 2021-2027 (Програма на Република България по фонд „Убежище, миграция и интеграция“), обвинява ГЕРБ в политическа злоупотреба със страховете и организиране на протеста в кв. „Овча купел“ с политически цели, визирайки за организатор Борислав Тодоров – бивш кандидат-кмет на ГЕРБ, който официално е регистрирал заявлението за протеста. Според нея, темата с незаконно влезлите в страната ни чужденци е много чувствителна, напрежението е изкуствено създадено, призовава да се прави разлика с понятията статут на бежанец и незаконен мигрант и да се отчитат правата на тези хора на убежище, закрила, на свободно движение, работа, подпомагане. Да не се внушава, че е редно да бъдат вкарвани и затваряни в лагери в противоречие с международното право. Разговорът между двамата представители на двете политически сили в СОС често преминава в политически популизъм и предизборно говорене, главно предизвиквано от намиращия се в опозиция представител на ГЕРБ, въпреки усилията на водещата да го удържи в полето на диалога по същество.

Поискано и спазено е правото на отговор от Борислав Тодоров – бивш кандидат за районен кмет на ГЕРБ, по повод мигрантското напрежение и неговото упоменаване като политическо лице – организатор на протеста в „Овча купел“. Правото на отговор визира главно изказване на журналиста Асен Григоров, но и по повод неточности от Бонка Василева, общински съветник от ПП-ДБ-Спаси София. Асен Григоров в изданието на 15.03.2024 г., поканен заедно с антрополога Харалан Александров по друга тема, свързана с очакване на първия мандат и ротацията, реферира към темата за национализма и определя антимигрантския протест в „Овча купел“ като „фашистки протест с факли“, организиран политически от ГЕРБ чрез своя бивш кандидат за районен кмет. Правото на отговор е дадено коректно в първото следващо издание на предаването чрез директно включване на искащия отговор Тодоров по видеовръзка. Отговорът структурно е разположен преди определения в схемата на предаването разговор с бившия вътрешен министър Иван Демерджиев по темата сигурност по границите и проблемите в съдебната власт.

Борислав Тодоров отговаря на коментара на Асен Григоров – нарекъл го „фашист и руско прокси едновременно“, че това било оксиморон, двете понятия били абсолютно противоположни и взаимоизключващи се. Нарича обвинението във фашизъм „странна теория“, изградена върху образа на видени на протеста факли, които журналистът Асен Григоров нарича фашистки. Тодоров прави аналогия с подобни факли и облекла на антиправителствените протести през лятото 2020 г., което не правело възприемането на протестите през 2020 г. като фашистки. Нарича „крайно манипулативни“ твърденията за политизиране и фашизиране на протеста от страна на ГЕРБ, тъй като проблемите в „Овча купел“ имали голяма давност. Правото на отговор се илюстрира чрез разделен на две екран, от едната страна на който се излъчва подбор на кадри от протеста в „Овча купел“. Спазено е правилото за пропорционалността на времето за право на отговор. Следва разговорът с Иван Дерменджиев, който не смята, че проблемът с мигрантите се политизира, за него трябва да се говори много внимателно, но да се действа много решително. Увеличаването на броя на служителите на границата била резонна, но закъсняла мярка. Решението е в по-добрата охрана на самата граница и задържането на хора, влезли във вътрешността на страната и опитващи се да напуснат България.

Отзвукът от мигрантската тема в Европа е отразен чрез специална кореспонденция от кулоарите в Европейския парламент в Страсбург и разговор с българските евродепутати Емил Радев от ГЕРБ-ЕНП и Илхан Кючюк от групата „Обнови Европа“ за нуждата от нова миграционна политика. Репортер е Александрина Аврамова. Според Радев, се обсъжда и е договорен Пакт за миграцията с пет ключови области, които ще регламентират контрола в ЕС. Включва по-голям скрийнинг на всички влизащи в ЕС мигранти, вземане на биометрични им данни, оценка на риска, нова гранична процедура за мигранти от Мароко, Пакистан и Индия, нови механизми за преразпределяне на мигранти, така че да не се натоварват страните по външната европейска граница, в насоките за бюджета за 2025 г. се очаква много по-голяма финансова помощ за охрана на външните граници – огради и наблюдение. Илхан Кючюк е на

мнение, че целта е да се защитят границите на Съюза, да се знае каква е степента на пропускливост, кой може да проверява, къде остават данните и други. По негови думи Пактът за миграция цели да даде регулиран подход и спокойствие на европейските граждани. Дава пример с проблемите по границата на САЩ и Мексико. По въпроса за солидарността между страните и какво предвижда пактът, ако някоя страна-членка не желае да приема мигранти и бежанци, Емил Радев отговаря, че ще има няколко възможности, една от които е плащане от страна на нежеланата държава, като Пактът няма да ограничава държавите да въведат и по-строги от предвидените в него мерки. Репортажът е илюстриран с анимиран филм на ЕС за преследването на прането на мръсни пари. # EUStopsDirtyMoney.

В разговор, воден по различна от наблюдаваната тема, журналистите Ружа Райчева и Юри Велев засягат темата с мигранти и бежанци. Велев определя страха от бежанците като част от дневния ред на гражданите, който се различава от този на политиките и техните преговори за ротацията. Ружа Райчева смята, че говоренето за тревожните теми като тази с мигрантите, наричайки я експлозивна тема, тема „дъвка“, ще доведе до пулс към „Възраждане, защото те щели да кажат „Затваряйте границите“, с допълнение от водещата, че това е и политическа тема за политическо заяждане, като припомня за присъствието на политици на протестите.

В новините в сутрешния блок по NOVA NEWS мигрантският въпрос се отразява редовно и последователно според хронологията на събитията и отзвукът от тях. Темата се появява в седмицата след инцидентите и последователно се информира зрителската аудитория за инцидентите, за срещата на МВР-министъра с ресторантьорите след писмото от бранша с настояване за спешни мерки; за законодателната инициатива на ГЕРБ и ДПС с промени в два закона, които ще позволят отпускане на нови 1264 щатни бройки за Гранична полиция, както и допълнителни 270 служители за охрана на бежанските центрове; за повишените мерки за сигурност в столицата и около бежанските центрове; за изслушването на в Парламента на представителите на МВР и Агенцията за бежанците, за извънредното заседание на СОС по сигурността; отразяват се с репортажи и информации двата протеста – пред МВР и в кв. „Овча купел“. За илюстриране на новините се използват кадри с провежданите от полиция и жандармерия проверки на документи в централните части на София, части от видеоклипове от социалните мрежи и от улични камери на движещи се вечер по централна улица група от младежи, размахващи или носещи на рамо прътове или бухалки, дневни видеокадри на групички хора с характерна етническа външност и на патрулиращи полицаи с близък план върху носените от тях автоматични оръжия, извадки от разговори в други актуално-публицистични предавания с експерти по темата.

„Денят на живо“ с Неделина Анева

е делнично следобедно предаване с фокус върху актуалните теми от деня. Наблюдаваната тема присъства само в две от седемте издания на предаването – на 11-ти и на 13.03.2024 г. Поканени да коментират проблемите с мигранти и бежанци са Председателят на „Българската асоциация на заведенията“ Ричард Алибегов и бившият министър на вътрешните работи Емануил Йорданов.

Алибегов изяснява исканията на ресторантьорския бранш и как е преминала срещата им с МВР и кмета на София Васил Терзиев за сигурността в столицата. Разговорът в студиото е въведен посредством репортаж, съдържащ изявленията на Теменужка Петкова от ГЕРБ за законодателната инициатива и на Калин Стоянов – МВР министър, за предприетите мерки по границите и вътрешността на страната със засилено полицейско присъствие в райони, където се събират лица с чужд произход, и около центровете на Държавна агенция за бежанците, чиято охрана, подчертава министърът, е поверена на частна охранителна фирма. В другото издание на предаването събеседник по темата за страховете и проблемите с мигрантите е Емануил Йорданов, чиято позиция е, че тя може да се използва за предизборна пропаганда. Смята, че инцидентите в София са с неизяснен характер, като се позовава на информацията от МВР, че не във всички случаи става въпрос за бежанци, а за легално пребиваващи чужденци. По изслушването в НС на Калин Стоянов и Мариана Тошева гостът изказва мнение, че „от години от МВР искат да направят министерство на всичките работи“. Решението на проблема, според Йорданов, е всички да си вършат работата, а не да се стоварва всичко върху една институция. Коментира и законопроектите на ГЕРБ и ДПС, намирайки за нелогично увеличението на щата на МВР, за да се охраняват сгради на Агенцията за бежанците, вместо да се увеличи щатът на самата агенция, която по думите му като кадрово и финансово обезпечаване е „оставена в дъното на коридора“. Според него

„в Агенцията за бежанците се изпращат за председатели партийни активисти, изпаднали от каруцата“. Намира за добра идеята да бъдат изнесени големите центрове от открит тип извън големите градове, но за нелогична и спорна идеята, замисляна на европейско ниво, в гранични за ЕС държави като България да има само затворени лагери, за осъществяването на което правно трябвало да бъде доказано, че кандидатстващите за убежище и закрила са престъпници.

„Офанзива с Любо Огнянов“

е съботен 3-часов публицистичен формат за задълбочени политически дискусии. В наблюдавания период са проследени 2 издания на предаването – на 9-ти и на 16.03.2024 г., втората дата е официален втори ден на траур заради кончината на Българския патриарх Неофит. Наблюдаваната тема присъства само в изданието на 9.03.2024 г., като не е водеща, а само един от акцентите в разговора с един от събеседниците - председателя на ПГ на "Има такъв народ" Тошко Йорданов, поканен като представител на парламентарната опозиция да оцени свършеното от кабинета на Николай Денков. По въпроса „Сигурност“ Йорданов приписва инцидента на бул. „Витоша“ с боя между български младежи и чужденци-мигранти на поведението на кабинета Денков и на „безумно подписаното едностранно споразумение с Австрия за връщане на квоти мигранти“. Твърди, че това е пряко следствие от глупавото, поправя се, вредното решение на този кабинет. Обвинява медиите за неадекватното отразяване на инцидента, което нарича „мълчанието на българските медии“. Говори за участниците от чуждестранен произход в негативен аспект, използвайки реторично антитезата „български момчета и 14-15-годишно момиче“ и „тумба мигранти“, които нападат и пребиват. Неговият прочит на случая е „14-15-годишно българско момиче, нападнато от „тумба мигранти“, а опиталите се да я защитят български момчета са били пребити от същата тази тумба“. Влизат в спор с водещия как са били подредени новините за няколкото инцидента с мигранти в София, като според Йорданов се съобщава първо за пострадалите английски студенти от пакистански произход, а после за сбиването на групата български младежи и група мигранти в центъра на София, макар хронологично да са се случили обратно. Водещият Любо Огнянов въвежда контекста за двата инцидента – този от сряда „млади хора се сблъскват...“, Йорданов репликира подбора на думи, че „не е „млади хора се сблъскват“, а „едно българско момиче е нападнато и обиждано, опит за защита... не знам дали сте гледали видеата, нападателите 10-11 човека“, водещият смаява бройката „7-8 човека“, Йорданов продължава „които на всичкото отгоре си качват видеото в интернет, да се похвалят. От сряда до сега – какво сме днеска- събота, колко време няма нищо. А МВР на всичкото отгоре има наглостта да твърди, че не били получили сигнал.“ Депутатът от ИТН прави директна връзка между решението за връщането на мигранти от Австрия и случилите се инциденти с думите „Това не можеше, нямаше да се случва, ако не бяха връщани хора в България. Тяхното място не е тук. Това са престъпници, влезли нелегално в България.“ За да завършат темата, водещият Огнянов връща към минало събитие „бунтът в Харманли“ (в Регистрационно-приемателен център – Харманли), който е най-големият бежански център у нас, с тезата, че това събитие е било преди подписването на споразумението с Австрия. България така или иначе е била на пътя на голяма вълна от нелегални мигранти. На твърдението на водещия, че ставало дума за 12-13 човека на година по споразумението с Австрия, Йорданов противопоставя официално подадени данни от министъра на вътрешните работи на Австрия по време на парламентарен контрол за 6000 върнати човека за миналата година. Водещият опонира, че е имало опровержение от нашето МВР, на което Йорданов изтъква разликата в тежестта на двете твърдения – това от Австрия, подкрепено с официален документ като отговор на депутат от Австрийския парламент и това от българското МВР, което по думите му „не вади никакви документи, а прави волни импровизации по темата, и имаме нападения на деца в центъра на София и нямаме задействана полиция“. Изясняват въпроса как се позиционира „Има такъв народ“ в парламента по различните политики - само по линия патриотизъм и спирането на миграционната вълна идеологически стоят близо до „Възраждане“ и „БСП“, докато по икономически идеи са в близка плоскост с ГЕРБ-СДС и ПП-ДБ. Йорданов заключава, че не ставало дума за идеологии, а позиции по конкретни проблеми „Миграция“, „Икономика“ или „Здравеопазване“.

В същото издание на предаването друг събеседник политологът Калоян Методиев съвсем спорадично засяга темата „Сигурност“ с извода си, че най-важният въпрос, който интересува и двете партийни коалиции от „сглобката“, са регулаторите и съдебната система. Здравеопазването,

образованието, темата „Сигурност“, която вече очевидно избивала на повърхността в държавата, съдебната реформа и изчистване на съдебната система, според него, не интересували управляващите.

Изводи:

Наблюдаваната тема за бежанци, мигранти и чужди граждани в България се отразява и коментира в програмата NOVA NEWS в периода обстойно и задълбочено основно в седмицата след събитията. В сутрешното делнично предаване „Твоят ден“ темата се обследва в почти всички издания през седмицата, следваща тази с инцидентите, с изключение на две издания – на 8 март и на 14 март, когато е кончината на патриарха на Българската православна църква и софийски митрополит Неофит. В следобедното делнично предаване „Денят на живо“ темата е обсъждана само с двама от събеседниците на Неделина Анева в две от седемте издания, а в съботното предаване „Офанзива“ е включена непосредствено след случаите, в първото от двете наблюдавани издания (на 9.03.2024 г.), и то не като главна тема, а като един от акцентите в по-широк разговор за политическата оценка на опозицията на свършеното от правителството на Денков.

В програмата NOVA NEWS в наблюдавания период проблемите с бежанците и мигрантите се разглежда в аспектите информация и фактология за трите инцидента с участие на чужди граждани, концентрирани между 6 - 8 март, търсене на отговори има ли връзка между тях, дали са битови инциденти или системен проблем, какви са действията или бездействията на отговорните институции, отзвукът и последващите събития, сред които изслушването в парламента на МВР-министъра и директора на Държавна агенция за бежанците, отразената активна реакция на ресторантьорския бранш и поисканата от тях среща с МВР и местната власт, свиканото извънредно заседание на СОС по тема сигурност, законодателната инициатива на ГЕРБ и ДПС за усиление на охраната на държавната граница, позицията на полицейския синдикат по въпроса, двата протеста, организирани в един и същи ден 10.03., с търсене на отговори граждански или политически актове са те, злоупотребява ли се със страховете и политизира ли се темата „Сигурност и миграция“ във връзка със споразумението с Австрия за връщане на квоти мигранти на територията на България, а на европейско ниво е разгледана нуждата от нова миграционна политика с подготвяния Пакт за миграцията.

С конструирането и разгръщането на темата и начина на отразяването на свързаните с нея събития медията търси достоверна информация, разглежда различни, включително противоположни позиции и доколкото е възможно се стреми към обективни изводи. Отразява позициите на представители на законодателната, изпълнителната и местната власт. Дава се трибуна на различни мнения от експерти, журналисти, анализатори, представители на бизнеса, които поставят чужденците в България в негативен или в неутрален контекст.

Доставчикът спазва журналистическите стандарти за предоставяне на точна и проверена информация и разграничава фактите от коментарите и предположенията. Използва официални и надеждни източници. В съобщаването на трите случая на сбивания с участие на чужденци се позовава на данни от официални източници – МВР, СДВР, местна власт, Държавна агенция за бежанците, като за отразяването на инцидентите използва освен собствени видеоматериали и интервюта, заснети от репортерските си екипи, също и разпространени в социалните мрежи видеоклипове, като полага усилия чрез техническа обработка да не допусне излъчването на кадри с неблагоприятно съдържание. При отразяването на последващите протести, коректно отразява исканията на гражданите и не излъчва ксенофобски изяви, освен чисто документалното заснемане на формите на изразяване като плакати с надписи с исканията на протестиращите. Не допуска съдържание, което да подбужда към насилие и омраза, насочени към група лица или член на група, въз основа на някое от основанията, забраняващи дискриминацията във всяка форма, включително и основана на гражданство, посочени в член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Действа в съответствие с чл. 10, т. 6 от ЗРТ – за недопускане на предавания, които възхваляват или оневиняват жестокост или насилие или подбуждат към ненавист въз основа на расов, полов, религиозен или национален признак, както и предоставя правото на отговор в програмата, регламентирано в ЗРТ. Подборът на събеседници е балансиран, водещите на предаванията професионално реагират на различните мнения и противодействат на опитите студиата да се превърнат в платформи за преднамерено предизборно политическо говорене, злоупотреба с темата и засилване на ксенофобски настроения. Наблюдението не констатира нарушения на ЗРТ.

За първи път информация по темата в програмата присъства в отразявания на живо от 14:05 часа на 08.03. отчет на Министерския съвет (МС) в оставка, по време на който премиерът Николай Денков разобличава лъжата на опозиционните политици, че в България се връщат хиляди мигранти, в резултат на постигнатото от правителството споразумение за Шенген и свързаната с нея лъжа, че в България се изпращат чуждестранни емигранти, направили престъпления, убийства и всякакви други измислици, само в резултат на това споразумение. Министърът на вътрешните работи Калин Стоянов смята, че борбата с нелегалната миграция е първи и основен приоритет не само за МВР, но и за държавата като цяло. Той посочва, че в резултат на засилване на контрола по границата с 30% повече служители и на оперативната работа по линия противодействие на ОПГ, занимаващи се с трафик на хора, са постигнати сериозни резултати и трайно намаляване на миграционния натиск към България.

В новините темата се озвучава за първи път в 19:24 часа на 08.03. в репортаж за Калин Стоянов, според когото сред приоритетите на МВР, които са основни и за държавата като цяло, на първо място е борбата с нелегалната миграция. *„След сигнал за нападението от мигранти – от „Възраждане“ искат извънредна сесия на СОС по случая“* е заглавието на материал в края на централната емисията, в който Деян Николов съобщава, че 3 момчета, които са се опитали да помогнат на момиче, обиждано от мигранти, са били нападнати и пребити от 11 мигранти в центъра на София. Журналистически глас информира, че Николов е бил категоричен, че ако отговорните институции не вземат отношение, то „Възраждане“ ще вземат нещата в свои ръце и ще направят така, че сигурността да бъде гарантирана. Новината за задържани и за двата случая от видеоклипове в социалните мрежи е втора в емисията в неделя - с текст (на цял екран), че министърът на вътрешните работи Калин Стоянов съобщава *„установено по безспорен начин, че не става въпрос за напрежение на расова основа. Задържани са двама чужденци – 24 г. от Египет и 20 г. от Сирия за нападението над двете непълнолетни момчета и момиче на бул. „Витоша“ на 6-и срещу 7-и март. Те се познават и конфликтът е от личен характер“*. Следва изявление на президента Румен Радев (синхрон): *„Според мен е недопустимо правителството да не може да гарантира сигурността на българските граждани в центъра на София, какво можем да си представим за останалите места в страната? И това кара хората да се съмняват във всички тези приказки, че е овладян мигрантския поток.“* На фона на кадри от нападението на бул. „Витоша“, в края на материала, дикторски глас съобщава за предприетите по разпореждане на вътрешния министър мерки и задържани по време на операция в столицата близо 100 души през вчерашния ден. В репортажа за протеста в „Овча купел“, на фона на кадри с много хора скандиращи „Българи юнаци“, развети знамена и плакати „Овча купел“ не иска бежанци“, „Вън мигрантите“, „Искаме сигурност за „Овча купел“, дикторски глас информира аудиторията, че на протеста под надслов „Овча купел“ без страх и насилие“ протестиращите са се събрали, за да заявят, че не искат бежанци и настояват за постоянно полицейско присъствие около центъра за мигранти в района, искат центърът за мигранти да бъде изместен. Изслушването на Калин Стоянов и на Марияна Тошева – председател на Държавната агенция за бежанците (ДАБ), по време на извънредното заседание за бежанците в Народното събрание е основна новина на 13-и, когато в емисията звучат синхрони с вътрешния министър, според когото е налице трайна тенденция за намаляване на миграционния натиск, с Корнелия Нинова, която го обвинява в лъжа, с Атанас Атанасов от ДБ - че няма нужда от протести, с Настимир Ананиев от ПП-ДБ, определящ протестите срещу мигрантите като „организирани и платени“, с Тошко Йорданов от ИТН, според когото на управляващите не им пука за това, че хората в „Овча купел“ протестират, защото не могат да излязат вечер и се притесняват за жените и децата си. Извънредното заседание за сигурността на Столичния общински съвет (СОС) заради инцидентите с мигранти в София е четвърта новина в централната емисия, в която кметът Васил Терзиев и председателя на СОС Цветомир Петров апелират проблемът да не се политизира, защото без да имаме реален проблем с мигранти това може да стане тема. От СДВР и ДАБ информират за предприетите от тях мерки, в синхрон главният секретар на МВР Живко Коцев уверява, че двата инцидента в столицата *„не са престъпления на етническа основа, а са криминални“*.

Темата е обект на подробно отразяване в интервюта и репортажи в *„Делници“* с водещ Николай Колев, присъства на 11-и март в анкета *„Страхувате ли се от мигрантите у нас?“* и доминира в изданието на 14-ти март, с начало - репортаж за извънредното заседание на СОС заради инцидентите с

мигрантите в София и водещо интервю с общинския съветник от ВМРО Карлос Контрера, който от първо лице информира за случилото се на сесията, свикана под натиска на няколко инцидента с нелегални имигранти между 6 и 8.03., показали че сигурност на улицата няма, че хората все повече живеят в страх, а полицията категорично липсва от контрола на обществения ред по улицата, косвено станало ясно и от данните, които СДВР дало.

В материала за извънредното заседание, кметът Васил Терзиев и председателят на СОС Цветомир Петров са единодушни, че проблемът с тези 3 битови инцидента не бива да се политизира, а институциите трябва да си взаимодействат тясно, за да гарантират сигурността и безопасността на хората. Главният секретар на МВР Живко Коцев информира, че извършителите на тези криминални престъпления са задържани и с тях се провеждат процесуални действия. На фона на кадрите с побоя на „Витошка“, кадри на разхождащи се с тръби и пръти хора и на служители на МВР, проверяващи документи на млади хора, съветникът Карлос Контрера оспорва твърдението на кмета Терзиев, че проблем няма, не е съгласен с опитите и от държавни институции за омаловажаване на проблема с говорене за инспирирани и някакви преувеличени твърдения на хора, които не харесват мигрантите, защото има изнасилвани жени от мигранти и бити хора. Контрера счита за „цинизъм“ да се твърди, че е битов инцидент масовият бой с тръби и пръти между мигранти и нападението на „Витошка“ над момиче и момчетата, опитали се да я защитят, от 30 човека, при положение, че на кадрите се вижда поведение на хора, което се отличава с изключителна дързост и цинизъм, и *„има пострадал, който е с прорезна рана“*. Категоричен е, че бежанските центрове трябва да бъдат извън населените места и информира, че е внесъл днес доклад с декларация, в която предлага СОС да се обърне към държавата с категорично настояване трите центъра в София да бъдат преместени от територията на столична община и то по-най-бързия начин, защото *„една част от тези хора, категорично са криминален контингент, те са опасни и за другите мигранти, те са опасни, разбира се, и за обществото“*. Контрера коментира обясненията на министъра на вътрешните работи и на администрацията на Столична община, че нямало проблем, като замитане и опит да се negliжира темата. Напомня за убийството в кв. „Красна поляна“ от октомври 2023, оказало се разчистване на сметки между престъпни мигрантски кланове, които се занимават с трафик на хора, а днес, както са чули от главния секретар, може и с трафик на наркотици. Тезите на Карлос Контрера се споделят и от други интервюирани в предаването. На 8-и и 14.03. Деян Николов, съветник в СОС от квотата на ПП „Възраждане“, информира водещия, че за съжаление, поводът за извънредния брифинг днес е изключително неприятен случай от предишния ден, когато 3 момчета, опитали се да помогнат на момиче, обиждано от мигранти, са били нападнати и пребити от 11 мигранти в центъра на София. Николов коментира, че СОС към момента нищо не прави, защото Столична община твърди, че сигурността на София не е неин проблем, а на МВР и че не вярва на нито една дума на вътрешния министър, който на среща преди време им казал, че те не знаят дали има криминално проявени, призовава да се спазват законите и вземат мерки, за да не нараснат тези случаи. По принцип Николов счита, че мястото на такива центрове не е в градовете и че на границата трябва да бъде изпратена армията и просто да опазваме държавната си територия. По повод сесията коментира, че от СДВР се опитали да обясняват, че това са битови инциденти, които нямало нищо общо едва ли не с мигрантите, но в хода на дискусиата се разбрало, че проблем с мигрантите има и това е било потвърдено включително и от председателя на ДАБ, който заявил, че ситуацията не е безобидна, има доста сериозни рискове с бежанците. На фона на кадри от летище София и на мигранти край телена ограда и зад запалени гуми, експертът по национална и международна сигурност Николай Марков коментира, че всеки ден на летището пристигат по 30-40 човека, пита какво ще става с физиологията на тези мъже, някои от които е проверено, че са воювали, категоричен е, че нямат нищо общо с действителността твърденията на МВР, че побоят вчера в центъра на София не е на бежанци, защото те го имали заснето това на видео. Марков счита, че не е възможно СОС да се справи с проблема с мигрантите, защото това е проблем, с който не може да се справи Германия, Франция, Холандия, Белгия. Тодор Беленски, журналист, коментира, че е логично хората да се притесняват предвид изтеклите с социалните мрежи кадри на мигранти, разхождащи се из „Овча купел“ с тръби и бухалки. Като причина за засилване присъствието на МВР около бежански центрове, посочва насрочения за следващия ден протест в „Овча купел“. На фона на кадри с множество хора с развети знамена, плакати „Вън мигрантите от България“ и „Българийо събуди се“ и сили на реда, Беленски споделя с водещия, че снощи е имало предимно млади хора на протеста, който е бил обявен като граждански и национален, а утре вечер ще има нов протест в

„Овча купел“, „защото нямаме право да не защитим нашите жени и деца“, категоричен е, че всеки извършител на престъпление трябва да понесе отговорност.

Беленски коментира като показателен големия брой граждани заявили, че се страхуват в анкетата „Страхувате ли се от мигрантите у нас?“, към 18:30 ч. с 88% от над 750 отговорили с „да“ - че се страхуват от мигрантите у нас, само 9% с „не“ и 3% с „не мога да преценя“ - мнение, което се споделя и от останалите събеседници на 11.03.

Доц. Наталия Киселова счита, че проблемът с мигрантите е сериозно предизвикателство, с което и много по-големи държави трудно се справят, но не бива да се преекспонира, а просто от страна на МВР да бъдат предприети строги мерки за опазване на обществения ред. Юлиан Андреев от партия „Български Гласъ“ коментира, че протестът, на който в неделя са присъствали около 6-7 хиляди души и се е веел само националният флаг, е показал, че българите не желаят мигрантите, голяма част от които са боеспособни млади мъже, които могат да създават безредици, да бъдат карани със самолети в България, а не в държавата от която са. Посочва случилото се на „Витошка“ като доказателство, че сигурността в София е под всякаква критика. Андреев призовава службите да заработят в синхрон и държавата да вземе незабавни, много сериозни и ефективни мерки за гарантиране сигурността на хората около бежанските центрове и местата на струпване на мигранти не само в София, но и страната, защото в противен случай проблемът може да ескалира. Таско Ерменков, член на Изпълнителното бюро на БСП посочва, че проблемът с мигрантите наистина е много сериозен, но не трябва да се преекспонира, за да не се насади ксенофобия, а виновните за неблагоприятията да останат скрити зад паравана на мигрантите, призовава полицаите да не седят в колите, а да си вършат работата. Категоричен е, че трябва да има ред в държавата и законът да важи за всички. На 14-и Смиляна Нитова, депутат от Хасково от „БСП за България“, коментира, че в Харманли, където през последните години са организирани над 20 протеста, последният на 22.10.2023 г., сега отново се готви протест, защото не се спазва вечерния час, има битови инциденти, младите майки, младите жени се притесняват за сигурността на децата си и трябва да се вземат мерки. Журналистът Георги Атанасов коментира, че е неприемливо да се отделят сили на полицията за охрана на конгреса на футболния съюз, във време когато миграционният натиск е толкова страшен, че потиска българите и те не смеят да се покажат в определени места на София, когато се случват какви ли не престъпления и вилнеят убийци по улиците, без да им пука, защото знаят, че делата ще се точат с години, както с убиеца на Милен Цветков.

На 15.03. независимият депутат Радостин Василев коментира, че Мария Габриел е виновна за всичко случващо се с мигрантите в момента, категоричен е, че бежанските центрове трябва да бъдат закрити, след като България затвори границите си за тези хора. Тезата, че съществува проблем с мигрантите не се споделя и се отрича от Искрен Митев. В интервюто си на 12.03. депутатът от ПП-ДБ е категоричен, че ние нямаме проблем с мигрантите, които са около 1500-1600, но частта от престъпления от чуждестранни граждани в България не се е увеличила. Депутатът Митев смята че темата за мигрантите ще е една от основните опорни точки на кампанията за европейските избори на опозицията не само в България и в цяла Европа. Той прогнозира, че националистическите и популистки партии ще използват мигрантския поток към Европа, за да настройват гражданите на различните държави срещу мигрантите. Бившият вътрешен министър Цветан Цветанов припомня протестите в „Овча купел“ през 2016 г. и пожара в центъра за бежанци в Харманли, станал повод за много сериозни протести и причина националистите да спечелят доста гласове на изборите. Той призовава столична община и МВР побързо и адекватно да реагират, за да няма възможност да се спекулира по тази темата с мигрантите, счита за най-правилно мигрантите да бъдат настанявани в бежански центрове не в държави от ЕС, а в граничните зони на конфликт, напр. на турско-сирийската граница. Журналистката Ружа Райчева коментира, че темата с мигрантите се преекспонира, че има политическа употреба на темата в протестите в „Овча купел“ и е възможно вторият инцидент да е провокация, защото сега е много изгодно да има такава тема. На фона на кадри от побоя на „Витошка“ председателят на АБВ Румен Петков коментира, че ако всички камери за видеонаблюдение са работели, както е било по негово време, когато служили за превенция и инструмент за спасяване на човешки живот, инцидентите с мигранти в София е нямало да се случат.

В „ДЕНЯТ“ Веселин Дремджиев

коментира, че по повод на два битови инцидента отново изкуствено се вкарва темата за мигрантите – проблем, който в България не съществува, но се активира в опит да бъдат заглушени темите за руската пета колона, Турски поток и мафията в Темида и че невероятно измислената история с мигрантите през последните дни явно добре се вписва в хибридната война на Кремъл срещу Европа и създава среда за по-добро представяне на националистическите партии в евроизборите. Тезите на водещия се споделят и от събеседниците му, сред които на 08.03. Ралица Ковачева, главен редактор на Фактчек България, която по повод на репортаж по темата, в който 3 минути от трибуната на парламента говорят как Германия ни връща престъпници мигранти, лежали в затвора и т.н., посочва, че чак накрая в петата минута присъства „кратко синхронче“ от вътрешния министър, че тези хора са българи, което няма как хората да го разберат. Радослав Бимбалов, писател и комуникационен експерт, призовава да не се подклажда напрежение по темата с мигрантите и бежанците, защото това е игра с огъня. Константин Бачийски, депутат от ПП-ДБ, коментира, че всъщност никой от мигрантите не иска да остане в България, но в Германия, а и в България тази карта се изкарва на дневен ред, защото определени групи хора имат интерес да използват обществените настроения, използвайки дадени случаи като опора на техни тези. Георги Гочев от НБУ посочва, че в пролетни месеци хормоните кипят и хора се карат за жени, а мигрантите са много лесен обект, върху който ние да съсредоточим нашите страхове и нашата тревожност, те ще ни изядат храната, ще преспят с нашите жени и т.н. На 18-и проф. Евгений Дайнов, преподавател в НБУ, счита, че ваденето на националистическата карта е с цел да се придърпа националистическия вот. Руслан Трад от „Атлантическия съвет“ посочва, че освен с кибератаки, Русия действа в Европа и с темата за бежанците, коментира, че ние нямаме проблем с мигрантите, но темата ще се използва в евроизборите, посочва, че след случките наскоро в мигрантски общности има тенденция на сериозна критика към младежите, които са прекалено експресивни и за настояване младежите, да съблюдават и спазват законите и правилата в България.

В „ЕВРОДИКОФ“

на 15.03. Иван Таков, общински съветник от БСП, счита за недопустимо кметът Васил Терзиев да напуска извънредната сесия на СОС за сигурността на София, заради предварително уговорена среща, защото след като няма заместник-кмет по сигурността в момента Терзиев е пряко отговорен за сигурността в столицата и наистина не би трябвало след като има извънредна сесия по сигурността да има нещо по-важно от това за София. Станислав Балабанов, депутат от ИТН, посочва, че за 2 месеца в България са влезли по официални данни 600 мигранти, част от които с криминални досиета и това те с полковник Марков и още 3 медии, са видели на летището, категоричен е, че имаме проблем с мигрантите, защото държавата си е отишла, а управляващите в момента ги интересуват как да „дълкат кинтите“ в държавата.

В „ИНТЕРВЮ В АНФАС“

Румен Петков, председател на АБВ, коментира, че протестите срещу мигрантите говорят за неспособността на Европа да води ефективна политика, която да гарантира правата и свободите на европейските граждани и която да гарантира външните граници на Европа. Категоричен е, че проблемът е тежък и опитът той да бъде negliжиран, опитът той да бъде маргинализиран, не го решава, а напротив -, задълбочава го, защото една част от по-будните, по-енергични български граждани виждат стремежа да бъдат излъгани, да бъдат употребени и да се посегне върху тяхната лична сигурност, сигурността на семействата, сигурността на обществото, а безсилието на нашите институции, за съжаление, е повече от видимо. Петков призовава прокуратурата да извика депутата от ПП-ДБ Настимир Ананиев, обявил протестите за платени и като не даде доказателства, да му свалят му имунитета и му повдигат обвинение.

В „НЕ СЕ СТРАХУВАЙ!“ с Васил Василев,

журналистът Явор Дачков коментира, че въпросът с мигрантите в САЩ, Европа и България е много сериозен и не бива да се подценява, че западната политика да се подменя застаряващото население на Западна Европа, на което не му се работи много, с млада и свежа кръв, неизбежно ще доведе до

катаклизъм, който не може да бъде решен със сила, а можем само да се опитваме да се случи в някакви разумни и прилични граници.

В „СЕДМИЧНИК“

Васил Велев, председател на АИКБ, коментира, че всеки може да влезе в страната безпрепятствено, безнаказано, нелегално, а в същото време те от половин година не могат да внесат обучени хора, възпитани и образовани хора, за да работят тук на пазара на труда.

Изводи:

Мониторингът констатира, че темата за бежанците, мигрантите и чуждите граждани и реакцията на институциите, властта и гражданите е обект на многократно отразяване в новините и актуалните предавания в периода 08 – 18.03. в интервюта, анкета „Страхувате ли се от мигрантите у нас?“, предаване на живо и репортажи с участието на президента, представители на законодателната, изпълнителната и местна власт, академичната общност, неправителствени организации, експерти и граждани. Темата присъства в отчета на Министерския съвет в оставка и доминира в деня на извънредната сесия на СОС за сигурността в София на 14 март.

Представителите на управляващите в законодателната, изпълнителната и местна власт, на академичната общност и част от експертите, считат, че нямаме проблем с мигрантите, призовават темата да не се политизира и да не се насажда ксенофобия и нетолерантност между гражданите. Президентът Румен Радев, представители на партиите извън властта, други експерти, протестиращи и граждани участвали в анкетата смятат, че проблемът с мигрантите съществува, че хората се страхуват и управляващите са длъжни да осигурят спокойствието и сигурността на гражданите.

Доставчикът не е допуснал използване на език на омразата, дискриминация, ксенофобия и призови за насилие, в интервютата и репортажите присъства информация за предприетите от държавата мерки, изявления за нулева толерантност и ефективно противодействие на престъпността и призови за спазване на закона и гарантиране сигурността на всички.

С цел обективно информиране на обществеността и придържане към фактите в програмата присъстват кадри, заснети с мобилен телефон, на които се виждат сцени на насилие на мигранти над младежите, защитили момичето, обиждано на бул. „Витоша“ - информативно и без показване в близък план на кръв и рани, и кадри от протестите срещу мигрантите - с множество развети български знамена, скандирания „Българи юнаци“, плакати „Овча купел“ не иска бежанци“, „Вън мигрантите“, „Искаме сигурност за „Овча купел“ и „Българийо събуди се“.

Не е констатирано нарушение на Закона за радиото и телевизията.

БЪЛГАРИЯ 24

Фокусираното тематично наблюдение по темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани в медиите е осъществен хронологично за периода от 08.03. до 18.03.2024 г. и обхваща актуално-публицистичните предавания: „Хитове в мрежата“, „С желязо и кръв“, „Срещу течението“, „Седмицата на Нина и Зий“ и „Гореща тема“:

„Хитове в мрежата“

Предаването се излъчва всеки делничен ден от 15 до 17 часа и в него се поставят значими актуални проблеми от деня.

За първи път темата за бежанците присъства в изданието на 11.03. от 16:00 ч. Гост в студиото е Христо Иванов, председател на Младежката структура на ВМРО. Предаването разглежда цялата картина със сбивания между българи, чужденци и мигранти. Водещата Светослава Рудолф акцентира на инцидентите в „Овча купел“ и на бул. „Витоша“, където са се намесили някои националистически настроени младежи, а предишната вечер пред МВР се е провело и многолюдно шествие на младежи.

Преди разговора в студиото е излъчен видеоматериал от стълкновенията между българи и мигранти на бул. „Витоша“, при който чужденци са нападнали две момичета и едно момче. То е съпроводено със следния текст: „*Кадрите, които гледате не са от Париж, не са от Брюксел, не са от*

Мадрид, не са от Лондон, не са от никой друг европейски град, в който стана вече нормално, колкото и да е ненормално това, нелегални мигранти да нападат, да пребиват местни жители, млади момчета, млади момичета, предимно да нападат жени. Това, което гледате, се случва на „Витошка“. Това е вчера, група от около 30-ина човека, видимо нелегални мигранти, на един от профилите има кюрдско знаме, на другите има палестински, нападат наши..“. На видеоматериалите, заснети с мобилен телефон, се виждат сцени на насилие между двете групи. Кадрите са в общ план, без да се показват отблизо наранявания и кръв.

Вторият видеоматериал е от кв. „Овча купел“, който показва две групи мигранти от центъра за настаняване, които са се сбили заради жена. Според МВР в този инцидент са се били само мигранти, а двата побоя на „Витошка“ били „битови инциденти“, което гостът в студиото определя като абсолютна лъжа. Младежкият лидер на ВМРО Христо Иванов цитира МВР, че нещата са под контрол и извършителите са установени и това било битов инцидент между българи като участниците в него са се познавали преди това, а всъщност задържаните двама, драстично се разминават с видеото, в което едно момче е бито от поне десет, а според някои кадри от около трийсет души – нападатели, извършили тези престъпления. В материала се вижда и надпис на арабски „Ал Салам“, който е преведен в клипа на Ангел Джамбазки и означава Аллах в контекста на мира, с което нападателите се хвалят и което издава техните завоевателни намерения, анализира лидерът на ВМРО-младежи. Той допълва още, че едно от трите нападнати момчета е с прорезна рана на гърба, което представлява опит за убийство. Събеседникът цитира и думите на журналист от БНТ, който е качил клип в социалните мрежи, че минавайки през мястото на инцидента е забелязал група от около 30 души между 20 и 30-годишни, които са бягали, а 20 метра след това е забелязал и момче и момиче на възраст около 14 години, които са лежали на земята.

На въпрос на водещата какво се случва с мигрантите в „Овча купел“ и то не само сега, а по принцип, гостът в студиото отговаря, че в този лагер са настанени около 300 – 400 мигранти, които се охраняват от седем човека от частна охранителна фирма, а не от МВР. В резултат на това, според него, мигрантите си правят когато, каквото и както си решат, застрашавайки по този начин живота, както едни на други, така и на всички граждани на „Монтевидео“. Според Христо Иванов, преди този инцидент и още преди да са се засилили мерките в рамките на периметъра „Лъвов мост“, Женски пазар, „Витошка“, НДК, това което всеки може да види са групи мигранти, които изглеждат заплашително и които буквално вилнеят по улиците, скачат, катерят се на пейки, ритат, трошат, правят неприлични жестове и звукови сигнали към девойки. Водещата уточнява, че най-интересното е, че се изкарват българите виновни и цитира един пост на Десислава Станчева във Фейсбук, в който се казва че, ако не сте разбрали българският младеж е виновен за боя с пакистанците...Светослава Рудолф поставя и въпроса за посоката, от която идват мигрантите. Според нея от една страна те идват през границата и това ставало ясно, когато МВР ги залови, ако някой от тях катастрофира или изпадне от някой микробус или кола. Междувременно обаче са започнали да ни ги връщат от Западна Европа, което станало ясно от реакцията на опозицията срещу тайните полети на самолети с мигранти. В кадър са показани материали по темата от сайтовете на „Сега“ и „Фокус“. Излъчено е и видео с писателя и общественик Добри Божилов, според когото подобни кацания на самолети с мигранти е имало и в Пловдив. След това са излъчени видеоматериали от протестите срещу мигранти в столицата като водещата и нейния събеседник реагират, че това не е отразено подробно от медиите, а е с малко кадри без да се показва множеството. За да не се политизира протеста, на него съзнателно се развяват само български национални знамена и плакати: „Вън мигрантите от България!“ и „Българийо, събуди се!“. Рудолф допълва още, че според съобщения на пресцентровете на ГЕРБ и ДПС, Борисов и Пеевски са излезли с предложение за мерки за справяне с кризата в сигурността, свързана с мигрантите като по този начин те са „яхнали“ протеста. Иванов уточнява, че това е парадоксално, защото точно те са отговорни основно за договорките във връзка с Шенген за връщането на хора, които са доказано опасни. Двата се обединяват в мнението, че управляващите защитават нелегалните мигранти и уточняват, че те не говорят против Запада, който си маха мигрантите. В ефир е включена директна телефонна линия с мнения на зрители, които се изказват силно критично срещу възникналите инциденти, споделят, че се страхуват за своята сигурност и призовават да се предприемат действия от страна на властите. Според събеседникът в студиото, проблемът е един – че мигрантите далеч не са само в тези центрове, защото те поголовно биват докарвани със самолети и биват допускани да преминават през турската граница. В отговор на въпрос на водещата, какво трябва да направим с тези мигранти, без да звучим фашизоидно,

Христо Иванов е категоричен, че това, което трябва да направим, като едни националноотговорни български граждани, е да бъдем единни, както е написано на сградата на Народното събрание и да действваме в посока да защитим нас, нашата държава и нашите сънародници.

Темата за бежанците присъства и в предаването и на 13.03. от 15:00 ч., водещата Светослава Рудолф разговаря по вайбър с Красимир Богданов, заместник-председател на ВМРО. Двамата коментират отговорите на вътрешния министър Калин Стоянов за състоянието в страната по отношение на мигрантите, след няколкото побоя, на които сме станали свидетели в последните дни. Според Богданов прави впечатление, че на обществото се внушава, че няма мигрантска криза и че това са едва ли не са някакви битови инциденти и пита: прегазените през миналата година гранични служители, катастрофите с бусове, прекарващи мигранти, непрекъснатите инциденти по границата, залавянето на групи от по няколко десетки души и много подобни случаи в страната също ли са битови инциденти и не са ли те част от един по-общ контекст на увеличаване на мигрантския натиск. Красимир Богданов смята, че думите на министъра на вътрешните работи изглеждат безотговорно, защото всеки от нас познава хора, които охраняват границата и ситуацията наистина е стряскаща и ужасяваща. Той е съгласен, че трябва да се успокоява обществото по някакъв начин, но то не бива да се приспива и да се оставя българската държава да се превръща в едно мигрантско гето.

В изданието от 14.03. с водещ Снежана Георгиева и събеседник журналиста от в. Труд Виктор Блъсков една от разискваните теми е: „Напрежение с мигранти! Властта е безсилна!“. Според госта, това е един потенциален, зараждащ се проблем, защото съгласно международната закрила за правата на човека вече никой не може да бъде оставен без гражданство и освен това, според него у нас няма проблем с ксенофобията. Излъчен е отново клипа със сбиването на бул. „Витоша“.

„С желязо и кръв“

Проблемът с мигрантите е един от акцентите в предаването на 13.03. от 17:00 ч. с водещ Румен Дечев. Гост в студиото е полковник от запаса Петьо Дафинкичев, главен редактор и собственик на един от най-четените български вестници „Пенсионери“. Коментират се ексцесиите на бул. „Витоша“ и в кв. „Овча купел“, предизвикани от мигранти, които са довели до два крупни протеста – в понеделник вечер пред сградата на МВР и във вторник - пред центъра за бежанци. Водещият уточнява, че протестите не са срещу мигрантите, а от една страна срещу безотговорното поведение на част от тях и от друга срещу още по-безотговорното поведение на българското правителство, което е сключило споразумение с Австрия и ЕС да прибира мигранти с асоциални и криминални прояви от Западна Европа. Излъчен е отново видеоматериал от боя на бул. „Витоша“. Гостът прави ретроспекция на проблема с мигрантите и припомня думите на Бойко Борисов, че нямаме никакви проблеми с тях, понеже те правели джонери на всеки ъгъл. Според Петьо Дафинкичев държавата ни не се е подготвила с програма за интеграция. Това, което става в „Овча купел“ и протестът на гражданите е вид противодействие, защото там има вечерен час, който мигрантите не спазват, но хората, които живеят наоколо го спазват и след седем и половина си прибират дъщерите и жените. На въпрос на водещия какво решение вижда с проблема събеседникът отговаря, че полицията трябва да въведе по-строг ред, да има видеонаблюдение, да се направи цедка и да се знае какви са тези хора.

„Срещу течението“

Предаването е с водещ Магдалена Ташева и в него се правят коментари по значими актуални вътрешни и външнополитически проблеми. В изданието на 14 март от 17:00 ч. водещата уточнява, че в дните, когато страната ни скърби заради смъртта на патриарха, не е уместно и затова се е отказала да показва картини и видеоматериали от инцидентите с мигранти. Ташева се обръща към жителите на кв. „Овча купел“, които на 11 март са излезли с плакати „Не желаем бежанци в „Овча купел“ като им обяснява, че те не са бежанци. Това са незаконни мигранти, извършили нарушение на българските закони, пристигайки в страната ни без паспорти, т.е. с чужда самоличност, представят се с всякакви имена и поради това не могат да бъдат проследени до страната на произход. Излъчени са видеоматериали от протеста срещу мигрантите с развети многобройни български национални знамена и плакати „Вън мигрантите от България!“, „Българийо, събуди се!“, както и от видео с пристигнали с полет мигранти на аерогара София, публикувано в социалните мрежи от Красимир Радков. Маргарита Ташева пояснява, че при мигрантите става дума за черен кървав бизнес, при който печелят, както трафикантите,

които плащат на местни областни велможи, така и правителства на отделни страни. В края на предаването е включена и пряка телефонна линия с мнения на зрители по темата.

„Седмицата на Нина и Зий“

В предаването на 15 март гост по темата в студиото е преводачът и журналист Мажд Алгафари. Водещата Нина Хамилтън разказва, че е говорила с български политик, който ѝ обяснил, че причината все още да не се е стигнало до арести и завеждане на съдебни дела срещу мигрантите, набили деца на бул. „Витоша“, е много силното НПО – влияние. Излъчен е отново видеоматериала от инцидента там. Алгафари споделя за случай със сирийски бежанец, с когото той е разговарял и на когото при второто му влизане в Германия било предложено, за да не бъде изгонен и да остане в страната като получи немско гражданство, или да замине да се бие в Украйна срещу Русия за 4000 евро на месец, или да си смени пола.

„Гореща тема“

В изданието на 18.03. от 19 часа е излъчено изказване на евродепутата Ангел Джамбазки, в което той заявява, че банди от нелегални мигранти вече вилнеят по улиците на София. Това според него е било предвидимо и се е знаело, че ще стане и няма как да се прикрие фактът, че безволевото безгръбначно управление и начините и опитите на ПП-ДБ да избягат от темата са провал. Нелегалните мигранти, които правителството на Денков задържа в България, заради поетите извън всякакви правила на ЕС задължения към Австрия, вече дават резултат. София се е напълнила с нелегални мигранти, които нападат момичета по улиците, продължава Джамбазки. Според него започналите спонтанни протести по този повод са съвсем нормални и трябва да бъдат подкрепени. Той уточнява, че тези хора нямат място в населените части на градовете - „Овча купел“ е жилищен квартал, около мигрантския център има училища, детски градини, жилищни блокове, магазин – те излизат на тъпни оттам, притесняват хората, съгласно тяхната култура и ниво на цивилизация, закачат жени и млади момичета. Атанас Джамбазки допълва, че за всичко това те са предупреждавали, били са тревога и са настоявали тези центрове да се махнат и да са извън градовете.

Изводи:

„БЪЛГАРИЯ 24“ отделя съществено място в своята програма на темата с бежанците и мигрантите. Въпреки, че в повечето от предаванията присъствието на мигрантите, както в централните за настаняване, така и по улиците на градовете, се поставя в негативен контекст, събеседниците в отделните предавания се придържат към анализ на събитията, без да се призовава към насилие и без да се използва език на омразата. Включванията в ефир чрез пряка телефонна линия на зрители, коментиращи излъчените видеоматериали, се характеризират с експресивност, критичност и загриженост за сигурността на гражданите. В предаванията участват експерти, политици, журналисти, преводачи, анализатори.

Темата е разработена предимно чрез интервюта с гости в студиото, които изразяват своята гледна точка и коментират отделни видеоматериали, публикувани в социалните мрежи. Не са осъществявани преки включвания. Използвани са видеоматериали от социалните мрежи, свързани с инцидентите. В по-голямата си част участниците в отделните предавания артикулират своето отрицателно отношение към слабата организация и контрол на поведението на пребиваващите у нас с различен статут бежанци и мигранти и се обявяват в защита на интересите на българските граждани. Критиката е насочена преди всичко към управляващите, които не са успели да решат възникналите проблеми.

Като цяло може да се каже, че медията представя темата едностранчиво, възникналите инциденти често се използват, за да се правят обобщения по принцип за мигрантите и бежанците и проблемите, свързани с тях. Доминиращо участие в повечето наблюдавани предавания имат представители на ПП „ВМРО – БНД“ като някои от тях се обявяват за изнасяне на централите за мигранти и бежанци извън населените части на градовете, за да се премахнат факторите за напрежение и инциденти. Събеседниците и водещите изразяват притеснения и загриженост за сигурността на българските граждани, но без да се призовава към насилие или да се използва език на омразата. По-скоро може да се каже, че се проявява съчувствие и разбиране и се апелира за предприемане на мерки от страна на властите. Не констатирано нарушение на Закона за радиото и телевизията.

7/8 TV

Фокусираното тематично наблюдение обхваща следните предавания в телевизионната програма 7/8 ТВ : „Крум Савов Live“, „Слави Трифонов и редколегията“, „На живо със Слави Трифонов“ и „Студио Хъ“ .

Доставчикът не излъчва новинарски емисии и в почивни дни (събота и неделя) не излъчва актуално-публицистични предавания.

Темата за бежанците не присъства в предаването „Крум Савов Live“ през наблюдавания период. Извънредните издания на „Слави Трифонов и редколегията“ и „На живо със Слави Трифонов“ са посветени на ротацията в правителството и отговорите на зрителски въпроси за „сглобката“ в НС и скандалите в прокуратурата.

Темата за бежанците присъства в предаването „Студио Хъ“ само на 18.03., като водещата Катя Илиева започва разговора с въпрос към преводача Мажд Алгафари: *„Вярно ли е, че мигрантите преминават през нашата граница като през гевгир?“* Според Алгафари, границата ни не е гевгир, защото имаме само кръгчето, а нямаме цедката. Гостът изразява позиция, че *„ Криминалните случаи няма да спрат. Това си е нещо нормално във всяка една държава, но колкото повече такива хора имаме, толкова повече криминалните случаи се повдигат.“*

Алгафари съобщава в ефир и за случай на млад емигрант, на когото в Германия е казано, че може да получи немско гражданство, ако отиде доброволец на фронта в Украйна за 6 месеца срещу 4 000 евро на месец или да си смени пола.

Изводи:

Извършеният мониторинг констатира, че доставчикът по-скоро избягва темата за бежанците, мигрантите и чуждите граждани в България. Излъченото интервю с Мажд Алгафари представя темата в негативен контекст. Призови за насилие, реч на омразата и дискриминация не са констатирани. Репортажи, преки включвания и живи предавания по темата не присъстват в програмата. Депутатите от парламентарната група на ИТН и лидера на партията Слави Трифонов са концентрирани в критични коментари за действията на правителството, „сглобката“, „ротацията“, скандалите в прокуратурата и изцяло пропускат темата за бежанците и мигрантите в България.

СКАТ

Темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани е проследена в новините и актуално-публицистичните предавания.

В репортаж в края на емисията Новини на 08.03. от 18:40 часа се показва клип от социалните мрежи, на който мигранти бият момиче и три момчета в центъра на София. Според информацията, единадесет араби са пребили три момчета и едно момиче. Видеоето се повтаря три пъти, но на него не се виждат ясно лицата на извършителите и потърпевшите. Заради случая на насилието, младежки организации готвят протест на 10 март.

Като водеща новина на 11.03.2024 г. от 12:30 ч. се съобщава за протест против незаконните мигранти. Протестът има за цел затягането на контрола на миграционните потоци през България. Според протестиращите, случаите на сбивания застрашават сигурността в София, като проблемът се е увеличил след приемането ни в Шенген по въздух. Исканията са мигрантите да стоят по бежанските центрове, да не се разхождат свободно в централната част на столицата. Според министъра на вътрешните работи Калин Стоянов са задържани след проверки около сто души. **Според министъра, случаите не са на расова основа.** Главният секретар на МВР Живко Коцев съобщава, че участниците в побоите са задържани. Те са малолетни и непълнолетни лица. Един от протестиращите нарича мигрантите „нашественици“. Организираният протест показва гражданския отпор срещу незаконни действия на мигрантите. Ясно се съзнава опасността от повтаряне на тежките случаи на насилие от Западна Европа, цели се тяхното избягване. С протеста се цели поддържането на реда и защитата на българските граждани от посегателства. Липсват призови за насилие.

В репортаж на 11.03. от 21:30 часа като водеща новина се представя, че вътрешният министър се среща със столичния кмет Васил Терзиев. Съобщава се, че МВР засилва полицейското присъствие в центъра на София и на места, където се събират мигранти, както и около централите за настаняване в Държавна агенция за бежанците. Предвиждат се законодателни промени, които ще позволят назначаването допълнително на полицейски служители на гранична полиция, също и за допълнителна охрана на бежанските центрове. Според Калин Стоянов, през последната година няма увеличение на криминалните случаи с участието на мигранти у нас. Вземат се мерки за осигуряване спокойствието на гражданите.

Като водеща новина на 12.03.2024г от 12:30 часа се съобщава, че се очаква заради подобрения климатични условия рязко повишаване на натиска от мигранти на южната ни граница. Според бившия главен секретар на МВР Петър Тодоров щом има побоища има проблем. Допълнително в момента България се нуждае от около 1200 гранични полицаи на границата. Има свободни места и в СДВР София. Показва се потенциалното бъдещо развитие на събитията и нуждата да се вземат мерки предварително. Предполага се, че мигрантската вълна няма да намалее.

На 13.03. от 16:30 ч. като водеща новина се съобщава за протеста на младежки патриотични организации в квартал "Овча Купел" за поведението на настанени от бежанския център. Протестът е под наслов "Овча Купел без страх и насилие". Той блокира булевард "Монтевидео". Протестиращите предявяват искания охраната на бежанския център да се поеме от полиция и жандармерия, да бъде въведен вечерен час от 19:00 часа и след този час свободното разхождане на бежанците да бъде забранено. Протестът показва протестиращите, които искат да предотвратят бъдещи неприятни събития, предизвикани от бежанците. Исканията им целят защитата на българското население от посегателства. Протестиращите издигат лозунга "България на българите, бежанците вълн". В емисията от 18:00 часа като водеща новина се представя изявление на протестиращите, които опровергават, че зад тях стои руската държава или че това е опит за печелена на гласове за изборите. Те се представят като младежки организации, а не партии. Самите те са показали отношението си към Русия, като са доставяли хуманитарна помощ за Украйна, както и натиска им за събаряне монумента на окупационната червена армия. Според тях, целта на мигрантите е да дестабилизируют Европа, което застрашава поддържането на правото, реда и националната сигурност. В 19:00 часа водеща новина е изявлението на вътрешния министър, според който има трайна тенденция за намаляване на миграционния натиск. От началото на тази година има предотвратени 5200 опита за незаконно преминаване на българо-турската граница. За същия период на миналата година са 15 600. Проблемът с мигрантите е обсъждан в Народното Събрание, което още веднъж показва ангажираността на обществото и институциите с решаването на проблема с мигрантите.

В актуално-публицистичното предаване "Дискусионно студио" на 11.03. от 21:00 часа в интервю с госта на предаването проф. Милена Стефанова се обсъждат внесените промени в деловодството на Народното събрание за увеличаване капацитета на гранична полиция, засилване охраната на границата и бежанските центрове. Това според проф. Стефанова е знак, че ГЕРБ и ДПС са готови да отговорят на тревогите на обществото за случващото се. Това също е и знак към европейските партньори на България. Коментира се, че и другите европейски страни също имат проблем с бежанските общности, но в България не се проявяват в такава голяма форма. Според проф. Стефанова е необходим по-голям контрол. Идеята според нея е да се намери общеевропейско решение, а не затваряне на мигрантите в местата за пребиваване. Водещият разказва, че според информация в световната медия BBC са показани цели райони в Швеция, където полицията не влиза и там започват кланета между банди. Тези места са се превърнали в гета. Според събеседниците при липса на контрол на границата ще има риск за националната сигурност. Като решение се дава свеждане на каналджийството и мигрантските потоци до минимум. Според проф. Стефанова ще има външнополитически отзвук от промените в закона. Отчита се и настоящата ситуация няколко месеца преди изборите, в която действията на страните членки на Европейския съюз са продиктувани и от предстоящите избори за ЕП.

В изданието на "Дискусионно студио" на 13.03. от 21:00 часа в интервю с госта доц. Стойчо Стойчев (политолог) се обяснява, че миграционните процеси са глобален проблем и не е възможно да бъдат разрешени на национално ниво. Според доц. Стойчев, не можем да се изолираме от глобалните мигрантски процеси. Обект сме на транзитен трафик. Според Стойчев и водещия на предаването Стоян Иванов, при възможност мигрантите биха се върнали в Западна Европа. Отговорността за

предотвратяване на незаконното поведение на мигрантите е и на институциите, като решенията, които се предлагат са технологични напр. пренасяне на центровете в друг град, но това би създавало големи проблеми смята доц. Стойчев.

На 18.03., 21:00 часа, в предаването “Дискусионно студио“ се говори за мигрантите, протестите, опасностите и политическите злоупотреби с тази тема. В интервю с Никола Бушняков, автор в дясната платформата „Консерватори“, Бушняков споделя, че някои хора ни убеждават, че няма друг проблем освен мигрантската криза, а други, че мигрантите не са такъв проблем. Според госта, проблемът е сериозен, преекспонира се понякога и във времето ще се превърне от проблем в заплахата, както е в Западна Европа. Разказва, че в Западна Европа много преди управлението на бившия канцлер Ангела Меркел са се внасяли мигранти като работна ръка. Това в момента не е само вкарване на мигранти, а нахлуване на човешки маси. Проблемът не е само в количеството на хората, проблемът е и в качеството. Според него, различията пораждаат конфликт, когато една група хора нарасне, тя започва да търси доминация в обществото и страната. Посочват се случаи на сблъсъци и изнасилване, но не се отрича, че и българските граждани извършват подобни действия.

В актуално-публицистичното предаване „Съгласен ли си?“ на 11.03.2024 г от 23:00 часа в интервю с госта Борис Ячев (Консервативна България) се говори за протеста на младите хора срещу мигрантите. Борис Ячев поздравява младите хора, които са присъствали на протеста. Той отчита стройната организация и с присъствието на протеста на млади хора се показва, че България ще бъде от малкото държави, която е решена да даде категоричен отпор на мигрантското нашествие. Според госта, другите държави са закъснели с тази си реакция. Коментира се, че младите хора от протеста не желаят София да се превърне в тези европейски столици, в които се вършат престъпления от мигрантите и след това трудно има справедливост и правдиви действия. Посочва, че не се е позволило протестът да бъде пред МВР. Отбелязва, че протестът е имал ефект. След него, има внесен законопроект, Столичният общински съвет също заседава извънредно. Според Ячев ако не се вземат реални решителни мерки, проблемът с нелегалните мигранти може да застраши сигурността на българското общество.

В актуално-публицистичното предаване “Гледна точка“ на 13.03.2024 г. от 21:45 часа с водеща Александрина Димитрова се коментира темата за мигрантите в интервю с Мирослав Попов (експерт по международни и етнически въпроси). От десет години е очаквано това навлизане на мигрантите в България да се случи. Очаквано е, според Попов, такова периодично напрежение, подчертава, не се показва разбиране на проблема и не се показва задълбочен прочит на ситуацията от българските институции. Необходимо е да е ясно дали мигрантите на българска територия са осъждани, дали са извършвали престъпления. Това е профилът, който засяга младите мъже с различна култура, манталитет, поставени в една затворена общност са потенциален криминален контингент. Според експерта, с даването на храна и подслон на мигрантите не се решава проблемът с отношението ни към тях. Като трудност се описва, че ние като държава нямаме представа за фактическото поведение и нагласи в Западна Европа, нямаме реална представа от какво се мотивира поведението на тези хора. Мигрантите се стремят да попаднат в страни с по-сигурна социална защита. Изразява се становището, че част от тях са тук безспорно, защото се крият от наказателно преследване в Западна Европа. Експертът се надява, че след изборите за ЕП, европейските сили ще се освободят от некомпетентните виждания на политиците им.

В актуално-публицистичното предаване “Разбулване“ на 14.03. от 22:00 часа с водещ Николай Панков се поставя въпросът дали е реален страхът от ислямските мигранти. Според Панков мюфтийството, което трябва да пази правата на мюсюлманите в България, не реагира. Според водещия, за езика на омразата спрямо мигрантите трябва да бъде приложен Наказателния кодекс. Не може да се направи извод от разпространеното съдържание в социалните мрежи за престъпни действия като цяло на мигрантите, според Панков. Водещият коментира внесения законопроект за крупни полицейски мерки от председателя на ГЕРБ Бойко Борисов и съпредседателят на ДПС Делян Пеевски, че това е можело да се направи с разпореждане на вътрешния министър. Твърди се, че с тези мерки се дава възможност да се увеличи щатното разписание на полицейските служители. По статистика България е една от държавите с най-много полицаи на глава от населението. Насаждането на напрежение и страх от различните култури води до насаждането на омраза. Отбелязва се, че има случаи на нападени британски студенти от пакистански произход от български лица и чрез представянето на мигрантите като престъпници се озлобяват хората и българската младеж.

В актуално-публицистичното предаване „Извън шаблона“ на 16.03. от 22:30 часа с водещ Пело Кръстев се коментира протестът под наслов „Вън мигрантите от България“. Причината за протеста е случаят от 7 март, когато момче и момиче са нападнати от над 20 кюрда. Според Борислав Игнатов от „Младежи за България“, хората в България трябва да живеят спокойно, без страх от насилие спрямо тях. Другият събеседник е Калоян Христов от ВМРО Младежи. Те имат искания нападателите да бъдат наказани, да има сигурност в проблемните зони, иска се и екстрадиция на незаконно влезлите нелегални емигранти, както и засилване на контрола по границата. Според Игнатов, няма основание да се казва, че протестът е партиен, не са били правени политически изказвания. Целта им е в държавата българските граждани да са защитени. Изразява се позицията, че някои медии са се опитали да попречат на целите на протеста. Протестиращите смятат при следващ проблем да реагират отново. Искане се предотвратяване настъпването на събития от Западна Европа. Отбелязва се, че българският народ никога не е бил расистки и действията не са на расова основа. Гостите опровергават съмненията, че са неонацисти или че са фашисти. Не приемат тези определения, а твърдят, че държат на сигурността и просперитета на собствената си държава. Според тях, протестните им действия вече дават резултат вследствие на предприетите мерки от държавното и местно управление.

В изданието на „Извън шаблона“ на 18.03. от 15:00 часа с водещ Пело Кръстев в интервю с проф. Попов се коментира протестът против мигрантите. Според Попов, миграцията е естествен процес, но както някои естествени неща не са полезни – като изчезването на нации и смъртта. Интеграцията на мигрантите е невъзможна, според професора. Психиката на мигрантите, а и на всички хора се формира още от детска възраст. Споменава се, че са възможни лоши неща да се случат заради мигрантите.

Изводи:

В периода на мониторинга от 08 – 18.03.2024 г. темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани в програмата СКАТ е представена с особено внимание, аудиторията е ангажирана с най-важните събития по темата. Представени са своевременно протестите против мигрантите. Не се излиза извън рамките на добрите нрави. Има контрол в изобразяването им. Смущаващ термин, с който се наричат е „нашественици“. На протеста в квартал „Овча Купел“ виковете на протестиращи „България на българите, бежанците вън“. Представят се в негативен контекст като потенциални нарушители на закона, срещу които трябва да се вземат мерки. Липсват призови за насилие, няма подбуждане към ненавист въз основа на национален или етнически признак. Целта на протестите е осигуряване на защита на населението от посегателства. Предприети са действия от правителството, съвместно с кмета на София за вземане на мерки при потенциални опасни ситуации, свързани с бежанците и мигрантите.

В периода на фокусираното наблюдение журналистите спазват журналистическите стандарти, не се допуска изопачаване на фактите, информацията е представена точно. Не се допуска и невярна информация. Журналистите прилагат правото си да разпространяват информация, като възпроизвеждат публични изявления в случаите, при които би могло да се предполага, че подкрепят протестиращите против мигрантите. Липсва каквато и да е проява на ксенофобски подбуди от журналистите против бежанците и мигрантите в България.

АЛФА ТВ/ALFA TV

Фокусираното наблюдение по темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани в програмата АЛФА ТВ в периода 08 - 18.03.2024 г. показва, че темата е една от основните за медията. Наблюдавани са актуалните предавания - сутрешният блок „Добро утро, българи“ и „Волен коментар“.

„Добро утро, българи“ – сутрешният блок,

се излъчва всеки ден от понеделник до петък, като започва около 9:00 ч. Началният му час не е строго фиксиран. Например, на 08.03. началото му е в 9:12 ч., на 11.03. в 9:20 ч., на 13.03. в 9:02 ч. и т.н. Същото е и с края му. На 08.03. то завършва в 12:08 ч., на 11.03. в 10:45 ч., на 13.03. в 10:47 ч. Предаването има повторение по-късно същия ден, около 17:00 ч. след обяд. Отделни сегменти от делничните му издания се повтарят в събота и неделя преди обяд, те са навързани един след друг и оформят нещо като

блок. През почивните дни в програмната схема на програмата АЛФА ТВ няма самостоятелни актуални предавания.

Предаването „Добро утро, българи“ е студийно и сегментирано. Всеки сегмент е разговор по актуална тема с един гост. Частите са разделени една от друга с музикални клипове, отделени от съдържанието чрез аудиовизуален звуков сигнал, шапка на предаването. Предаването не се прекъсва от търговски съобщения. Те са обособени самостоятелно след него като телепазарен прозорец.

През наблюдавания период *водещ на предаването е Кристиян Димитров. Първият му събеседник всяка сутрин е Деница Сидерова*. Двамата разговарят по избрана гореща тема на деня. После тя бива засягана – по-малко или повече, в разговорите на водещия със следващите му гости. Например, на 08.03. Кристиян Димитров и Деница Сидерова разсъждават в студиото за 8 март, международния ден на жената. След това темата преминава набързо и през разговора за „сглобката“ с Мирослав Паскалев, програмен директор на програмата, и при тези с останалите гости.

Темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани е основна в предаването на 11 март. Поводът е спонтанният протест на гражданите в София срещу „безчинствата“ на бежанците на 10 март вечерта /неделя/, след видеото, обиколило социалните мрежи с кадри за това, как мигранти нападат момче на „Витошка“. Кристиян Димитров и Деница Сидерова разговарят за събитието и за това, което отсъства за него в медиите. Същевременно на екрана, в долната част, от време на време се появява надпис: *„Хиляди протестираха снощи против мигрантските безчинства в центъра на София. Властта мълчи“*. На екраните зад водещите дават кадри от протеста, който тече мирно. Виждат се граждани, които шестват с плакати: „Вън мигрантите от България!“ и „Българийо, събуди се!“. В разговора се акцентира на: липсата на контрол над процеса с бежанците; на това, че частна фирма охранява бежанските центрове, а като има проблем, вика полиция, понеже няма право да направи нищо; на това, че нито един депутат не отива при народа си да види какво иска той, всички се занимават само със „сглобката“. Изводът им е, че е така и по всеки друг важен казус за България и че разломът между народа и управляващите е голям. Според Деница Сидерова, важно е, че хиляди са излезли на протест, но по-важно е каква е целта на протеста и къде точно се протестира. *„Това е една народна енергия събрана, канализирана. Въпросът е какъв е резултатът? Навременен ли е той /протестът/? Там, където трябва ли се протестира?“* Казва, че Денков се е съгласил с исканията на Австрия за мигрантите, приемаме ги, но сред тях има хора, осъдени за тежки криминални престъпления.

По повод битото момче на „Витошка“ Деница Сидерова смята, че ако се заловят побойниците, ще скочат в тяхна защита и срещу българите и Държавната агенция за бежанците, и Българският хелзински комитет. *„Това е една организация, която трябва да бъде забранена. Тази организация работи срещу българския интерес, тя работи срещу българина. Тя работи срещу нашата националност, народност и срещу България“*. Тонът на разговора е спокоен, няма употреба на обидни думи директно.

После гост в предаването е *Страхил Ангелов /бивш депутат от БСП и журналист/*. Той е бил на протеста и мнението му е, че министърът на вътрешните работи е успял да се спаси от *„искреното недоволство на гражданите“*. Той казва, че в един момент са били докарани някакви агитки от *„малолетни неонацисти“* и че тези *„малолетни, кресливи, подпийнали, с неонацистки уклон, превърнаха протеста във филиал на Луков марш. Това стана. За да може да бъдат отблъснати нормалните граждани.“* *„Направиха всичко възможно да си тръгнат и медиите, за да не бъде отразявано това.“*

Страхил Ангелов коментира, че вече идват самолети с депортирани от други страни бежанци, много от които са извършили тежки криминални престъпления. Той обвинява за това *„Кирил кретена“, „Христо Шехерезадата“, „лелка Теменужка“* и т.н. Тези обидни квалификации към действащи в момента политици гостът използва на няколко пъти в разговора. Водещият се опитва да се разграничи от него, като подчертава, че това е лично мнение по въпроса. Страхил Ангелов смята, че *„едно от най-сериозните престъпления, които Денков е извършил, е съгласието срещу въздушен Шенген да ни вкарват криминален контингент тук“*. Според него, неоколониалните интереси на други страни са създали този хаос и България не е отговорна за това.

Следва разговор с *Мадж Алгафари, журналист и преводач*, за мигрантите – по-точно за тези, които сега ни ги пращат от Австрия. Позицията му е, че и сред българите, и сред ромите има нечитави, но нямаме нужда да внасяме още отвън. Набляга на разликата в смисъла на термините *„убежище“* и *„закрила“*, като цитира членове от Наказателния кодекс и Конституцията. Казва, че един човек, дошъл в

България, трябва да подаде молба за убежище до президента, другото е нарушение на държавната ни граница и е заплаха за националната ни сигурност, тоест, осъжда се на затвор.

Темата се прокрадва и в последния за деня разговор - с *програмния директор на АЛФА ТВ Мирослав Паскалев*.

Темата е застъпена и в изданията на предаването на 12 и 13 март, макар и да не е основна. Предмет на разговорите на тези дати са консултациите за съставяне на правителство и това, че никой не знае нищо за тях - какво става и докъде са стигнали, както и възможността от евентуални извънредни парламентарни избори. На 12 март Кристиян Димитров и Деница Сидерова изразяват мнение, че докато управляващите си играят на „някаква секта, играеща ролята на елит“ и на „мълчанка“, по улицата пребиват децата на България, младите хора на България. Водещият казва, че зрители сигнализирали, че едно от момчетата, бито на „Витошка“, е с 8 шева на главата и три счупени ребра. В следващите разговори също се отделят по 2-3 минути на темата. Соня Колтуклиева, журналист от информационна агенция ПИК, говорейки с подробности по темата вървим ли към избори, в един момент споделя, че вървейки и снимайки по „Витошка“, била агресирана от младо момиче с българо-египетски произход. То ѝ държало сметка, защо снима. Журналистката казва, че поведението ѝ било агресивно, а с нищо не го е предизвикала. Соня Колтуклиева споделя, че където и да е ходила по света, се е съобразявала с различията и не си е позволявала да казва на хората какво да правят. Смята, че не може да идват хора отвън и да налагат своите условия у нас. Споделя и друг факт - общински съветници от Харманли са ѝ се оплаквали, че бежанският лагер там е за 500-600 души, а са вече настанени над 1000. Няма и пари. Страх ги е, че между настанените има вътрешни сблъсъци и очакват това да излезе и навън. А мерки не се взимат. Споделя и още един факт – наскоро се е върнала от командировка във Виена и впечатлението ѝ е, че улиците там са вече изчистени от бежанци.

И в разговора с Румен Дечев, политолог, също се отделят 2-3 минути за темата миграция. Той я смята за много основна, защото споразумението, което е сключило подалото си оставка правителство с Австрия за връщане на мигранти у нас, ни е донесло проблема. Смята, че е ясно кои ще ни върнат – най-проблемните. Казва, че не знае дали върнати мигранти са в основата на случая на „Витошка“, но е ясно, че това ще бъде тенденция. Смята, че случаят може да е и провокация, че някой иска да ни каже – тук вече не управлявате вие.

На 13 март, докато Кристиян Димитров и Деница Сидерова разговарят по темата на деня, изскача новина за нов протест: *„Жители на „Овча купел“ протестираха пред лагера за бежанци с лозунги „Бежанците вълн“. Протестиращите искат премахването на лагера от територията на София.“* Малко по-късно Кристиян Димитров съобщава, че във вчерашния ден /12 март/, отново се е провел протест, този път в кв. „Овча купел“. Двамата журналисти в студиото коментират, че отдавна жителите там искат премахването на лагера. Припомнят, че Атака преди 10 години е организирала протест там. Деница Сидерова казва, че този сега е организиран от човек на ГЕРБ, който бил кандидат на кмет на „Овча купел“. Смятат това за лицемерие, защото точно ГЕРБ е инсталирал Центъра за мигранти там. Смята, че въпросът е твърде сериозен и не трябва да е заложник в „игрички“ на формации, защото заплахата е голяма. Обсъжда се статистика, изнесена от други телевизии, че престъпленията, извършени от българи през миналата година са 4 000, а от бежанци, или мигранти – 300. Коментира се, че тя не е коректно изнесена: не е съпоставена спрямо броят на населението, не се знае характера на престъпленията, както и дали това са само регистрираните случаи.

И в разговора с журналиста Велизар Енчев за евентуалните избори – според него най-добре е те да бъдат 2 в 1, за Газа и за Донбас, темата за мигрантите също се засяга. Аспектът е друг - границата и сигурността ни. Обвинява Бойко Борисов и ГЕРБ, че оградата по границата ни с Турция не е направена добре, като гръцката например, и съответно не може да спира бежанския поток. Според Енчев, огромната мигрантска вълна е резултат от геополитиката на САЩ и разпалените от тях войни в Либия, Афганистан, Ирак, Сирия. Смята, че това е много добре проведена политика на САЩ за разбиване на европейската демография.

В почивните дни – събота и неделя, сутрин се дават навързани в блок сегменти от предаванията през седмицата. Освен описаните от наблюдавания период, са включени и такива отпреди 8 март /4-7 март/. Темата за мигрантите обаче е засегната бегло, тъй като това са дати преди сбиването на „Витошка“ и протестите в София. В един от сегментите, в разговор с Мирослав Паскалев се изписва: *„Нова вълна от мигранти, уговорена в Брюксел от вътрешния ни министър.“* Темата преминава за кратко в

разговор с Тодор Беленски, журналист, който смята, че това, което се вкарва като мигранти у нас, като малцинствен багаж, няма потенциал и или ще станем някакво социално гето, или по някакъв начин трябва да си върнем държавата. Развива теорията, че САЩ ползват буферни държави около Турция, която има огромна армия в НАТО и в които чрез мигранти формират спящи клетки, за да бутнат един ден Ердоган. Напомня, че те отдавна искат да го махнат от власт.

Кадрите в предаванията през наблюдавания период се повтарят (програмата очевидно няма технически и човешки капацитет да отразява всичко) и са от: протеста в София, разрушени сгради в Палестина, църкви и забележителности от Москва, прозорците и сградата на българския парламент, фасадата на заведение /не се разбира ясно кое/.

Темата за бежанците е засегната в интервю на водещия Кристиян Димитров с втория гост в предаването „Добро утро, българи“ - Боян Расате от „БНС- НД“ на 14.03. в 10:20 ч. Още с първите си думи Расате нарича бежанците спящи терористични клетки, талибани или който, както иска да ги нарече – **„*Определено, това не са нормални хора, които идват, за да се впишат в европейската среда, а по-скоро да налагат своята ненормална култура, своите ненормални традиции....Проблеми с бежанците нямаме на жълтите павета. Проблеми имаме по „Мария Луиза“ и пресечките на „Цар Симеон“ и „Кирил и Методий“ , където не знам ли е „Малкия Бейрут“ или „Голямото Делхи“ не знам. Не мога да намеря точното определение, но там е проблема.“***

Водещият Кристиян Димитров не се опитва по никакъв начин да прекъсне думите на госта, а дори засилва внушенията за омраза и ксенофобия, припомняйки му за организирания „Патрули за запазване на населението от такъв тип мигранти“. След ретроспекцията за мигрантската криза 2014 г. и припомнянето на случай, в който мигрант е намушкарал с нож момиче, Расате продължава: **„*Ние не искаме, нито легалните, нито нелегалните имигранти : сган, паразити, хлебарки, които лаят по улиците...“***. Водещият не опонира, а се включва с думите: **„*Въобще не се коментира или доста рядко се коментира, какво се случва наистина около центровете за настаняване на бежанци, на какъв режим са, кой влиза, кой излиза, какъв е, защо е, откъде е...?“***. Расате отговаря **„*Те не просто бягат от война, те са участващи в тази война. Много от тях имат военен опит, много са присъствали и лично са рязали глави и вие искате нашите 15, 16, 20 годишни превъзбудени младежи да се справят със завършени бойци....джихадисти. Няма как стане! Той вади ножа, ръга го три пъти, ако има време може да му отреже и главата.“***

След 10:39 ч. разговорът продължава с предполагаемото участие на БНС-НД в предстоящите евроизбори и твърденията на госта, че изборите са манипулирани, че ние сме бавно развиващи се и че промените при нас ще дойдат поне след 10 г. Расате продължава интервюто с думите : **„*Ние сме 6 милиона заедно с циганите.....Мисля че българската държава, ако не се събуди рязко вчера, не утре, вчера, ние сме на приключване по чисто демографски причини. Няма да останат българи или ще останат, толкова малко количество българи, че да служат единствено като боксови круши на новите граждани на България: мигранти, цигани, господстващи малцинства от турски етнически произход...и такива, които да отворят вратите и да затварят вратите на хотелите на чужденците...“***

В друго издание на предаването на 18.03. Симеон Славчев - лидер на партия МИР, в 10.05 ч. призовава от екрана **„*Да бъде потърсена сметка на правителството за вноса емигрантски криминален контингент.“***

В останалите наблюдавани предавания основните лица на Алфа – Волен и Деница Сидерови, както и гости - богослови и политолози, коментират въпроси за вярата, траура и смъртта на патриарх Неофит. Не са подминати и резултатите от изборите в Русия, скандалите в прокуратурата, „сглобката“ и ротацията в правителството, като цялостното внушение е, че правителството и държавата не работят, а само Волен Сидеров знае как и може да оправи всичко.

Актуалното предаване „Волен коментар“

се излъчва всеки делничен ден /от понеделник до петък/ от 19,30 ч. докъм 20,00 ч. Има повторение на следващия ден в 8:00 ч. В него Волен Сидеров, в монологична форма, прави анализи и развива идеи, свързани с важни обществени проблеми или с горещата тема от деня.

Темата за бежанците е основна в свободния му коментар на 12.03.2024 г. Предаването започва, като той съобщава новината: **„*Вчера, на летище София пристигнаха два самолета с мигранти,***

бежанци, афганистанци – не знам какви точно. Скриха ги.“ Паралелно с думите му е изписана темата на коментара: „Ще трябва да оправяме зулумите на сглобката“. Според Сидеров, отишлите на летището журналисти и общественици не са видели върнатите мигранти, защото са ги прокарали през друго място, също така полетите с тях не били отбелязани на информационното табло. „Това е само един от „зулумите“, които ще трябва да оправяме“, заявява Сидеров. Развива тезата, че тези „мигранти, бежанци или „пришълци“, както ги наричахме ние, от Атака, в парламента“, са „неясни хора, тъмни хора, с неясни документи, не е ясно дали не са били част от терористични организации, млади хора, активни хора, те идват с пари, с модерна техника. Може би идват тука, за да правят ядки, клетки, които след това да предизвикат терористични действия, да бъдат натиснати като бутон“. Смята, че приемането на условието за въздушен Шенген на Австрия е най-голямото унижение на български премиер досега. „Да приемем 6 000 бежанци за един въздушен Шенген е пълна подигравка“, смята Сидеров. „Видя се какво правят те във Франция, Германия, това ни чака и тук. Да приемеш такива мигранти – това е национална предателство на „сглобката“. Те задължително ще създадат проблеми. Но българите, особено в провинцията, ще отговорят, те няма да си траят като във Франция и Германия, защото те са окупирани държави. Ще започне едно хайдушко движение, което не ми се мисли как ще завърши.“ Заклучава, че това ще се обърне срещу „сглобкаджиите“. Накрая на предаването Сидеров приканва зрителите да правят своите коментари и да задават въпроси в TikTok и на имейла му.

Кадрите в предаването са от: сградата на Народното събрание, снимки на Бойко Борисов, Пеевски и Кирил Петков, Христо Иванов, кадри от филми с български хайдути.

На 8, 11 и 13 март темите във „Волен коментар“ са други – за изкачването на Шипка на 3 март, има ли алтернатива на сглобката, книгата „Преглед на печата“ - философия на развитието капитализъм+социализъм=пари прим. На тези дати темата за бежанци, мигранти и чужди граждани не се засяга.

Изводи:

В програмата АЛФА ТВ темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани е една от основните. Тя се налага и от новините на деня – връщането на мигранти със самолети по споразумението с Австрия за въздушен Шенген, сбиването на българи и чужденци на бул. „Витоша“ и два протеста в София по този повод.

В наблюдаваните актуални предавания „Добро утро, българи“ и „Волен коментар“ позицията, която заемат журналисти и гости е, че споразумението е опасно за националната ни сигурност, дори е престъпление, че никой не знае какви точно мигранти приемаме, че те неизбежно ще създават проблеми, защото много от тях са криминално проявени. Обратната позиция, че те трябва да се приемат, почти не е застъпена.

Налице е опит за извличане на политически дивиденди от темата за партия Атака при евентуални предстоящи парламентарни избори. Акцентира се върху липсата на контрол над процеса с бежанците; начина на охрана на бежанските центрове; слабата безопасност на границата с Турция, поради лошо изградената ограда; опасността за сигурността ни от споразумението на Денков с Австрия. Подчертава се постоянно огромният разлом между народ и управляващи. Напомня се какво е предлагала партия „Атака“ в парламента по тези въпроси и как тя би организирила – един протест, например.

През наблюдавания период представянето на мигрантското присъствие в страната е с негативна конотация.

Отчетено е използване на обидни квалификации към действащи в момента български политици: „Кирил кретена“, „Христо Шехерезадата“, „лелка Теменужка“ и т.н. на 12 март от Страхил Ангелов /бивш депутат от БСП и журналист/. Водещият прави опит да се разграничи от госта.

Извършеният мониторинг констатира, че доставчикът обръща внимание на темата за бежанците, мигрантите и чуждите граждани в България само с интервюта на гости в студиото. Репортажи, преки включвания и живи предавания по темата не присъстват в програмата. Излъченото интервю с Боян Расате и въпросите на водещия Кристиан Димитров представят темата в крайно негативен контекст, като насаждат страх и омраза към „тази сган, паразити, джихадисти, спящи терористични клетки и подготвени убийци“. Представители на властта не намират място в програма АЛФА ТВ. Водещите и гостите са концентрирани в крични коментари за действията на държавата, правителството, „сглобката“,

“ротацията“, скандалите в прокуратурата. В коментарното предаване „Волен коментар“ Волен Сидеров представя „Планът Сидеров“ от 2012 г. като алтернатива и панацея за България.

Доставчикът е разпространил предаване в нарушение на чл. 17, ал. 2 от ЗРТ в частта: Доставчиците на медийни услуги са длъжни да не допускат създаване или предоставяне за разпространение на предавания, внушаващи национална, политическа, етническа, религиозна и расова нетърпимост, възхваляващи или оневиняващи жестокост или насилие.

НЕЛИНЕЙНИ УСЛУГИ

Фокусираното наблюдение обхваща сайтове, предоставящи нелинейни медийни услуги. Доставчиците са вписани в регистъра на Съвета за електронни медии. Обект на конкретното наблюдение са шест сайта и една платформа за споделяне на видеоклипове на доставчици, вписани в Публичния регистър (ПР) на Съвета за електронни медии. Прегледани и описани са публикациите на аудио- и аудио-визуални материали, свързани с темата на наблюдението: www.gospodari.com, <https://blitz.bg/blits-tv/> в blitz.bg/ обособени секции „аудио-подкасти“ и „видео-подкасти“ в www.dir.bg, www.dnevnik.bg, обособена секция „Студио Actualno“ в www.actualno.com, линейната услуга онлайн www.pik.bg, и платформата vbox7.com за периода 08.03.-18.03.2024 г.

Actualno.com

15.03.24 г.

„[Има ли риск за България заради мигрантите: Говори Тихомир Безлов \(ВИДЕО\)](#)“ - аудио-визуален материал с продължителност 00:15:01 ч., вграден от канала „Actualno.com“ в Ютуб (YouTube), продукция на медията. Гост в предаването „Студио Actualno“ с водещ Спасиана Кирилова е Тихомир Безлов, старши експерт от Центъра за изследване на демокрацията. Според Безлов последните събития с мигранти са силно преувеличени и се използват за политически цели. Заявява, че сме имали много по-трудни моменти, особено със смъртта на няколко полицаи в Бургас през 2022 г. Гостът не отрича, че има риск от мигрантски безредици, но не и в мащабите, които са представени от някои политически партии.

Gospodari.com

09.03.24 г.

„[Сблъсък между българи и чужденци в центъра на София \(видео\)](#)“ – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:27 ч. Материал, излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

10.03.24 г.

„[16-годишно момче водило групата българи, нападнали британски студенти в София](#)“ – аудио-визуален материал с продължителност 00:03:19 ч. Материал, излъчен в ефира на „ТАЗИ СЪБОТА и НЕДЕЛЯ“ по БТВ.
„[Младежи от Египет и Сирия са задържани след боя между българи и чужденци](#)“ – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:27 ч. Материал, излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

11.03.24 г.

„[Силна музика е причината за боя в Центъра за бежанци в София \(видео\)](#)“ – аудио-визуален материал, продължителност 00:04:53 ч. Материал, излъчен в ефира на „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

12.03.24 г.

„[5 лъжи за мигрантите в България и истината за тях \(“Шок! Ужас! Бомба!”\)](#)“ – аудио-визуален материал, продължителност 00:05:12 ч., продукция на медията. Репортерът Виктория Симеонова обобщава материалите, които са публикувани в медиите относно бежанския поток и дезинформацията, която се налага от политически фигури и псевдопатриоти. Непрекъснати спекулации относно броя на мигрантите у нас, както и че мигрантите са само мъже и с идването им в България престъпността ще нарасне. Симеонова опровергава тези твърдения, като се позовава на статистически извадки. **В материала е показан и част от клипа от сбиването на бул. „Витоша“, без да са маскирани кадрите.**

13.03.24 г.

[„Депутатите и вътрешният министър се скараха около инцидентите с мигранти“](#) – аудио-визуален материал, продължителност 00:01:27 ч. Изслушване на вътрешния министър Калин Стоянов пред Народното събрание. Думи относно намалелия мигрантски поток в сравнение с предишни години и помощната функция на съоръжението ни на границата с Турция. Източник БНТ.

16.03.24 г.

[„Сириец разкри как стават масовите сбивания между мигранти в София \(видео\)“](#) – аудио-визуален материал, продължителност 00:05:06 ч. Материал, излъчен в ефира на „ТАЗИ СУТРИН“ по БТВ.

Vbox7.com - ПЛАТФОРМА

08.03.24 г.

[„Напрежение в Центъра за бежанци в „Овча купел“ в София“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:23 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

09.03.24 г.

[„Два случая на сбиване между българи и мигранти в София за дни“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:04:22 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[Какви са причините за напрежението в Центъра за бежанци в "Овча купел"](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:05:49 ч., излъчен в ефира на „СЪБУДИ СЕ“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Директор в Центъра за бежанци в "Овча купел": Необходимо е обектът да се охранява от органи на МВР“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:14 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

10.03.24 г.

[„Полицейска операция след сбиванията с мигранти: Над 100 задържани в София“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:03:36 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Протест пред МВР с искане за строг контрол при допускане на мигранти у нас“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:34 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по NOVA NEWS.

11.03.24 г.

[„Над 100 ареста след бой с мигранти“](#) – аудио-визуален материал, продължителност 00:26:21 ч., излъчен в ефира на „ТВОЯТ ДЕН“ по NOVA NEWS.

[„След инцидентите със сбивания с участието на мигранти в София: Каква е причината“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:04:53 ч., излъчен в ефира на „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Пеевски и Борисов с мерки за прекратяване на кризата на сигурността, свързана с мигрантите“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:00:59 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS СЕГА“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

12.03.24 г.

[„Протест в „Овча Купел“ след боя между мигранти“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:41 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Протест в „Овча Купел“ след боя между мигранти“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:00:58 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Протест в „Овча Купел“ след боя между мигранти“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:01:44 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по NOVA NEWS.

[„Контрера: Проблемът в столицата с нелегалните мигранти е хронифициран“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:10:05 ч., излъчен в ефира на „Пресечна точка“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Синдикати: Искането МВР да охранява центрове за мигранти, може да отнеме години“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:02:57 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Проф. Николай Радулов: Не знаем колко са мигрантите в България“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:13:04 ч., излъчен в ефира на „ДОБРО УТРО, ЕВРОПА“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

[„Бежанският център в Харманли е с нов директор“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:02:48 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS PRIMETIME“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

[„Председателят на агенцията за бежанците: По-малко от 50% от 6-те мигрантски центрове са запълнени“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:15:22 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS PRIMETIME“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

13.03.24 г.

[„Заради инцидента с мигранти: Жители на столичния квартал "Овча купел" излязоха на протест“](#) – аудио-визуален материал, с продължителност 00:01:09 ч., излъчен в ефира на „ДОБРО УТРО, ЕВРОПА“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

[„Хекиян и Василева: Нужно е извеждане на мъжете-мигранти от гъсто населения столичен район“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:22:43 ч., излъчен в ефира на „ТВОЯТ ДЕН“ по NOVA NEWS.

[„Заради инцидентите с мигранти: Калин Стоянов и Мариана Тошева на извънредно изслушване в НС“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:04:03 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Заради инцидентите с мигранти: Калин Стоянов и Мариана Тошева на извънредно изслушване в НС“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:03:55 ч., излъчен в ефира на „Новините NOVA“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

[„Калин Стоянов: Няма засилен миграционен натиск. Корнелия Нинова оспори сумите му“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:03:05 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS SEGA“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

[„Експерт: Инцидентите с мигранти бяха използвани политически“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:13:48 ч., излъчен в ефира на „ДОБРО УТРО, ЕВРОПА“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

[„Извънредно изслушване на министър Калин Стоянов заради мигрантите“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:03:39 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS SEGA“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

14.03.24 г.

[„Терзиев: Сигурността на столичани трябва да бъде приоритетна“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:01:04 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS SEGA“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

15.03.24 г.

[„Охраната на границата: Допълнителни 1500 служители ще следят за реда“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:05:16 ч., излъчен в ефира на „EURONEWS PRIMETIME“ в ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

Dir.bg - аудио-подкасти и видео-подкасти

Не са публикували аудио- или аудио-визуални материали по темата в наблюдавания период.

Blitz.bg

08.03.24 г.

[„Зверско меле: Мигранти бяха непълнолетно момиче и приятелите ѝ в центъра на София ВИДЕО 18+“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:00:14 ч., вграден от фейсбук профила на “Христо Иванов”. Кадри на бой между младежи в центъра на София.

10.03.24 г.

„Неочаквани разкрития за екшъните на бул. "Витоша", лъсна топла връзка между побойниците ВИДЕО“ - аудио-визуален материал с продължителност 00:03:19 ч., излъчен в ефира на „ТАЗИ СЪБОТА и НЕДЕЛЯ“ по БТВ.

12.03.24 г.

„Гърмежи на пиратки и дим от факли в „Овча купел“ заради протеста ВИДЕО“ - аудио-визуален материал с продължителност 00:00:26 ч., вграден от фейсбук профила на “Петя Нацова”. Кадри от протеста срещу центъра за бежанци в кв. „Овча купел“.

13.03.24 г.

„Ужасяващо ВИДЕО показва как бежанци с ножове може да влязат в дома ви“ - аудио-визуален материал, продължителност 00:01:08 ч., вграден от фейсбук профила на “Edna Gergana”. Кадри на мъж, който влиза в апартамент през балконска врата с помощта на стълба, докато глас зад кадър се опитва да го спре. Мъжът успява да влезе в жилището като същевременно държи нож. Видеоето е представено като потенциална възможност това да се случи и в България. Във видеоматериала, който е на чужд език, ясно се чува името „Мохамед“, което говори, че участниците в материала се познават.

Pik.bg

Регистрирана е линейна услуга, която се стриймва само на интернет адрес www.pik.bg; в линейната услуга поради прекъсваемостта ѝ (програмата не се разпространява 24/7) не са установени конкретни предавания по темите от фокусираното наблюдение.

Видеоматериалите с логото PIKtv са налични на сайта:

10.03.24 г.

<https://pik.bg/%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%89%D0%BE-%D0%B2-%D0%BF%D0%B8%D0%BA-tv-%D1%82%D0%B5%D0%B6%D0%BA%D0%BE-%D0%B2%D1%8A%D0%BE%D1%80%D1%8A%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B0-%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%B8-%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE-%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80-%D0%B2-%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F---%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84-news1220024.html> – два аудио-визуални материала в публикацията, озаглавени „Жандармерия пази Женския пазар в София“.

Първият е с продължителност 00:00:41 ч., любителски кадри, показващи наличието на жандармерия в район в София, снимани от движещ се автомобил.

Вторият е с продължителност 00:01:13 ч., любителски кадри на полицаи, които са спрели група граждани за проверка на документи. Глас зад кадър обяснява, че това е профилактика и че никога не е виждал органи на реда в „гетото“.

15.03.24 г.

<https://pik.bg/%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D1%8A%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%BE-%D0%B2-%D0%BF%D0%B8%D0%BA-tv-%D0%BA%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D0%B5-%D1%81%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B2%D0%B0-%D1%81-%D0%B1%D0%B5%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%B2-%D1%85%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BB%D0%B8-%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%89%D1%8F%D1%85%D0%B0-%D0%BE%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8--news1220796.html> - аудио-визуален материал, с продължителност 00:13:12 ч., продукция на медията. Интервю по телефона на Соня Колтуклиева с председателя на Общинския съвет в Харманли Ангел Цанков, относно бежанския център в града и дали има напрежение. Гражданите на Харманли желаят по-строг пропускателен режим и вечерен час. В центъра да се настаняват само бежанци от семеен тип и да не надхвърлят повече от 400

човека, както и засилено полицейско присъствие в града. Цанков изказва мнение, че събитията от 2016 г. биха могли да се повторят, ако няма засилено полицейско присъствие. Споменава, че бежанците не разбират българските порядки и закони и често са замесени в престъпни схеми, а управата на Харманли не може да се справи с толкова голям брой бежанци, без намесата на държавата.

Dnevnik.bg

13.03.24 г.

[„На първо четене: Увеличава се охраната на бежанските центрове и на границата“](#) - аудио-визуален материал, продължителност 01:12:01 ч., вграден от Ютуб канала на „Дневник“. Публикуват заседанието на комисията по правни въпроси в парламента, която прие на първо четене промени в Закона за администрацията, с който се предвижда увеличаване капацитета на "Гранична полиция". Промените предвиждат увеличаване на капацитета на Гранична полиция с 1264 щатни бройки за охраната на бежанските центрове и засилване на охраната на границата.

14.03.24 г.

["Няма миграционен натиск": Извънредно заседание на Столичния общински съвет по темата за сигурността](#) - аудио-визуален материал с продължителност 06:36:50 ч., вграден от Ютуб канала на „Дневник“. Публикувано е извънредно заседание на Столичния общински съвет, чийто повод е обсъждане как да се подобри сигурността в столицата, поради няколко инцидента с бежанци през март месец. Поканени да вземат участие в заседанието са: главният секретар на МВР Живко Коцев, директорът на СДВР Любомир Николов, както и Мариана Тошева, председател на Държавната агенция за бежанците.

Главният секретар на МВР заявява, че инцидентите са криминални, а не на етническа основа или в резултат на ксенофобски настроения. Директорът на СДВР Любомир Николов коментира и мерките по отношение на конфликтите с чужденци, като посочва, че мерките вече са предприети и не са спирани. *„Сега със Столичния общински съвет набелязваме съответни мерки за тясно взаимодействие със Столична община. С тях ще гарантираме сигурността на гражданите и засилване на присъствието на полицията от района на Централна гара до бул. "Мария Луиза", както и пешеходната зона на булевард "Витоша".* По думите на Мариана Тошева, председател на Агенцията за бежанците, има по-засилено полицейско присъствие не само около центъра в "Овча купел", но и около други центрове, които са в по-периферни райони на столицата, което не всявало допълнително напрежение у гражданите. Изказва и мнение, че няма миграционен натиск и се спекулира по темата с бежанците.

17.03.24

https://www.dnevnik.bg/bulgaria/2024/03/17/4600803_kak_se_razbirat_bulgarite_i_chujdencite_jiveeshti_i/ - аудио-визуален материал с продължителност 00:06:26 ч., вграден от фейсбук страницата на „DW Български“. Репортаж по темата за различните националности хора, които живеят в района на Женския пазар в гр. София. Всички интервюирани граждани са на мнение, че хората в района живеят в хармония и няма напрежение между гражданите с различна националност.

Изводи:

Свързаните с темата на наблюдението материали започват да се публикуват на 08.03.2024 г. Главните източници са НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БНТ, БТВ, NOVA NEWS, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, фейсбук профили, както и любителски кадри, без журналистическо съдържание. В част от публикациите и материалите с аудио-визуално съдържание не е упоменат източникът. Gospodari.com публикува журналистически материал на репортерката Виктория Симеонова, в който се опровергават твърденията, че бежанците са заплаха за населението на България. Actualno.com публикува интервю с експерта Тихомир Безлов, който е на мнение, заплахата от мигрантска вълна е силно преувеличена в медиите. Dir.bg не използва никакви аудио- или аудио-визуални материали в наблюдавания период, за да допълни статиите си. Blitz.bg и Pik.bg използват материали и шокиращи заглавия, които насаждат и предизвикват страх от мигранти и ги показват по негативен начин. Blitz.bg публикува видеоматериал от

фейсбук профил, в който се вижда как мъж влиза в жилище през балкона, докато собствениците са вътре. Видео не е от България, но навява на мисълта, че това очаква и българските граждани. Журналистката на Pik.bg Соня Колтуклиева прави интервю с председателя на Общинския съвет в Харманли Ангел Цанков относно бежанския център в града, като образът на мигрантите не е представен в добра светлина. „Дневник“ публикува извънредното заседание на Столичния общински съвет относно подобряване на сигурността в столицата, както и материал на „DW Български“, в който образът на мигрантите, които живеят в България, е представен в положителна светлина и липсва напрежение между гражданите от различни националности.

Различните медии имат различно отношение по темата и поради това материалите им представят по различен начин образа на бежанците.

В част от наблюдаваните материали присъстват и неблагоприятни кадри (бой между младежи на бул. „Витоша“, нахлуването на мъж в жилище), но не са отчетени призови за насилие.

ВТОРА ЧАСТ – ДОПЪЛНЕНИЕ

Във връзка с изпълнение на решение на СЕМ от заседанието на 18 април 2024 г., е осъществено допълващо наблюдение на отражението на темата за мигрантите, бежанците и чуждите граждани в новини и актуални предавания в медийните услуги като обект на проследяване са:

- пристигането в България на самолети с върнати мигранти в периода от 8 до 18.02.2024 г.
- участие в парламентарен контрол на вътрешния министър Калин Стоянов в период от 1 до 22.03.2024 г.,
- случай на побой над афганистанец и съпругата му в периода от 29.03. до 01.04.2024 г.,
- интервю с бившия вътрешен министър Иван Демерджиев от февруари до началото на април в някои от наблюдаваните програми.

Прегледаното линейно съдържание обхваща:

- Телевизионно - БНТ, ВТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, NOVA NEWS, ЕВРОКОМ, БЪЛГАРИЯ 24, СКАТ, 7/8 TV, АЛФА ТВ, ПИК ТВ (Pik.bg)
- Радио - ХОРИЗОНТ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ,

Прегледаното нелинейно съдържание обхваща:

- Нелинейни услуги - Actualno.com, Gospodari.com, Dir.bg, Blitz.bg, Dnevnik.bg,
- Платформа - Vbox7.com.

По информация на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) към Министерски съвет, на 13 февруари 2024 г. в България пристигат общо 25 лица, подали молба за закрила в страната. От тях 18 с полет от Виена, останалите 7 съответно: от Белгия – 5 лица с полет от Брюксел, и още две лица от Германия. Към онзи момент по официални данни капацитетът на центровете на ДАБ са запълнени на 54%. Връщането на мигрантите от Австрия и Брюксел става повод не само за протестна демонстрация на летище София срещу политиката на държавата да изпълнява международно поети ангажименти, но и на парламентарни дебати, по време на които опозицията обвиняват управляващите, че не се справят с нелегалната имиграция.

На 22.03.2024 г. министърът на вътрешните работи в оставка Калин Стоянов по време на парламентарния контрол докладва за спад на миграционния натиск към България: *„три пъти по-малък миграционен натиск от началото на годината до 20.03. в сравнение със същия период на 2023 г.“*. Калин Стоянов съобщава, че *„по Дъблинския регламент от 01.01. до 05.03. са приети 189 души, а по споразуменията за обратно приемане или реадмисия 140“*. Неговото изказване в НС намира отражение в съдържанието на някои от наблюдаваните услуги.

В края на март и началото на април в някои медии (БНТ1, ХОРИЗОНТ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, NOVANEWS, БЪЛГАРИЯ 24) е отразен случай на нападение от омраза срещу афганистанец (Джавед Нури) и неговата българска съпруга, които са били пребити в столичен квартал. Съобщава се, че пострадалият

е бил удрян многократно с желязо, а по жената е хвърлен камък. Афганистанецът, който има постоянен статут, твърди, че това е поредното нападение срещу него за 21 години, откакто е потърсил убежище в България.

Мониторингът констатира, че в периода от февруари до април бившият вътрешен министър Иван Демерджиев дава четири интервюта – на 18 март пред телевизионно програма NOVA NEWS, на 24 март пред БНТ1, на 27 март пред БТВ, на 11 април отново пред БНТ1. *„С тези мигранти проникват много хора, ангажирани било с терористични организации, било с паравоенни организации, било бивши военни. И когато се пропускат мигрантите да преминават безпрепятствено през територията на страната, се пропускат и такива хора - къде се намират те, с какво се занимават те, не може да се установи ...“*, заявява Демерджиев пред Георги Любенов на 24 март 2024 г.

БНТ1

Наблюдавани предавания в програмата:

„Денят започва“ – сутрешен блок на БНТ 1, от 05:55 до 09:20 часа в делничните дни

Централна информационна емисия „По света и у нас“ от 20:00 часа

"Денят започва с Георги Любенов", всяка събота и неделя от 8:00 до 11:00 часа

"Още от деня" - коментарно предаване, от 18:20 до 19:00 часа в делнични дни

„Панорама“ - всеки петък от 21:00 часа

„По света и у нас“

В централната информационна емисия на БНТ от 20:14:26 часа на 10 февруари се съобщава, че МВР възстановява закритите пред 2 години полицейски управления по границите ни с Турция и Сърбия, като това е и още една крачка към влизането ни в сухопътния Шенген. Цитиран е Калин Стоянов – министър на вътрешните работи, който заявява, че с негова заповед ще бъдат възстановени гранично-полицейски участъци и групи в пограничните райони на българо-турската и българо-сръбската граница. *„Считам, че това е от особен интерес за абсолютно всички. Ще подсилим звената така, както са били и ще възстановим числеността на служителите, които са били преди 2 години там“*, изтъква Калин Стоянов. По негови думи, охраната на границата ни с Турция се усилва преди началото на пролетта, когато се очаква мигрантския поток отново да нарасне. В емисията се посочва, че на среща с посланиците от ЕС, САЩ и Великобритания министър Калин Стоянов и изпълняващият длъжността главен прокурор Борислав Сарафов са представили предприетите от страната ни действия срещу нелегалния трафик на хора.

"Основният поток на нелегални мигранти, които се придвижват или правят опит да се придвижат до вътрешността на Европа, преминават по т.н. Централно-Европейски път - т.е. през Средиземно море към италианските, гръцките и френските брегове", посочва министър Стоянов и допълва, че промяната на потока от мигранти е отчетена в анализ и на Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex). Според вътрешния министър, на 1 март т.г. всички нашите летища ще са готови и с разделянето на потоците от пътници на шенгенски, които ще влизат и излизат от страната без граничен контрол, и на такива, които ще преминават през гранична проверка. В емисията са цитирани и думите на министър Калин Стоянов, че имаме спад с 69 % на опитите за незаконно преминаване на българо-турската граница, в сравнение със същия период на миналата година.

В емисията „По света и у нас“ на **13.02.2024 г. от 20:29 часа** се съобщава, че над 30 мигранти са върнати у нас днес по реда на Дъблинския регламент, като става въпрос за 18 мигранти от Австрия и за 14, задържани в други държави от Европейския съюз. Основанието за това е Дъблинското споразумение, като част от мигрантите са пристигнали с чартърен полет. Съобщава се също, че на летището са чакали недоволни граждани, които твърдят, че българското правителство е договорило връщането на хиляди бежанци в България. В емисията се уточнява, че от Държавната агенция по бежанците коментират за БНТ, че мигрантите са върнати у нас, тъй като тук са поискали предоставяне на бежански статут. Ако се стигне до отказ, мигрантите се предават на дирекция "Миграция". От началото на годината у нас по този механизъм са върнати 82 души от общо заявени 317, допълват от Агенцията по бежанците. В

информационната емисия се излъчва и репортаж за бившия поправителен дом в Бойчиновци, който се ползва като общежитие за лишени от свобода, като се уточнява, че той ще бъде закрит от 1 март 2024, а причината са лоши условия за живот в сградата. Съобщава се също, че 120 лишени от свобода и надзиратели ще бъдат насочени към врачанския затвор, както и че жители на Бойчиновци са силно притеснени и се опасяват от възможното превръщане на затворническото общежитие в бежански център и плашат с протести и блокира на пътищата. В излъчения репортаж по „По света и у нас“ се цитират и мнения на жители на Бойчиновци, според които надзирателите ще останат без работа, а в дома ще бъдат настанени бежанци. *„Ще докарат мигранти, така ще стане, не ги искаме, искаме спокойствие!“*, казва пред камерата на БНТ жител на Бойчиновци. Друг споделя опасенията си, като казва, че внуците му идват на гости през лятото и ще трябва да ги държи затворени занапред въщи. В репортажа се посочва, че местните са готови за ефективни протести и гражданско неподчинение, ако се стигне до разкриване на бежански център, като ще блокират и ж.п. линия. *„Тези хора не са добре дошли!“*, заявяват пред камерата на БНТ1 жители на Бойчиновци. В репортажа се съобщава също, че за да не ескалира напрежението, заместник-министърът на правосъдието Георги Николов и главният директор на Главна дирекция за изпълнения на наказанията Ивайло Йорданов, се срещат с жители на Бойчиновци, за да разсеят неоснователните съмнения на местните хора относно настаняване на бежанци, както и да обяснят, че надзирателите в дома няма да останат без работа. Ивайло Йорданов и Георги Николов заявяват в ефир, че служителите от общежитието за лишени от свобода ще бъдат преназначени поетапно на щат в затвора във Враца. Като причина за закриването на затворническото общежитие се посочва, че условията за живот в него са неподходящи.

В централната информационна емисия **„По света и у нас“** на **14.02.2024 г. от 20:16:40 часа** се излъчва репортаж за словесни престрелки в парламента между управляващи и опозиция във връзка с публикации в медиите за осъществен *„мистериозен“* чартърен полет от Виена с афганистански и сирийски бежанци, с който над 30 мигранти бяха върнати у нас съгласно Дъблинския регламент. Съобщава се, че темата за върнатите мигранти и дали страната ни е поемала ангажимент да приема неограничен брой бежанци от Афганистан и Сирия е предизвикала спорове в парламента и словесни престрелки между депутати от управляващото мнозинство и опозицията в Народното събрание. Уточнява се, че депутати от опозицията настояват премиерът и вицепремиерът да обяснят дали страната ни е поемала ангажимент да приеме неограничен брой бежанци и питат защо тази информация се крие от хората.

Политическите коментари за самолета с мигрантите, цитирани в информационната емисия, са от депутати от *"Продължаваме Промяната – Демократична България"*, ГЕРБ, БСП, ДПС, *"Възраждане"* и *"Има такъв народ"*. Според съпредседателя на ПП *"Продължаваме Промяната"* Кирил Петков *"някакви хора"* се опитват да правят фалшиви новини, докато от опозицията упрекват управляващите, че крият информация за случващото се.

В информационната емисия е цитирано част от изказването в Народното събрание на председателя на БСП Корнелия Нинова, която заявява следното: *„Колко договорихте, защото в това споразумение пише без ограничение в броя. Искаме поименно отговорност - политическа и национална. Кой подписа това споразумение? С чий мандат - Денков, Габриел - с чий мандат?“*.

"Вчера, това, което медиите не показаха на българските граждани, е как на един от тези така наречени бежанци, защото те са си откровени престъпници, емигранти нелегални - по нашия закон, по нашия Наказателен кодекс те са престъпници. Това, което всъщност не показаха, е как един от тези хора бе свален директно от самолета с белезници", заявява от трибуната на парламента Костадин Костадинов, председател на ПГ на ПП *"Възраждане"*. В емисията *„По света и у нас"* е цитиран и депутатът Тошко Йорданов, председател на ПГ на *"Има такъв народ"*, който заявява в пленарната зала на парламента следното: *"Нямате право да криете от нас, и от всички българи полетите. Тези нелегални полети нямате право да ги криете все едно внасяте наркотици. Вие за какви се мислите? Българите имат право да знаят. Да приемеш безусловно афганистанци и сирийци, само заради безсмисления въздушно-капков Шенген, е национално предателство“*.

В информационната емисия се отбелязва, че от партиите, подкрепящи правителството, отговарят на тези упреци, че опозицията силно преувеличава броя на върнатите у нас мигранти и призовават да не се спекулира със страховете на хората.

"От Министерски съвет ни уведомиха, че става дума за под 20 човека от редовни полети, че някакви хора се опитват да направят фалшива новина с хиляди бежанци. Пълна лъжа! И това си е регулярният полет и мисля, че под 20 даже бяха, 18. И това е цялата бройка", отбелязва в ефира на БНТ1 Кирил Петков, съпредседател на ПП "Продължаваме Промяната".

"И нищо фатално няма, защото тези регламенти за хубавото на цялата работа, че МВР работи много по-добре, Гранична полиция дава много по-добри резултати и това го знам от партньорите отвън. Не само като тяхна информация и мисля, че сега и с новата техника и с всичко, което се прави за тях, постепенно този проблем, нанесен ни последните три години като щета на всички нас вследствие чегъртането, ще го отрегулируваме", заявява пред журналисти в кулоарите на парламента лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов, цитиран също в емисията „По света и у нас“. Коментар по темата за мигрантите в информационната емисия на БНТ1 прави и председателят на ПГ на ДПС Делян Пеевски, която отбелязва пред журналисти в парламента: *"Дайте да не истеризираме това. Няма нищо общо с това, което се тиражираше по медиите"*.

В същата тази информационна емисия от 14.02.2014 се излъчва и изявление с коментар по темата от страна на председателя на Държавната агенция за бежанците Марияна Тошева, която опровергава пред камерата на БНТ1 твърденията за *„огромен брой бежанци от Сирия и Афганистан, които ще бъдат върнати в България съгласно ново споразумение“*. По думите на Марияна Тошева, такова споразумение няма, а страната ни работи по споразумение от 2007 година, което България изпълнява заедно с останалите страни членки на ЕС. *„На 13 февруари пристигнаха общо 25 лица, подали молба за закрила в страната. От тях 18 с полет от Виена, а останалите 7 бяха съответно: от Белгия – 5 лица с полет от Брюксел, и още две лица от Германия. Въобще не е огромен броят и никога не е бил и не очакваме да бъде. Бих искала да отговоря на всички, които спекулират с цифрите и фактите - хората трябва да са спокойни - лицата, които приемаме по Дъблинския регламент, се настаняват в центровете на Агенцията на бежанците и към момента имаме достатъчно свободни места“*, заявява председателят на Държавната агенция за бежанците Марияна Тошева.

В информационната емисия „По света и нас“ на **19.02.2024 г. от 20:29:50** часа се съобщава, че рекорден мигрантски натиск отчита за миналата година Главна дирекция "Гранична полиция". В емисията се изтъква, че в същото време от „Гранична полиция“ отчитат и рязък скок на мигрантите, които не са допуснати да минат нелегално границата ни. През 2023 г. недопуснатите да преминат зелената граница между България и Турция са над 180 000 при едва 42 000 през 2021 г. Натискът към югоизточната ни граница сериозно нараства през последните две години, като скокът в сравнение с 2021 е над три пъти. Нараства значително и броят на задържаните нелегални мигранти във вътрешността на страна, които не са допуснати да продължат пътя си към страните от Централна и Западна Европа, се уточнява в репортажа. *"За 2022 г. австрийските власти бяха констатирани на тяхна територия около 123 хиляди мигранти, които са пристигнали, не се казва от къде, но са пристигнали без регистрация. Естествено указанията към нас бяха да затегнем нашите мерки по нашите граници, за да видим как това ще повлияе на броя мигранти, които са стигнали до Австрия. Като горе-долу се считаше, че трябва да ги намалим с около 20%. В следствие на тези предприети мерки, мигрантите, които са стигнали до там са, по техни данни, около 74 000 души"*, заявява в ефира на БНТ1 директорът на ГД „Гранична полиция“ Антон Златанов.

В централната информационна емисия „По света и у нас“, разпространена на **1 април 2024 г., в 20:06:41 часа**, се съобщава, че 17-годишен младеж от Сирия е загинал при нелегално преминаване на българо-турската граница. Уточнява се, че сигналът за въпросния инцидент е стигнал до БНТ от фондация „Мисия криле“, като е бил подаден и до всички институции. В излъчения репортаж се съобщава, че загиналият Фади Абас ал Дахер е преминал границата без свои близки, в група с други мигранти. Здравословното му състояние обаче изведнъж се е влошило рязко и той починал край Болярово. В емисията се отбелязва, че тялото на младежа е било заровено в спален чувал, а мястото, на което са били положени тленните му останки, е било маркирано с обозначителни знаци и се намира между селата Малко Шарково и Мамарчево. В излъчения репортаж се посочва, че тялото е открито в ямболската морга, като по него няма следи от насилие по първоначални данни. Уточнява се, че най-вероятната причина за смъртта на младия мигрант е изтощение.

В предаването „По света и у нас“ на **01.04.2024 г. от 20:08:40 часа** се излъчва репортаж за афганистанец и за българската му съпруга, които са били пребити посред бял ден пред блока им в

столичния квартал "Младост" 4. Съобщава се, че пострадалият бил удрян многократно с желяза, а по нея е хвърлен камък. Афганистанецът Джавед Нури, който има постоянен статут, пред камерата на БНТ1 твърди, че това вече е стотното нападение срещу него за 21 години, откакто е потърсил спасение в България. По време на репортажа на екрана се появява и надпис – „Нападение от омраза“. Зрителите научават, че Джавед Нури идва в България, когато е 16-годишен, а желанието му е да учи "Архитектура". Съдбата обаче го отвежда до Бусманци, където е затворен, а държавата не му дава статут. По време на престоя си в центъра в Бусманци той прави опит за самозапалване, но оцелява, а три години по-късно съдът се произнася, че задържането му е противозаконно. Огорчението му е, че за пореден път, откакто е в България, отново го нападат, и този път не само него, но и съпругата му. Пострадалият афганистанец, живеещ в България - Джавед Нури, споделя, че в деня на инцидента пред блока им видял „едни момчета съмнителни“, които ги гледали „много ужасно“, по негови думи. Като видял тези 5 момчета и една жена с тях, той се притеснил, че ще стане нещо и звъннал на телефон 112.

В репортажа зрителите чуват и емоционалния разказ на Джавед Нури за случилото се: *"Аз не съм от желязо човек, половин час да те бият с арматура и ти не умираш. Ако бях принадлежал, те щяха да ме ударят в главата. Но аз съм учен - като деца, в нашата държава има война, баща ми е военен генерал, ние знаем как да се пазим"*.

Докато част от нападателите бият Джавед, други от тях подгонват и съпругата му, която не показва лицето си пред камерата на БНТ, защо *„не иска да притеснява хората, които ще я познаят“*, се пояснява в репортажа. Съпругата на Джавед споделя, че първо я подгонват две момчета *„с арматура, дървени бухалки и желязо“*, а тя в паниката се разкрещяла и побягнала. Когато се обърнала, видяла, че я гонят и с един огромен камък, но благодарение на това, че тя умее да тича много бързо, нападателите успели да я уцелят в кръста. По нейни думи, в един момент зад блоковете се появила и някаква жена и взела по-малък камък, с който искала да я замери. *„И ме подгони с думите: „Няма да ви оставим да живеете тук повече!“*, разказва съпругата на Джавед Нури. Пострадалата жена смята, че инцидентът е буквално и опит за убийство. Зрителите на БНТ1 научават също, че след инцидента Джавед има шевове на пръста и синини по цялото тяло. От удара с камък съпругата му също има синини. От подаването на сигнала минават повече от 40 минути до идването на полицията, а през това време никой не им помага. От столичната полиция съобщават, че още се издирват извършителите. А междувремево двамата пострадали от страх са напуснали апартаментата си и къде ще отидат, още не знаят. *"Това беше най-брутално нападение посред бял ден в една демократична държава. Не им пука за законите тук. В моята държава не чувствам такъв страх, както тук"*, обобщава Джавед Нури. Той споделя също така пред камерата, че преди години е виждал снимките си в групи в социалните медии, в които се призовава за саморазправа. По негови думи, сега отново има такива затворени групи в социалните медии, най-вече в Телеграм, в които се разпространяват клипове на насилие срещу мигранти, а младежи се организират къде и в колко часа да ги причакват в София, за да ги нападат.

В информационната емисия „По света и у нас“ на **13 март 2024 г. от 20:13:38 часа** се съобщава, че Центърът за настаняване на бежанци в „Овча купел“ ще бъде поетапно закрит. Цитира се част от изказване на директора на Центъра Марияна Тошева, че започва преместването на част от мигрантите, настанени там, а броят им там е около 400, като те са основно млади мъже от Сирия. Съобщава се също, че опозицията в парламента обвинява управляващите в умишлено negliжиране на проблема с мигрантите. В репортажа за изслушването в парламента на 13 март т. г. на вътрешния министър Калин Стоянов по повод сбиванията и инцидентите с участието на мигранти на столичния булевард "Витоша", в Центъра за настаняване в "Овча купел", а и във връзка с нападението срещу чуждестранни студенти на бул. „Витоша“, се изтъква, че темата за мигрантите предизвика остри дебати в парламента. В „По света и у нас“ се цитира изявлението на министър Стоянов в парламента, че към момента няма засилен миграционен натиск.

В същия този репортаж от парламента се цитират и думите на председателя на Държавната агенция за бежанците Марияна Тошева, която обяснява, че центърът в "Овча купел" ще бъде поетапно закрит и още следващата седмица започва преместване на част от мигрантите. Председателят на Агенцията за бежанците смята, че няма ескалиране на насилието в местата за настаняване. По нейни думи, агенцията изпитва липса на кадри и финансиране и се надява да бъде осигурена охрана от МВР. Според Марияна Тошева, битовият инцидент извън рамките на центъра в "Овча купел", се дължи както на пренаселването му, така и на факта, че охранителните от частната фирма, която го охранява, са близо

70-годишни. Изходът от ситуацията е центърът в "Овча купел" да бъде закрит, тъй като е силно амортизиран, а настанените в него ще бъдат преместени. *„Това е най-старият център, той е 30-годишен и е изключително амортизиран и ние правим всичко възможно за затваряне. Прави се организация още тази седмица 30 лица да заминат за нашия приемателен център в Баня“*, заявява Марияна Тошева.

В информационната емисия се отбелязва, че по време на изслушването в парламента остри реплики си размениха вътрешният министър Стоянов и лидерът на БСП Корнелия Нинова заради разминаване в броя на задържаните мигранти от началото на годината. *„Задържанията във вътрешността на страна от началото на година до момента са 260, а за същия период на миналата година те са 1260. Тези цифри много красноречиво показват, че ние се справяме с миграционния натиск“*, заявява Калин Стоянов.

В изказването на Корнелия Нинова в Народното събрание, цитирано в „По света и у нас“, се посочва, че министър Стоянов е скрил 136 случая, като тя се позовава на официална справка от МВР до парламента. *„Предлагам ви от този момент до края на изслушването, а и до края на престоя на 2-н министъра в МВР, да не вярвате на нито една негова дума“*, заявява Корнелия Нинова и допълва, че само през месец януари 2024 г. са задържани 396 граждани на трети страни.

В емисията се цитира и позицията на ПП "Възраждане", според която в бежанските центрове няма надежден контрол на влизащи и излизащи, липсва адекватна охрана и видеонаблюдение. *„Всеки месец плащаме по 395 лв. за издръжка на всеки незаконен мигрант. Ще плащаме ли ние, българските граждани, по 400 лв. на месец, за да се страхуваме, да гледаме побоища“*, изтъква в изказването си депутатът Петър Петров от ПП "Възраждане".

В репортажа на „По света и нас“ се посочва, че от ПП-ДБ обвиниха опозицията, че плаши хората. *„Темата "мигранти, престъпници и бежанска криза" е любима на Кремъл не само тук, но и в цяла Европа. Съвсем естествено е микрофоните на Митрофанова да сеят страх, омраза, разделение, ненавист, лъжи, дезинформация“*, заявява народният представител Искрен Митев от ПП-ДБ.

В „По света и у нас“ на 13 март е цитирана и позицията на ПП "Има такъв народ", като нейни представители се възмущават, че управляващите negliжират проблема. *„Всички управляващи ни обясняват как няма мигрантски проблеми. Страховете, които хората изпитват, са необосновани, абсурдни и дори, както си позволихте, били фалшиви. Как всеки, който едва ли не им обърне внимание, той обслужва Кремъл“*, заявява от парламентарната трибуна Гроздан Караджов. В информационната емисия е цитирана и позицията на ГЕРБ-СДС, а тя е, че наистина има проблем и заради това са внесли с заедно ДПС предложение за увеличаване броя на щатните полицаи на границата и поемане на охраната на бежанските центрове от МВР. *„Факт е, че нито край центровете има спокойствие, нито в центровете има спокойствие. Нито за служителите, нито за гражданите, нито за самите мигранти“*, изтъква народният представител Мануил Манев от ГЕРБ-СДС.

По време на излъчването в „По света и нас“ на репортажа от парламента във връзка с инцидентите с участието на бежанци, в долната част на екрана се появява следният надпис: *„Словесни престрелки заради мигрантите“*. От ДПС не се включиха в дебата, се посочва още в централната информационна емисия на БНТ1.

На **11.04.2024 г. в емисията „По света и у нас“ от 20:07:50 часа** се коментира изявлението на бившия служебен министър Иван Демерджиев по време на неговото интервю в Сутрешния блок на БНТ1 „Денят започва“ от същия ден, че през ноември 2022 г. е бил сезиран от депутат от ГЕРБ относно това, че заместник-директор на Главна дирекция към МВР е свързан със закрила на канали за трафик на мигранти, както и че заради тези твърдения изпълняващият длъжността главен секретар на МВР Димитър Кангалджиев ще съди Иван Демерджиев. В информационната емисия се напомня, че бившият служебен министър на вътрешните работи Иван Демерджиев в студиото на „Денят започва“ не само е намесил името на настоящия и. д. главен секретар на МВР Димитър Кангалджиев в закрила на канали за трафик на мигранти, но и обвързал и сочения в медиите за контрабандист Николай Николов - Паскал със служител на висока позиция в СДВР с прозвището Миро Тигъра. В информационната емисия „По света и у нас“ се подчертава, че в позиция от МВР определят твърденията за временно изпълняващия длъжността главен секретар Димитър Кангалджиев като неистини и лъжи.

„Денят започва с Георги Любенов“

В предаването „Денят започва с Георги Любенов“ на **24 март 2024 от 09:17 часа** се излъчва интервю с Иван Демерджиев, бивш служебен министър на вътрешните работи и вицепремиер, който заявява, че мерките за сигурност в центъра на София и големите градове на страната, които е разпоредил предишния ден вътрешният министър Калин Стоянов, са „малко странни“ и те не са свързани с терористичния атентат край Москва. При участието си в "Денят започва с Георги Любенов" бившият служебен вицепремиер и министър на вътрешните работи Демерджиев припомня, че по време на служебното правителство граничните полицаи са били снабдени с дългоцевно оръжие, но то им е било отнето и сега е дадено на полицаи да охраняват центъра на София. „Тук възникват два въпроса - дали борбата с нелегалната миграция от границата, където е мястото, се пренася в центъра на София и второ, дали това не са имиджови мерки, които на практика признават един сериозен проблем, който се negliжира и прикрива от правителството. Неуспехът на това правителство да се справи с нелегалната миграция“, отбелязва Иван Демерджиев.

„Средата, в която живеем, кървавите атентати - този последният в Москва, атентатите преди него, много ясно трябва дават сигнал на управляващите и на ръководителите на служби колко е опасна средата. Трябва много оперативна работа, тя не е с дълго оръжие в центъра на София. Това е скрита работа, която цели установяване на потенциални атентати, тяхното предотвратяване. Тази работа, за съжаление, аз не я виждам, за сметка на това виждаме подобни демонстрации и разбира се, трябва да се вземат мерки там, където има събиране на хора, там, където има ключови обекти, те да бъдат по-добре защитени, без да се всява излишна паника в обществото“, посочва Демерджиев. По думите на бившия министър на вътрешните работи, борбата с нелегалната миграция не е в центъра на столицата, а на границата, която трябва да бъде надеждно охранявана, именно там следва да са концентрирани усилията. „С тези мигранти проникват много хора, ангажирани било с терористични организации, било с паравоенни организации, било бивши военни. И когато се пропускат мигрантите да преминават безпрепятствено през територията на страната, се пропускат и такива хора - къде се намират те, с какво се занимават те, не може да се установи и се създават предпоставки да се случи нещо подобно, на което станяхме свидетели“, отбелязва Иван Демерджиев при гостуването си в студиото на „Денят започва с Георги Любенов“.

"Още от деня"

В предаването „Още от деня“, разпространено на **14.02.2024 г., от 18:49 часа** се излъчва интервю по темата дали беше скрит кацналият в София самолет с мигранти с депутатата от "Продължаваме промяната - Демократична България" Настимир Ананиев. Той коментира трансфера от Австрия на 18 бежанци, както и още 7 от други страни, регистрирани като кандидати за международна закрила в България. Настимир Ананиев заявява в ефира на БНТ1, че самолетът с мигрантите не е скрит, а по негови думи, „най-лошото е, че едни „4-хилядници“ бяха на летище София и произвеждаха фалшиви новини и тежка дезинформация“.

„Вчера в България са кацнали 18 човека. Това е по Дъблинското споразумение, което е подписано от Станишев, а днес неговата партия произвеждаше лъжи и всяваше страх в НС. Април месец ще бъде подписан Пактът за миграцията. С този пакт България ще бъде облагодетелствана и ще има една от най-защитените граници в ЕС“, отбелязва Настимир Ананиев. Депутатът от „Продължаваме промяната - Демократична България“ уточнява, че бежанският натиск в България не идва от ЕС, а отвън. „Проблем не са бежанците, а лъжците, които целят да всяват страхове. Днес Дейвид Камерън каза много правилно - всички трябва да се обединим и да покажем на Путин, че е сгрешил“, заявява Настимир Ананиев.

В студиото на "Още от деня" Настимир Ананиев - заместник-председател на ПГ на "Продължаваме Промяната - Демократична България", изтъква, че т.нар. "четирихилядници" са аватари на режима, който започна една война преди две години, и които се опитват по всякакъв начин да атакуват много европейски правителства и българското е едно от тях. По негови думи, проблемът със случилото се на летището в София е, че всичко това се е пренесло и в Народното събрание. В парламента

чухме едни тежки внушения, декларация от „Има такъв народ“ и от БСП, които целяха да внушат страх, да уплашат хората, подчертава той. Депутатът от ПП-ДБ признава, че наистина има натиск върху границата ни, но същевременно за миналата година имаме 566 екстрадирани мигранти - хора, които са върнати в трети страни или са екстрадирани от България, а сме приели обратно само 113. „Имаше официална информация, че са били заявени 193-ма, а само 113 са върнати“, уточнява народният представител от ПП-ДБ. Ананиев е категоричен, че не може да се подпише анекс към действащ европейски регламент. „Рамката е Дъблинския регламент, който се спазва от абсолютно всички европейски държави“, заявява Ананиев и уточнява: „Този регламент е подписан първо през 2007 г. от Сергей Станишев от БСП, а през 2013 г., когато отново управляваше БСП, които днес от трибуната правеха декларации и се възмущаваха, те са подписали този регламент, който ние спазваме от 10 години“.

Според Ананиев „добрата новина“ е, че вече е договорен пакт за миграция, който ще бъде подписан през април. „Там договореното не е хората, които влизат в една държава, да остават там, а всички европейски държави солидарно да поемат този натиск и да бъде базирано на големината на държавата. България ще бъде облекчена след месец април, тъй като ние подписваме този пакт“, отбелязва депутатът от ПП-ДБ. По думите на Ананиев, благодарение на пакта за миграция българската граница ще бъде най-защитената в ЕС, защото Германия, Франция и Австрия ще имат интерес нашата граница да е защитена като външна за ЕС. Депутатът от ПП-ДБ е категоричен, че бежанците не са истинският проблем за България, а „проблем са лъжците, които всяват страхове“. В предаването се уточнява, че в момента има 3500 свободни бройки в центровете за настаняване у нас, като те са запълнени на 54 процента.

„Денят започва“ - сутрешен блок на БНТ

В интервю за предаването „Денят започва“ на **11.04.2024 г., излъчено от 08:11:35 часа**, бившият служебен министър на вътрешните работи Иван Демерджиев коментира „разрива“ в отношенията между главния секретар и министъра на вътрешните работи, както и „темата за политиката в МВР и за МВР и политиката“. В хода на разговора Иван Демерджиев засяга и ситуацията на границата и темата за мигрантския натиск.

„Аз много упорито казвах какво се случва в МВР и до какво ще доведе и вече ставаме свидетели на резултатите“, отбелязва в студиото на „Денят започва“ Иван Демерджиев. Бившият служебен министър на вътрешните работи допълва, че е „алармирал за разрива, който се случваше между главния секретар и министъра, за това, че той е изолиран практически от работата на МВР, за това, че политическото ръководство е иззело функциите на професионалното ръководство“.

„Често говорихме и за това как Калин Стоянов истерично настояваше да бъде отстранен предишния главен секретар Петър Тодоров, как той твърдеше, че има доверие на Живко Коцев и иска да работи с него, че той е негов избор. Сега изведнъж се оказва абсолютно неприемлив, нещо повече - е замесен във водено разследване“, заявява Демерджиев. Той напомня, че докато е бил министър на вътрешните работи, е било осигурено значително финансиране за българо-турската граница, но по негови думи, „то и до днес не е вложено в съответните съоръжения за подобряване на защитата ѝ“, не са направени никакви инвестиции в нея.

„Ако по мое време имаше такива случаи с мигранти, щях да съм в Народното събрание непрекъснато, да съм разпъван на кръст“, заявява бившият вътрешен министър в студиото на БНТ1. Според Иван Демерджиев нулевата миграция е нулева всъщност само на думи, тъй като „виждаме мигранти навсякъде“, по негови думи. Как искаме да сме приети пълноправно в Шенген в тази ситуация, пита бившият вътрешен министър.

В интервюто за „Денят започва“ бившият служебен министър на вътрешните работи Иван Демерджиев свърза името на настоящия временно изпълняващ длъжността главен секретар на МВР Димитър Кангалджиев в канали за трафик на мигранти. Демерджиев заявява в ефира на БНТ1, че през ноември 2022 г. е бил сезиран от депутати от ГЕРБ за това, че заместник-директор на главна дирекция в МВР е свързан със закрила на канали за трафик на мигранти. „Има изтекла оперативна информация, има определени разработки, които касаят г-н Кангалджиев“, допълва Иван Демерджиев. В

предаването се напомня, че заради тези твърдения временно изпълняващият длъжността главен секретар Димитър Кангалджиев е заявил, че ще съди Иван Демерджиев.

По думите на бившия служебен вътрешен министър Демерджиев, в съдебния процес ще се разкрият „интересни неща“.

„Оказва се, че господин Кангалджиев е експерт по темата трафик на нелегални мигранти, експерт е по темата наркоразпространение, сега очаквам да стане експерт по темата - борба с купения вот“, заявява Иван Демерджиев.

„Това, което направи Калин Стоянов в случая, е да изпрати Инспектората във вътрешна сигурност да проверява материалите на вътрешна сигурност и най-интересните материали, които проверяваха са за г-н Кангалджиев, които бяха иззети от Инспектората по това време. Когато питате за Паскал, двама служители на ключови позиции в "Капитан Андреево" и в "Кулата", за които имаше данни, но нямаше доказателства, че са замесени в контрабанда, аз ги бях преместил на северната граница и много внимателно ги следях и проверявах. Едно от първите неща, които Калин Стоянов извърши като встъпи в длъжност, е да ги върне на същите места“, казва Иван Демерджиев в студиото на „Денят започва“ и задава в ефира въпрос на вътрешния министър дали му е известен човек с прозвището Миро Тигъра.

„Панорама“

В предаването „Панорама“ съдържание по темата в периода на фокусираното наблюдение не е отчетено.

ИЗВОДИ:

Наблюдението констатира, че мястото на темата в новините и в актуално-публицистичните предавания в дните на фокусирания мониторинг не е сред първите по значимост в БНТ1, но е с важно присъствие, в това число и в централната информационна емисия на програмата.

Като говорители по темата за бежанците и мигрантите се канят, интервюират и присъстват с мнения и изявления политици, народни представители, министри – сегашни, както и бивши такива /вече в качеството им на експерти/, а също така и представители на изпълнителната власт, в това число и от Държавната агенция за бежанците, Главна дирекция за изпълняване на наказанията, от Главна дирекция „Гранична полиция“, от Министерство на правосъдието, и т.н. Представени са и опасенията на жители от Бойчиновци относно бъдещата съдба на бившия поправителен дом в техния град, който се ползваше като общежитие за лишени от свобода преди да бъде закрит, а те не биха искали сградата да се превърне в бежански център.

Като жанрове темата за мигрантите и бежанците в програмата в периода на наблюдението присъства както под формата на репортажи в новините, така и под формата на интервюта на живо в публицистичните предавания. В програма БНТ1 на обществения доставчик темата за мигрантите и бежанците се поднася съдържано и максимално обективно, при спазване на журналистическите стандарти, без да се търси някаква самоцелна сензационност. Журналистите от БНТ проявяват професионализъм и при отразяване на инцидента с нападнатите афганистанец и българската му съпруга, които са бити посред бял ден пред блока им в столичния квартал "Младост"4 от неизвестни нападатели, като по молба на пострадалата жена не показват лицето ѝ, а също така не разкриват и нейната самоличност. В репортажа на БНТ1 за пребития афганистанец Джавед Нури, който от години живее в България и има постоянен бежански статут, той е представен като човек с конкретна, но трудна съдба, който иска да живее в страната ни с българската си съпруга, без да се страхува.

Елементи на враждебна реч по отношение на мигрантите, връщани у нас със самолети по силата на Регламента от Дъблин, са отчетени при изказване в Народното събрание на лидер на една от парламентарно представените политически партии, част от което е цитирано в централната информационна емисия „По света и у нас“ от 14.02.2014 г.

Наблюдението установи също, че в дните на фокусираното наблюдение общественият доставчик представя на зрителите на БНТ1 различни гледни точки по темата с бежанците и мигрантите. Така например според цитирани в програма БНТ 1 изявления на представители на изпълнителната власт, както и според депутати, подкрепящи управляващото мнозинство, налице е тенденция за спад с 69

процента на опитите за незаконно преминаване на българо-турската граница, в сравнение със същия период на миналата година. Представители на изпълнителната власт, както и представители на законодателната власт, подкрепящи правителството, изтъкват също, че като страна членка на Европейския съюз България изпълнява стриктно задълженията, произтичащи от Дъблинския регламент още от 2007 година, както и че кацналият самолет с 18 мигранти в София е договорен трансфер именно по силата на този регламент, и същевременно подчертават, че твърденията, че това е само един първи транш от договорени за приемане у нас хиляди мигранти, са изцяло неверни и целят да създадат единствено страхове и напрежение в обществото. Подкрепящи правителството народни представители, изказвания на които са цитирани в програмата, напомнят също, че темата *"мигранти, престъпници и бежанска криза"* е и една от любимите теми и „опорки“ на Кремълската пропаганда в цяла Европа, а целта е с раздухването ѝ да се сее в обществото страх, омраза, разделение, лъжи и дезинформация. Зрителите научават и за инициативата на депутати от ГЕРБ-СДС да внесат заедно с ДПС предложение за увеличаване броя на щатните полицаи на границата и за поемане на охраната на бежанските центрове от МВР. В програмата присъства и друга гледна точка – народни представители от опозицията задават въпроси към управляващите дали страната ни е поемала конкретен ангажимент да приема занапред неограничен брой бежанци от Афганистан и Сирия, като отправят и упреци към управляващото мнозинство, че информацията относно бъдещия прием на мигранти в страната ни умишлено се крие от хората. Зрителите на БНТ1 имат възможност да чуят и изказването на бившия служебен министър на вътрешните работи Иван Демерджиев, който отбелязва, че докато е бил министър на вътрешните работи, е осигурено значително финансиране за мероприятия по българо-турската граница, но според негови наблюдения тези средства и до днес реално не са вложени в съответните съоръжения за подобряване на защитата ѝ, не са направени никакви инвестиции в нея.

Мониторингът не установи нарушения на ЗРТ в периода на наблюдението.

ХОРИЗОНТ

Осъществено е фокусирано наблюдение-допълнение на програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио по темата за бежанците, мигрантите и чуждите граждани у нас.

Период на наблюдението: 08.02. – 02.04.2024 г. включително.

Обхват на наблюдението:

- „Преди всички“ – актуално-информационно предаване
- „12+3“ – обедно актуално-публицистично предаване
- „Събота 150“ – обзорно предаване за международна политика
- „Неделя 150“ – седмично политическо предаване
- „Политически некоректно“ – политическо токшоу
- „Хоризонт за Вас“ - актуално-информационно предаване
- „Хоризонт до обед“ – дискусивно делнично предаване
- „Осведомителни бюлетини на БНР“ – Новини

В новинарските емисии на актуално-информационно предаване **„Преди всички“** се съобщават текущи събития по мигрантската тема от страната и по света. Разширени разговори по темата липсват.

12 плюс 3

На 13.02.2024 г. първи гост на **„12+3“** е Николай Барекков - телевизионен журналист, бивш евродепутат и член на неформален кръг за граждански натиск **„Първо България“**. След акцията на формацията на летище „София“ заради чартърен полет, с върнати в страната мигранти от Виена, Барекков коментира: *„не сме расисти, не сме националисти... Ние отидохме, за да разберем какво се случва“*. Той подчертава своята позиция: *„участвал съм в резолюции против Дъблинското споразумение. На губещата страна сме“*. Барекков твърди, че получава информация от *„свои източници“* в Министерски съвет и констатира: *„ние започнахме да получаваме мигранти регулярно. Идва пролетна вълна. Тук е*

първа спирка“. Той предполага, че ще бъдат върнати хора *„предимно от криминален контингент“*. Водещата Даниела Големинова връща разговора в рамките на официалните документи.

Като втори гост по темата е поканена Мариана Тошева - председател на Агенция за бежанците, но е уточнено, че тя е служебно възпрепятствана и няма да присъства. По-късно в предаването е излъчен разширен репортаж от Бойчиновци за напрежение сред жителите от възможно настаняване на бежанци в бившия „Поправителен дом“ в града. Представено е личното разбиране на местните чрез анкета. Те посочват, че се страхуват от *„набежи“* и *„за нашите деца“* и са готови на протести, защото идването на бежанци според тях *„ще бъде пагубно за нашата община“*. Официална позиция на Министерство на правосъдието е, че Центърът се закрива на 01.03. На лична среща с цел *„да успокои“* хората там е зам-министърът на правосъдието Георги Николов, който потвърждава закриването: *„Фактите не подлежат на никаква интерпретация“*. Следва запис на гл. комисар Ивайло Йорданов - главен директор на Главна дирекция „Изпълнения на наказанията“ (ДИН), който потвърждава, че общежитието ще бъде затворено, но предстои откриването на нов затвор с учебен център, към който ще се пренасочат служителите. Директорът на затворническото общежитие в Бойчиновци Светослав Пенев дава обща информация за сградата.

На 01.04. гост на предаването с водещ Георги Марков е Мариян Събев - експерт от *„Център за изследване на демокрацията“*, който говори за ползите и предизвикателствата на България след приемането в Шенген. Той поставя мигрантите като основен акцент в европейската ни интеграция. Експертът смята, че Гърция има по-добри условия за справяне, но и по-голям мигрантски натиск. Той споделя *„оперативна информация“*, че малки лодки ще се използват по крайбрежието на Турция и България. Събев смята, че пренасочването на човешки ресурс *„несъмнено ще подпомогне“* охраната на българо-турската граница и отбелязва, че освен полицейски и охранителен ресурс е нужно гражданско участие, което според него *„липсва сериозно“*. В края на разговора Събев обръща внимание на няколкото инцидента с бежанци през изминалия месец, които *„представяват битови инциденти“* и не трябва да бъдат в *„окото на общественото внимание“*. Той обобщава, че гражданите не са запознати с проблематиката и търсят *„лесните решения“*.

В изданието на 02.04. с водещ Петър Волгин гост е Андрей Райчев – социолог, по теми за предизборната ситуация в страната. Той твърди, че българската нация е *„настроена антимигрантско“*, но *„индустрията не може без мигранти“* и това е *„реален нерешим проблем“* за цяла Европа.

В седмичното обзорно предаване за международна политика **„Събота 150“** информация по темата за разглеждания период липсва.

В седмичното политическо предаване **„Неделя 150“** на 18.02. гостува евродепутатът от Прогресивния алианс на социалистите и демократите Елена Йончева, която координира политиката по миграция на България в Европейския съюз (ЕС). Тя прави ретроспекция на мигрантските вълни досега и последвалата реакция на ЕС. Според нея новият миграционен регламент на ЕС прилага *„политика за солидарност“* между страните членки и е *„изключително важен“* за България. При нормална обстановка в Европа се очаква в *„ЕС да се разпределят 30 000 мигранти (...) ние ще се задължим да приемем 0,9%, което означава около 300 души (...) Борихме се това разпределение да е задължение“*. *„Механизмът за солидарност“* на мигранти може да бъде и чрез отпускане на средства или предоставяне на експертна помощ. Водещата Диана Янкулова допълва разговора със случаите в Бойчиновци и протеста на националистите на летище „София“. Евродепутатът заявява, че тристранната договореност между Австрия, България и Румъния за приемане на 6000 мигранти *„няма юридическа стойност, то е на добра воля“*. Водещата завършва темата *„Не е толкова просто колкото ни го обясняват политиците, които искат да плашат с тази тема“*. Въпросът за мигрантите е коментирана и в контекста на изборите за европейски парламент. Йончева е категорична, че до момента *„ЕС няма политика за миграцията“*, но с новия регламент *„ще има филтрация, ограничаваме на миграцията, много прецизна проверка, тези, които има риск за сигурността ще бъдат връщани, скринингът ще бъде детайлен, как ще се прилага е друга история“*.

В политическото предаване **„Политически некоректно“** темата отсъства.

ХОРИЗОНТ ЗА ВАС

В рамките на предаването **„Хоризонт за Вас“** на 09.02. е включен парламентарен контрол на живо с репортер на място Мария Филева. Включването започва с изказване на депутата Станислав

Стоянов от ПП „Възраждане“ с въпрос към мин.-председателя акад. Николай Денков относно приетите от България условия за частичното ни включване в Шенген. Според Стоянов се създава напрежение в българското общество заради предвижданото връщане на регистрираните и потърсили убежище емигранти у нас, иска справка за регистрираните и напуснали лица. Министър-председателят акад. Денков отговаря, че механизмът и условията по Дъблинското споразумение не са се променили в последния месец. Той нарича тревогата на опозицията *„притеснения без основания“* и допълва, че Дъблинският регламент не е част от критериите за приемането ни в Шенген и че България изпълнява Дъблинският регламент от приемането си в ЕС.

На 16.02. е излъчено интервю на Даниела Големинова с Мариана Тошева – председател на Държавна агенция за бежанците за чартърните полети с мигранти от Виена и Брюксел. Тошева твърди, че няма връзка между идването на бежанци и приемането ни в Шенген и допълва, че за януари месец Агенцията има 57 молби за убежище в България. Уточнени са местата за настаняване на мигранти - в центровете на ДАБ, а за чужденци - в специализирани домове на Агенция „Миграция“. Водещата се интересува има ли напрежение в Харманли, породено от изказване на вътрешния министър Калин Стоянов, че капацитетът на центъра може да се увеличи с още 2000 места. Тошева не коментира изявлението на министър Стоянов, но съобщава, че капацитетът на центровете на ДАБ са запълнени на 54%, в Харманли – на 53%. Броят на молбите за предоставяне на международна закрила от началото на годината са 894, основно на лица от Сирия и Афганистан. Председателката на ДАБ категорично заявява, че не е налична ситуация за откриване на нови центрове за мигранти.

ХОРИЗОНТ ДО ОБЕД

В **„Хоризонт до обед“** от 01.04. с водещ Ирина Недева се поставя въпросът връщат ли се ксенофобските прояви и насилието заради расова омраза след няколко инцидента в София. Гости са математикът и граждански активист Георги Спасов от инициатива *„Солидарност с бежанците и мигрантите“* и Джавет Нури – афганистанец, живеещ от 23 години в България, потърпевш. Слушателите са запознати със случая на пребитото семейство Нури - българка и афганистанец, удряни с арматури и ритници от група младежи пред дома им в София. Разказ на Джавет Нури, който чака пристигането на полицията 45 минути. Потърпевшият привежда и други случки от пребиваването си у нас, свързани с полицейски тормоз над него и твърди, че ще търси защита от правозащитна организация. Георги Спасов, математик и приятел на потърпевшия смята, че има връзка между нападенията в София: *„има групировки от млади хора, възпитавани в омраза от стари неонацистки организации като „Български национален съюз“, „АЗ“ и други - възпитават ги в неонацизъм, омраза, расизъм, ксенофобия, антисемитизъм и на всякакви видове насилие - уличен бой, бокс“*. За нападението над Нури твърди, че е *„организирано“*. Групировките определя като: *„епидемия“*, *„кукли на конци в ръцете на популисти“* и заявява *„те не трябва да съществуват“*, *„обществото трябва да им се противопостави“*. Гостът съобщава за друг неизвестен на обществеността случай от центъра в Бусманци. Саудитският активист и журналист Абдулрахман ал Халиди е пребит от трима полицаи, душен до безсъзнание без съществена причина. Спасов допълва *„Не е нормално расисти да работят като полицаи“*. Водещата Ирина Недева казва, че ще направи проверка по случая. Отбелязани са проявите на *„колективна солидарност“* с мигрантите, които обаче са останали извън медийното внимание. Спасов обобщава: *„крайнодесният тероризъм в Европа е сериозен проблем и заплаха“*. На 02.04. следва продължението по случая ал Халиди. Излъчено е интервю на Константин Мравов с активиста Виктор Лилев, който разказва за журналиста Абдулрахман ал Халиди, който има *„основателна причина“* да търси убежище, тъй като е част от кръга около Джамал Хашоги - саудитски десидент, заклан в консулството на Саудитска Арабия в Истанбул. Лилев смята за *„шокиращо“*, че България продължава да обмисля връщането на ал Халиди. В Бусманци той е пребит от четирима полицаи. Лилев подава сигнал до Районна прокуратура и смята, че *„не е редно Прокуратурата да протака“*, тъй като се пораждат съмнения за прикриване на действията на полицаите. Лилев допълва, че задържането на ал Халиди в бежанския лагер има груби нарушения на българското законодателство и на международното право. Пред ХОРИЗОНТ анонимен социален работник съобщава и за друг случай на предполагаемо полицейско насилие в приемателния център "Овча купел", където пострадалият е млад мъж от Сирия, който е бит по време на полицейската операция в трите центъра в четвъртък.

В кратките следобедни **новини** на 09.02. като трета новина в реда на емисията е включен синхрон на министър-председателя акад. Николай Денков от петъчния парламентарен контрол, че предстоящото приемане на България в Шенгенската зона по въздух и вода не променя условията по връщане на нелегални емигранти. Той уточнява, че страната ни и досега изпълнява Дъблинския регламент. Следва кореспонденция за полицейска гонка с бежанци в Монтана. Темата е продължена с информация от Кипър, където има безпокойство от увеличеното влизане на мигранти по морския маршрут от Ливан, но също се отчита рекорден брой мигранти, напуснали Кипър през януари. В късния следобед се съобщава, че българският кораб „Балчик“ е спасил 44 мигранти до остров Лесбос след подаден сигнал. На 10.02. е съобщено за нерегламентирано затваряне на граничните пунктове от ПП „Възраждане“ заради мигрантския проблем. На 13.02. Държавната агенция за бежанците излиза с позиция по повод твърдения в медиите за чартърен полет от Виена с афганистански и сирийски бежанци. Уточнено е, че има *„договорен трансфер“* на 18 мигранти - кандидати за международна закрила у нас по реда на Дъблинския регламент. Новината става водеща за следващата емисия в 08:00 часа. В Обедния осведомителен бюлетин информацията за пристигнали в София 10 мигранти е трета в хедлайна. Общественият доставчик използва свои източници от МВР, които потвърждават, че *„в полета няма нищо извънредно, той е рутинен“*. Анонсирано е, че на аерогарата в София са се събрали *„няколко души“*, които протестират срещу връщането на мигранти в България. До края на деня в новинарските емисии е включена и новината, че Крит се е превърнал в пункт за нелегално влизане на мигранти. На 14.02. новините по темата получават политическо изражение – отхвърлено е предложението на ПП „Възраждане“ за парламентарно изслушване на мин.-председателят акад. Николай Денков и заместник мин.-председателят Мария Габриел. Тошко Йорданов от ПП „Има такъв народ“ твърди, че получената официална информация не е достоверна: *„нямате право да криете истината от нас и от хората“*, Корнелия Нинова: *„Криенето на истината само увеличава страховете и съмненията“*. Костадин Костадинов от „Възраждане“: *„Крият се новини от българското правителство и неговите медии“*. На 18.02. е цитирано интервюто на Елена Йончева за новото законодателство на ЕС за миграцията. На 13.03. се съобщава за изслушване на вътрешния министър Калин Стоянов за мигрантски натиск по искане на БСП и „Възраждане“. По негова информация инцидентите в центъра на София и в центъра за настаняване в „Овча купел“ са битови и нямат връзка помежду си: *„Няма засилен миграционен натиск, има трайна тенденция за намаляване на миграционния натиск“*. БСП и „Възраждане“ призовават да не се вярва на вътрешния министър. От ПП-ДБ твърдят, че *„опозицията търси дезинформация и политически ползи, насаждане на страх и паника“*. На тричасовото изслушване Мариана Тошева-председател на Държавна агенция за бежанците дава справка, че *„центровете за настаняване на бежанци са запълнени на 43%, а заявените трансфери по Дъблинското споразумение към нашата страна са 650, а от началото на годината са изпълнени 190“*.

На 22.03. министърът на вътрешните работи в оставка Калин Стоянов по време на парламентарния контрол констатира спад на миграционния натиск към България: *„три пъти по-малък миграционен натиск от началото на годината до 20.03. в сравнение със същия период на 2023 г.“*. Калин Стоянов съобщава, че *„по Дъблинския регламент от 01.01. до 05.03. са приети 189 души, а по споразуменията за обратно приемане или реадмисия 140“*. Във вечерен осведомителен бюлетин от същия ден е добавена кореспонденция от Харманли, където има демонстрация с искане за закриване на най-големият в страната бежанския лагер. Местните желаят намаляване на капацитета на бежанците от 600 на 400 човека, лагерът да стане общежитие от семеен тип, както и *„постоянни проверки“*. Съобщено е, че местният Общински съвет е отхвърлил искането за провеждане на референдум по въпроса, тъй като това е от компетенцията на държавата. Инициативен комитет започва подписка с искания към правителството на Р България и Европейския Парламент.

На 28.03. в късните новини репортерът Николай Христов съобщава за изненадващи проверки на МВР в бежанските центрове в София. Заместник-директорът на СДВР Стефан Иванов обяснява целта им – търсене на нерегламентирано пребиваващи лица, опасни предмети и забранени вещества. Той допълва, че проверките са периодични, резултатите показват, че има лица с изтекли документи. На 29.03. програма ХОРИЗОНТ осведомява за *„огромен мигрантски натиск на малката островна държава Кипър“*. Информация за икономическите и социални проблеми при интеграцията от първата голяма обществена консултация за мигрантите в страната. На 02.04. отново информация от Кипър за рекорден брой пристигнали мигранти. Заради кризисната ситуация президентът на Кипър свиква

извънредно заседание на съвета за национална сигурност. Отчетена е и темата за насилие над бежанци чрез разказа за саудитския активист и журналист Абдулрахман ал Халиди бит от полицаи в дома за временно настаняване в Бусманци. За друг случай на предполагаемо полицейско насилие разказва пред ХОРИЗОНТ анонимен социален работник в приемателния център „Овча купел“. Там пострадалият е млад мъж от Сирия, който е бил бит по време на полицейската операция в трите центъра за мигранти. За периода на наблюдение Осведомителните бюлетени на БНР дават информация за развитието на мигрантския въпрос не само в България, но в Европа и по света.

Темата не е сред водещите за разглеждания период, но присъства чрез репортажи и обстояйни интервюта с представители на отговорните институции - ДАБ, ДИБ, Министерство на правосъдието. Включени са политически мнения, изказвания на представители на изпълнителната власт, потърсена е експертната позиция на евродепутат, социолог, активист, както информация от първоизточник – потърпевш бежанец, на жители в райони с бежански лагери, на протестиращи. В редакционното съдържание на новините темата е представена изчерпателно, включително с информация от Европа и света. Разговорите в „Хоризонт до обед“ са с фокус върху конкретните случаи от София. В предаването за пръв път публичност получава случаят от Бусманци. Той е представен с обстоен репортаж в следващо издание.

Общественият доставчик Българско национално радио се придържа към обективно и последователно отразяване на темата. Липсват дискриминация или език на омразата.

Липсва интервю с Иван Демерджиев или коментар на други негови публични изяви.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

По инцидента с бития афганистански гражданин Джавет Нури НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ излъчва интервю с потърпевшия, който гостува в сутрешното предаване „Здравей, България“ на **01.04.2024 г.** Нури разказва какво се е случило, как е бил пребит, а съпругата му е ударена в гърба с камък. Действието се развива през деня, а никой гражданин не се отзовава на помощ. Вечерта в централната емисия новини е излъчено пряко включване на репортера Иван Кънчев пред блока в жк „Младост“, където е станал побоят. Той разказва за нападението – нападателите били облечени в черно, сред тях имало и жена. Извършителите са задържани. Телевизията е отправила питане към МВР дали има тенденция на ескалация на нападенията над чужди граждани, но отговор няма.

В новините в 19 ч. на **14.02.2024** е излъчен репортаж на Михаела Карабельова от Народното събрание, където е проведен дебат за върнати мигранти от Австрия. Корнелия Нинова от БСП заявява от трибуната, че няма държава в ЕС, на която са поставени такива условия за изпълнението на Дъблинския регламент. Тя окачествява управлението на България като антиевропейско. Костадин Костадинов /“Възраждане“/ отбелязва, че един от хората, свалени от самолета, бил с белезници и очевидно става въпрос за престъпник. Иван Иванов от БСП пита министъра дали бежанците у нас безчинстват. Според Тошко Йорданов /ИТН/ всяка държава, която не иска мигранти на своя територия, ще може да ни ги изпрати и да ни плати по 20 000 евро на глава. Обръща се към управляващите с въпрос дали вече са си намерили остров, на който да бъдат изпратени заедно с мигрантите. Политици коментират темата и в кулоарите на парламента. Според Кирил Петков /ПП-ДБ/ някакви хора се опитват да направят фалшива новина – с хиляди бежанци, което е абсолютна лъжа. Правят от 18 души - хиляди. Бойко Борисов /ГЕРБ/ заявява, че ако той управляваше, такъв самолет нямаше да може да дойде. Но нищо фатално няма. Излъчено е и изявление на президента Радев. Според него вече има обвързващо споразумение и сме длъжни да приемем всеки един мигрант, регистриран първо на нашата територия. Правителството е длъжно да обясни защо склони да подпише такова споразумение.

В новините в 19 ч. на **15.02.** премиерът Николай Денков обяснява, че България не приема повече мигранти, а само тези, които трябва да се завърнат според Дъблинското споразумение. Всичко друго, което се казва от лидери на опозицията, е опит да се заблуждават хората, за да се плашат. България приема някаква бройка, но и връща някаква бройка.

На **13.03.** в обедните новини са излъчени моменти от изслушването на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов в Народното събрание. Той заявява, че мигрантският натиск намалява.

Предотвратените опити за преминаване на границата са намалели три пъти. 5200 опита за нелегално преминаване на границата са осуетени, миналата година за същия период са били 15 600. В страната са задържани 260 души, миналата година бройката е била 1260. Положението на българо-турската граница никога не е било по-спокойно. Марияна Тошева, директор на Агенцията за бежанците обявява, че част от мигрантите, настанени в „Овча купел“, ще бъдат преместени на друго място. В новините в 19 ч. в репортаж на Михаела Карабельова са излъчени същите акценти, допълнени с настояване на Тошко Йорданов /ИТН/ за повече данни за върнатите от Австрия бежанци.

Изказвания и участия на бившия вътрешен министър Иван Демерджиев от февруари до април в Нова тв няма.

Изводи: В наблюдавания период дебатът за мигрантите е чисто политически – опозицията се опитва да наложи тезата, че България е приела неизгодно Дъблинското споразумение за връщане на бежанци, регистрирани у нас. Подобна е и позицията на президента. Управляващата коалиция намира тези обвинения за несъстоятелни, правени с цел да се всее уплаха сред българите чрез преувеличаване на проблема. Няма език на омразата, за мигрантите се говори неутрално, телевизията представя всички гледни точки на участващите в дискусиата. Единствените изказвания в негативна светлина към мигрантите са питането на депутата от БСП Иван Иванов дали те безчинстват на наша територия, както и констатацията на лидера на „Възраждане“ Костадин Костадинов, че върнат от Австрия бежанец очевидно е престъпник, защото бил с белезници.

БТВ

„Тази сутрин“ с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова

На 27.03. в 07:45 ч. е излъчено интервю с бившия служебен вътрешен министър Иван Демерджиев. Основна тема на интервюто е напрежението в съдебната система, критика към действията на вътрешния министър Калин Стоянов и „кадруването“ в системата за сигурност. Демерджиев не засяга темата за мигрантите в интервюто.

На 01.04. Диана Теодосиева разговаря на живо с трима младежи, пожелали да останат анонимни поради страх от последствия. Младите хора разказват за групи младежи, които обикалят около метростанции в София и търсят хора приличащи на мигранти. Задават им въпроси и ако установят, че не знаят български, ги нападат. Момчетата бият мигрантите, а момичетата снимат видеа и ги разпространяват в затворени Телеграм групи. Мъж, също пожелал анонимност, разказва за афганистанец, който живее от 2006 г. у нас, женен е за българка, но системно е тормозен от подобни младежи. Включването на живо завършва с думите на Теодосиева, че СДВР са информирани за клиповете, установени са някои от участниците и се води досъдебно производство.

Предаване „Лице в лице“ с водеща Цветанка Ризова

Самолети с върнати мигранти в България 08-18.02.

Темата присъства единствено в предаването „Лице в лице“ на 14.02. в разговора на водещата Цветанка Ризова с Корнелия Нинова. Към края на разговора, посветен на разцеплението в БСП и сваленото доверие от общински съветници в София, водещата задава въпроса : *„А според Вас, този страх, тези спорове, тези реплики по повод на онзи самолет, който е пристигнал от Виена с бежанци, силно преувеличени ли са ? Ажиотаж ли е или е реален проблем това?“* Според Корнелия Нинова, това е реален проблем, който ще продължи, защото е обвит в лъжа и тайнство, и ражда всякакви интриги, слухове и страхове у хората. Нинова показва и прочита част от документ на Съвета на ЕС, в които пише, че няма ограничения в броя на върнатите мигранти в България. Лидерът на БСП предполага, че както са върнати 18 мигранти, така могат да бъдат докарани още стотици. Нинова отправя упреци към управляващите, в това число и Бойко Борисов и пита: *„ Защо го допускате това, защо Дъблинското споразумение се отнася така към България?“* и си отговаря: *„Защото няма български политици, които да имат характер и да имат сила да отидат там и да кажат – така не може. Ние сме равни с другите европейски народи и ни се полага същото уважение. Е за това е важно на европейските избори, какви хора избираме.“*

Емисии bTV НОВИНИТЕ

На 13.03. в обедна емисия новини на живо от НС се включва Ванина Недкова по повод искането на депутати от БСП и Възраждане за изслушване на вътрешния министър Калин Стоянов в парламента. Тя цитира думите на министъра: *„Ситуацията на границата никога не е била толкова спокойна, колкото е сега.“* Показани са кадри от изказването на министъра, в които той дава конкретни цифри за извършени задържания на нелегални мигранти и съобщава, че за настоящата година те са 1000 по-малко, отколкото за същия период на изминалата година. От трибуната на НС, Корнелия Нинова от БСП обвинява Калин Стоянов в некомпетентност и призовава до края на мандата му *„да не вярвате на нито една негова дума“*. От своя страна министърът упреква Нинова в неразбиране на данните от справките, предоставени от МВР, което предизвиква председателя на НС Росен Желязков да посъветва Стоянов повече да не споменава името на г-жа Нинова, защото щяло да стане *„искрено и лично“*, между тях двамата. Репортажът завършва с думи на представители на ПП-ДБ, че проблем с мигрантите няма и темата се използва от опозицията за дестабилизация на държавата и насаждане на омраза и разделение в обществото.

Темата е повторена и в централната емисия новини на 13.03. в 19:03 ч. с допълнение за решение на правната комисия в НС за изпращане на повече полицаи за охрана на границата. Показано е и становището на правителствената пресслужба, което определя твърденията за безпрецедентен мигрантски поток, като фалшива новина. Според пресслужбата: *„Двата инцидента от изминалата седмица нямат връзка по между си и не са на расова основа.“*

На 01.04. в обедната емисия в 12:15 ч. е показан битият афганистански гражданин Джавед Нури, който разказва за нападението срещу него, извършено от 16 - годишни момчета. В гръб, за да не бъде разпозната, съпругата на Нури също разказва за бруталното нападение и обяснява, че са напуснали дома си от страх.

Темата за самолетите с върнати мигранти не присъства в новините през периода.

Изводи:

В програма БТВ доставчикът се придържа към фактите, своевременно и подробно отразява събитията чрез репортажи от местата на събитията. Представени са позициите на законодателната власт чрез изказвания на депутати в парламента от различни политически сили и на органите на изпълнителната власт - МВР.

Темата за мигрантите, бежанците и чуждите граждани е разработена неутрално, последователно, съобразно хода на събитията. В излъчените репортажи и интервюта няма език на омраза, дискриминация, призови за насилие. Подчертава се толерантността на българския народ и загрижеността за сигурността в страната от страна на институции и граждани. Няма злоупотреба с темата в програма БТВ.

В предаванията и в емисиите bTV НОВИНИТЕ не е излъчено неблагоприятно съдържание.

Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Първата новина за бежанците се появява в обедната новинарска емисия в 12:00 часа на 14.02.2024 г. Темата отваря лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов в контекста на обсъждането на ротацията в правителството и грешките, които сегашните управляващи допускат. Той коментира полета на лица от Австрия, регистрирани като кандидати за международна закрила в България: *„Когато аз управлявах България, такъв самолет нямаше да може да дойде и това нямаше да се случва. И нищо фатално няма, защото тези регламенти за хубавото на цялата работа, че МВР работи много по-добре, Гранична полиция дава много по-добри резултати и това го знам от партньорите отвън, не само като тяхна информация и мисля, че сега и с новата техника и всичко, което се прави за тях, постепенно този проблем, нанесен в последните три години като щета за всички нас, беше изчегъртан, ще го отрегулируем.“* Следва репортаж от Народното събрание, където депутатите отхвърлят исканията на ВЪЗРАЖДАНЕ и БСП за изслушване на

Николай Денков и Мария Габриел във връзка с трансфера на мигранти и вече върнатите в страната 18 души. От БСП настояват да бъде изслушан и Бойко Борисов в качеството му на председател на Парламентарната комисия по външна политика. Според опозицията в Народното събрание споразумението за връщане на мигранти е национално предателство, което не може да бъде оправдано от приемането ни в Шенген само по въздух и вода. Следва репортаж на Вили Янкова от НС. Народният представител от ИТН Тошко Йорданов изразява съмнение, че може да има и втори такъв полет: *„И това е само първата партия. А утре колко ще докарат? А вдругиден? А следващите месеци? Нямаме право да криете от всички българи тези нелегални полети, все едно внасяте наркотици. Да приемеш безусловно афганистанци и сирийци само заради безсмисления въздушно-капков Шенген е национално предателство“*. След него говори Корнелия Нинова от БСП: *„На коя друга държава от Шенген е поставяно такова условие за изпълнение на Дъблинския регламент? На никоя. Коя друга държава прилага де факто Дъблинския регламент? Никоя. Въпрос: колко договорихте? Защото в това споразумение пише „без ограничение в броя“. Колко, кога ще дойдат, къде ще бъдат настанени, на чия издръжка?“*

Във вечерната емисия същия ден като последна от националните новини е информацията за отхвърленото от депутатите искане за изслушване на Денков и Габриел, както и че предложението за изслушване на Борисов изобщо не е допуснато за обсъждане.

На 15.02.2024 г. в новините в 18:00 часа втора новина е отговарящият на въпроси на граждани Николай Денков. Поводът е 8 месеца от неговото управление. На въпрос за мигрантите, той отговаря, че върнатите мигранти са между няколко десетки и няколко стотици годишно от подписване на Берлинското споразумение през 2007 г. 113 човека са били приети от Австрия през миналата година, приблизително толкова са били върнати от България на други страни. От началото на годината, според него, сме върнали повече хора, отколкото сме приели.

В **Новините** в 12:00 часа на 29.03.2024 г., в края на емисията е новината за внезапна операция в центровете за бежанци в Овча купел, Военна рампа и Враждебна. Съобщава се за 6 задържани по подозрение за съпричастност към криминални деяния. Съобщава се също, че 60 мъже са нарушили вечерния час. Не се споменава за пребит афганистанец.

В **Новините** на 13.03.2024 г. като трета новина е изказването на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов в НС. Според него няма миграционен натиск, напротив – има трайни тенденции в намаляването на този натиск. Позовавайки се на статистиката, министърът заявява, че е предотвратено влизането в страната ни на незаконни емигранти. Има спокойствие по границата с Турция. Сбиването в центъра на София е битов инцидент между две групи познати помежду си лица, които са криминално проявени. Стоянов е категоричен, че конфликтът не е на расова основа.

В емисията в 18:00 часа информацията е повторена в края на новините от страната. В същата емисия е излъчено изследване на Алфа рисърч, финансирано от агенцията. Един от въпросите е за одобрение на политиката за трудова миграция от страни извън ЕС. На него 34% са заявили подкрепа, 49% не подкрепят. Миграционната политика и по-конкретно политиката за солидарно разпределение на мигрантите печели 19% одобрение и три пъти повече неодобрение (не е посочена цифра).

Трета новина в обедната емисия на 14.03.2024 г. е за предстоящото заседание на СОС, където ще бъдат изслушани представители на МВР и Държавната агенция за бежанците. Главният секретар на МВР Живко Коцев коментира инцидентите от 6 и 8 март, които са криминални и няма данни да са на етническа основа. По-притеснително според него е, че участниците в тях са непълнолетни. Пак според Коцев случаите на агресия и насилие от непълнолетни се наблюдават в цялата страна. Според Мариана Тошева от ДАБ е необходима стратегия за приобщаване на бежанците у нас.

На 01.03.2024 г. в **Новините** в 12:00 трета новина е въпрос на лидера на БСП Корнелия Нинова за мигрантите. *„Срещу половинчатия Шенген България ще се превърне в център на престъпници“*. Тя цитира документ с название *„Успешно депортиране на престъпници в България“*: *„На 8.02.2024 г. от Мюнхен за София са излетели и пристигнали 23 души. Сред репатрираните бяха 6 души, които бяха осъдени по закон наред с други неща, за убийство,*

непредумишлено убийство, тежка телесна повреда, сексуални престъпления, утежняващи грабежи, пране на пари. Според лидера на Герб Бойко Борисов, ако това е вярно, то е катастрофа. Тези хора трябва да бъдат върнати в Афганистан, Сирия или откъдето са и тяхното правосъдие да се занимае с тях или обратно в Германия. Според Николай Денков това не е възможно, но ще се направят проверки.

В предаването „Дарик кафе“ на 14.03.2024 г. водещите говорят иронично по темата за намерението на Бойко Борисов да спре Южен поток. Според тях това намерение е реално, защото Борисов се опасявал от възможността по тръбата, като през улей за бобслей, да преминават опасни бежанци. Според водещите трябвало да се запушат всички канали, а тръбата е канал.

BULGARIA ON AIR

Наблюдавани са „Новините ON AIR“, които се излъчват в 13:00 ч., 15:00 ч. и 18:00 ч. всеки ден. Актуално-публицистични предавания: „България сутрин“ и „Директно“, които се излъчват само в делничните дни, „Опорни хора“ и „Брюксел 1“ в събота.

От 03.03.2024 г. програма BULGARIA ON AIR на доставчика на медийни услуги Инвестор.бг АД е с нова програмна схема. Излъчват се повторения на предаванията, сериали и развлекателни предавания.

„Новините ON AIR“

Излъчват се в 13:00 ч., 15:00 ч. и 18:00 ч. всеки ден.

В „Новините ON AIR“ (14.02.) 18:44 ч. е излъчен репортаж озаглавен *„Ветото-прието. Правната комисия се съгласи с мотивите на президента.“* В интервю по тази тема президентът отправя въпрос *„Защо кабинетът се е съгласил с по-стриктното спазване на Дъблинския регламент за връщане на мигранти, след като дори европейските държави не го спазват?“* В следващ репортаж във връзка с визитата на Дейвид Камерън в България, водещият на новините казва, че Камерън е благодарил на България за съдействието по въпроса с миграцията. Според него *„проблемите с миграцията стават все по-видими.“* Репортажът включва изявление на Дейвид Камерън, министър на външните работи на Обединеното кралство – *„Мигрантите прекосяват Ламанша с малки лодки и напоследък това е абсолютно видимо. Ние получаваме подкрепата на нашите колеги от България да се спре вноса на лодките, на двигателите на лодките.“* Николай Денков, министър-председател заявява, че една от темите обсъждани на срещата в дълбочина с Камерън, е темата за миграцията.

„България сутрин“

Предаването е с променен час на излъчване. Започва в 09:30 ч. и продължава до 11:30 ч. Излъчва се от понеделник до петък. В „България сутрин“ (01.04. - понеделник) водещите съобщават за сигнал, подаден на платформата HELPBOOK.INFO сигнал за имот в полуразрушено състояние на ул. „Веслец“ в София. По разказ на зрителя в имота живеят между 5 и 10 мигранти. Имотът е в това състояние от повече от година. Той застрашава живота на минаващите и живеещите в квартала и всекидневно има пожари на мястото. Излъчват са кадри от почти разрушена и димяща сграда, без покрив. Сигналът е насочен към Столична община.

„Брюксел 1“

„Брюксел 1“ – (10.02.) интервю с Ева-Мария Попчева, евродепутат от Испания, ПГ „Обнови Европа“ В част от интервюто си коментира новият пакт на ЕС за миграцията.

Изводи:

Проврени са 9, 10, 11,13,14.02.2024 г. и 22.03.2024 г. централните новинарски емисии и актуални предавания. Основното съдържание по темата е отразено в предходния доклад.

В изданията на НОВИНИ-те от 08 до 18.02. темата за самолетите с върнати в България мигранти е обект на отразяване за първи път в репортаж със заглавие *„ЗАРАДИ МИГРАНТИТЕ У НАС - опозицията поиска изслушване на Денков, Габриел и Борисов, депутатите го отхвърлиха“* - новина в края на централната емисия на 14.02.2024 г., в която се информира, че Корнелия Нинова обвинява лидера на ГЕРБ Борисов за предателската политика с мигрантите, а депутатът от ИТН Тошко Йорданов обвинява управляващите в национално предателство. В синхрон председателят на ГЕРБ е категоричен, че когато той е управлявал *„в България такъв самолет нямаше да може да дойде и това нямаше да се случи“*. Тошко Йорданов заявява към „сглобката“, че нямат право да крият от българите *„тези нелегални полети“*. Излъчена е информация за декларации от БСП и ВЪЗРАЖДАНЕ, с които опозицията обвинява властта, че крие от българските граждани всякаква информация за връщането на нелегалните мигранти от Австрия. *„ДЪБЛИНСКОТО СПОРАЗУМЕНИЕ – Премиерът: темата се използва от опозицията, за да плаши хората“* е заглавието на материал в средата на централните новини на 15.04., в който премиерът Денков информира, че от началото на годината България е върнала в държавите по произход повече мигранти, отколкото е приела по Дъблинското споразумение, категоричен е, че *„всичко друго, което се казва от лидери на опозицията е опит да се заблуждават хората, да се плашат, и няма нищо общо с действителността“*.

В края на предаването „БАЛОТАЖ“ с начало в 21:00 часа на 12.02. водещата Мария Мусорлиева съобщава за все още неофициална информация (от учредителите на неформалния кръг „ПЪРВО БЪЛГАРИЯ“, които са и автори на възванието „България повече така не може!“), че във вторник на софийското летище ще кацне първият чартърен полет с мигранти от Виена, пристигащи у нас в съответствие с *„безпринципното съглашение с Австрия и ЕС за въздушно-капков Шенген“*. Не се знае дали този полет въобще ще се осъществи, но за всеки случай граждани от подписаните писмото от „ПЪРВО БЪЛГАРИЯ“ ще бъдат в 10 ч., 10:15 на Терминал 2 с екипи, включително и телевизионни от частни онлайн канали, за да питат *„това случвали се, ще се случва ли, каква ще е регулярността на тези полети, къде ще кацат, къде ще настаняват хората“*.

„Тази сутрин 10 мигранти бяха докарани на летище София с чартърен полет от Виена“ е трета сред новините от деня накратко, съобщени от Николай Колев в началото на „ДЕЛНИЦИ“ на 13.02., по повод на която икономическият анализатор Кузман Илиев определя приказките, че *„видите ли няма да има много мигранти, ние не сме ги договаряли“* като поредната лъжа към българския народ. На фона на кадри от световния видеообмен с бежанци край преградни съоръжения, Илиев коментира, че *„винаги се почва с малко, тества се...полека лека се започва“*, но се опасява, че заради начина, по който управляващите са отворили закона за убежищата и за бежанците - така че социалната система на България *„трябва да ги приема и те да могат да се събират със семействата си независимо кога тези семейства са влезли в Европа“*, в един момент парите няма да отидат за българските пенсионери и инфраструктура, а да *„заселваме из страната, променяйки генофонда“*.

На фона на кадри от международния видеообмен и летище София на 14.02. пристигането на двата самолета с мигранти на летище София е обект на коментари и анализи в разговорите на водещия с експерта по национална и международна сигурност полк. Николай Марков, с независимия депутат Радостин Василев, с бившия министър на отбраната Красимир Каракачанов и адвокат Ивана Мурджева. Полк. Марков информира водещия и аудиторията, че първоначално на таблото на летището е имало информация за първия самолет в десет и дваисет, но в момента, в който те са отишли там и *„те видяха, че ще има някаква гражданска реакция, самолетът изчезна от таблото – все едно, че го няма вече този полет“*, че вторият самолет, който е дошъл от Брюксел, не от Виена, е кацнал в един и половина, че случилото се *„не е рутинното, онова което беше, а това е във връзка и само с договореното от Денков във връзка с приемането ни във въздушно-капковия Шенген, т.е. това което Австрия каза, че трябва да приемем - от там е информацията, че става въпрос за около между 8 и 12 000 човека“*. Експертът посочва, че от техен източник са разбрали, че *„всъщност в договора няма цифри, няма числа с които сме ангажирани, а е написано колкото е необходимо – т.е., че това нещо е дадено като привилегия на брюкселската администрация да решава“*. Счита, че ако българското правителството прави нещо рутинно, информацията за тези чартъри е щяла предварително да бъде оповестена, а не да

бъде скрита от екраните, и че причината българското правителство и партиите, които са зад него, да крият информация е, защото Денков и правителството на сглобката са направили сделка за всеки бежанец, който идва в България, Австрия да плати 20 000 евро на България. Марков споделя с водещия, че имат информация за други 59 бройки за утре, но дали ще кацат само на летище София или на други летища, където няма пасажери те не знаят, не знае и къде ще настаняват мигрантите, но е получил обаждания от няколко села, че минавали хора да оглеждат училища, за да може да ги настанявали и там. Убеден е, че тук няма да пратят нито един мигрант заварчик, електротехник или лекар, който има професия и може да се интегрира, а ще ни пратят хора, които не могат да се интегрират и социализират в ЕС, но не могат и да се върнат пак в централноевропейските държави. Експертът предупреждава, че с тези два самолета с мигранти на летище София управляващите в момента изследват т.н. граница на търпимост на българското общество, и ако видят, че няма реакции ще пуснат още и още полети с мигранти, призовава българите да реагират. В коментара си Радостин Василев - независим народен представител, председател на политическа партия „МЕЧ“ , обръща внимание на факта, че ние сме изпаднали в такава ситуация, че държавата крие от парламента, от своите граждани, кой идва, по какъв повод идва и каква е числеността на пристигащите бежанци. Лидерът на ГЕРБ и председател на комисията по външна политика г-н Борисов е заявил, че се запознал кой пристига днес в България от медиите, посочва, че те искат да делят хората на българи, турци, цигани, но тези които пристигат със самолетите, така наречените бежанци, счита, че нямат работа в България, защото присъствието им е променило етническия състав на Англия, Германия и Швейцария и увеличило престъпността в Западна Европа. Красимир Каракачанов, почетен председател на ВМРО и бивш военен министър, коментира, че само за миналата 23-а година по официално обявени данни от Агенцията за бежанците 15 000 нелегални имигранти са заловени на българска територия и са регистрирани на българска територия, но $\frac{3}{4}$ от тях вече са в Западна Европа. Той счита, че след двата самолета вчера ще има още много, защото *„според споразумението, което сме подписали, е записано, че ние сме длъжни в рамките на 24 часа от когато ни обявят, че ще ни връщат, ние да ги приемаме, т.е., днес ни обявяват - от Австрия или от Германия, или от някъде другаде, и утре, до 24 часа те трябва да са в България и ние трябва да сме ги приели“*. Каракачанов припомня, че още в края на декември, когато правителството Денков-Габриел на Сглобката подписаха споразумението с Австрия, австрийските медии и австрийското външно министерство са казали, че България се е съгласила да връща емигранти, които са преминали през България и са заминали на Запад, заявява, че това се потвърждава и от публикуваните в средата на януари за публично обсъждане промените в закона за бежанците, според които ние се задължаваме не само да ги приемаме тези хора, но и да осигурим събирането на разделените семейства, да им осигуряваме социалната помощ, образованието на децата и тяхната издръжка.

На въпрос във връзка със започналите да пристигат у нас самолети с мигранти, адвокат Ивана Мурджева от политическа партия „Единение“ отговаря, че темата за мигрантите, в степента на информираност, която ни носи с последните новини за десетина върнати от Виена мигранти, не представлява такава обществена важност, каквато са темите свързани с корупционните механизми в съдебната система и с разпада на организацията в съдебната система, а обществото е организъм, който лесно може да бъде подведен, и затова е много важно да степенуваме темите и правим правилна преценка, колко е обществено значима към този момент точно тази тема.

Председателят на БСП Корнелия Нинова припомня в изданието на предаването на 15.02., че когато е излязло решението на Съвета на ЕС те - от БСП са извадили един допълнителен протокол, който управляващите и сглобката са скрили от българското общество“, в който *„лише, че ще приемаме мигранти - неопределен брой, изрично е записано, в срок от 3 дни трябва да отговорим на поисканото приемане, в 30 дневен срок да ги приемем в България“*. Тя коментира, че тогава всички от управляващото мнозинство са се нахвърлили върху тях, че лъжат и всяват страхове, но вчера истината е излязла –мигранти са дошли, но никой не знае 18 ли са или 30. Отговорни за това, което се случва по отношение на бежанците, според Нинова, са Бойко Борисов, Мария Габриел и управляващите, които предават националния интерес и крият от обществото истината – *„изтриха полета от таблото на летището, скриха ги зад параван, за да не ги видим какви са, колко са“*, и не отговарят на важния въпрос къде и за чия сметка ще бъде издръжката на мигрантите. По повод фейсбук поста на лидера на ГЕРБ, че когато е управлявал в България информация за кацащ самолет с мигранти на летище София не е можело да има, депутатът от ПП-ДБ Искрен Митев, коментира, че вижда в поста на Борисов признание,

че ГЕРБ участват в разпространението на дезинформация - „защото“, аргументира се той, „стана ясно, че самолетът с мигранти носи 18 човека по Дъблинското споразумение“, и че говоренето без основание и факти, „че ще внесем 7000 мигранти, а пристигнат 18 мигранти“ показва защо трябва закон за дезинформацията. На фона на надпис „Тази вечер в „ЕВРОДИКОФ“ очаквайте“ на 16.02. Сашо Диков коментира като недопустимо от правителството да мълчат и да си траят, вместо предварително да кажат, че днес ще дойде първия самолет с еди колко си мигранти. Диков недоумява, защо не са допуснати журналисти и защо са сложили паравани да не се снимат слизащите от самолета, един от които дори е слязъл с белезници и „очевидно е престъпник“. Журналистът счита за опит да се прави на интересен казаното от Борисов, че когато е управлявал в България такъв самолет е нямало да може да дойде и, че знаел за 18 пристигнали мигранти, но фатално нищо няма.

На 14.02. водещият на „КОНТРА“ Страхил Ангелов коментира пред госта в студиото Волен Сидеров, че премиерът Денков, обявил изнесената по-рано от неформалното обединение „Първо България“ информация, че пристигат бежанци, за дезинформация и фалшиви новини. Часове по-късно е бил опроверган от Агенцията за бежанците, признала за докарани с 2 полета вчера 32-а бежанци, и че ще има още. Сидеров коментира, че връщането на 6600 мигранти, каквото число е било изнесено в парламента, не може да остане скрито, защото тези хора все някъде трябва да бъдат настанени. Водещият отбелязва, че тяхната информация е за 9000 мигранти. Двамата са на мнение, че хората трябва да се обединяват, така както е станало вчера с присъствието на представители „Първо България“ при пристигането на летището на тези бежанци, които Денков е искал тихомълком да ни докара вследствие на въздушно-капковия Шенген. Единодушни са, че е важно да се действа и тази енергия на гражданското общество да не се загуби.

В допълнение към показаното в „ДЕЛНИЦИ“ на 16.04. в „ЕВРОДИКОФ“ от 16.02. присъстват кадри с Николай Марков с, Барекков, Недялко Недялков и други протестиращи срещу пристигането на самолетите с мигранти на летище София. В синхрон Кирил Петков съобщава, че от Министерски съвет са ги уведомили за под 20 човека от редовни полети, Христо Иванов уточнява - 18, но „някакви хора се опитват да направят фалшива новина за хиляди бежанци – пълна лъжа“. По повод изявлението на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ) Марияна Тошева с конкретни данни за пристигналите на 13.02. общо 25 лица, от тях 18 с полет от Виена, 5 лица от Белгия от Брюксел и 2 лица от Германия, Сашо Диков коментира, че някоя е трябвало да каже на тази достолепна дама, призоваваща хората да бъдат спокойни, защото броят на пристигналите въобще не е огромен, не е бил и не очакваме да бъде, че е трябвало да го каже доста по-рано, не постфактум. По повод разнопосочната информация за броя на мигрантите по медиите, председателят на БСП Корнелия Нинова посочва, че официална информация от управляващите няма, но и не се знае колко ще пристигнат, защото в споразумението пишело без ограничение в броя.

Темата за участието в парламентарния контрол в периода от 01 до 22.03. на вътрешния министър Калин Стоянов е обект на отразяване в новините за първи път на 01.03. в репортажа със заглавие „ПЪТЯТ КЪМ ШЕНГЕН – БСП: Германия ни връща мигранти, осъдени за убийства, изнасилвания, грабежи и пране на пари“. В материала, втори в централната емисия от 19:22 часа, дикторски глас информира за думите на председателя на „БСП за България“ Корнелия Нинова по време на парламентарния контрол, че Германия ни връща мигранти, осъдени за убийства, изнасилвания, грабежи и пране на пари. В синхрон Нинова цитира официален документ за излетели на 8.02.2024 г. от летище Мюнхен и пристигнали в София 23 души, сред които шестима души, „осъдени по закон наред с други неща, за убийство, непредумишлено убийство, тежка телесна повреда, сексуални престъпления, утежняващи грабежи и пране на пари“. Премиерът акад. Николай Денков определя твърденията на Нинова като „абсурдни“. Министър Калин Стоянов информира, че на 8.02.2024 г. на ГКПП „Аерогара София“ в 12,40 часа с полет от Мюнхен, съгласно спогодбата за реадмисия между РБ и ФРГ в България са пристигнали 18 граждани на Сирия и 6 граждани на Република България (РБ) с изтърпени наказания лишаване от свобода във Федерална република Германия (ФРГ), на които съгласно Конституцията не може да бъде отказано влизане в страната. Дикторски глас информира за коментара на председателят на БСП Корнелия Нинова, че заглавието на документа цитиран от нея е „Успешно депортиране на престъпници в България“. „ЗАРАДИ ИНЦИДЕНТИТЕ С МИГРАНТИ У НАС – депутатите изслушаха Калин Стоянов, Корнелия Нинова го обвини, че лъже“ е основна новина в обедната емисия на 13-и март, в

който Калин Стоянов на базата на конкретни данни за предотвратените опити за преминаване на българо-турската граница и за задържанията в страната уверява, че няма засилен миграционен натиск, а напротив – има трайна тенденция за намаляването му. В отговор на обвиненията на вътрешния министър за внушаване на обществеността от опозицията, че връщали убийци и изнасилвачи в страната, председателят на БСП Корнелия Нинова заявява, че изнесената току-що от министъра информация за задържани от началото на годината до сега 260 човека, не е вярна, защото първото изречение на тази официална справка от МВР, която тя държи, гласяло, че *„само през януари са задържани общо 396 граждани от трети страни, от които 76 на вход, 109 на изход без регистрация от органите на МВР и 211 са установени в незаконен престой във вътрешността на страната“*. Дикторски глас информира, че изслушването е продължило с остри реплики между двамата. Новината за извънредното изслушване на Калин Стоянов е основна и в централната емисия в 19:21 часа. В репортажа *„ДЪБЛИНСКОТО СПОРАЗУМЕНИЕ – Калин Стоянов: За периода 1 януари – 4 март 2024 г. от България са върнати 225 чужди граждани“*, на фона на кадри от летище София, дикторски глас цитира думите на вътрешния министър в оставка Калин Стоянов по време на редовния парламентарен контрол, че за периода 1 януари – 4 март 2024 г. от България са върнати 225 чужди граждани в страни по произход и са осъществени трансфери на общо 168 лица по регламента „Дъблин“. В синхрон министър Стоянов информира, че на всички лица са издадени заповеди за настаняване в специалните домове за временно настаняване на Дирекция миграция и е стартирала процедура по изпълнение на наложените принудителни административни мерки по Закона за чужденците в Република България. В изложението си Калин Стоянов уверява депутатите, че всички подлежащи на връщане лица задължително се подлагат на проверка в автоматизираните информационни системи на министерството, в Шенгенската информационна система и съответно Международната организация на криминална полиция „Интерпол“. Журналистически глас в края на новината, четвърта в централа емисия на 22.03., съобщава, че за последното денонощие незаконно са се опитали да преминат българо-турската граница общо 40 души, докато броят им е бил 482 на същата дата през 2023 г.

На 01.03. в 19:12 часа водещият на „ДЕЛНИЦИ“ Николай Колев информира аудиторията за изявлението на председателката на парламентарната група на БСП Корнелия Нинова в българския парламент, че Германия няма да ни върне лекари и инженери, връщат ни престъпници, и че малко по-късно в парламента идва Калин Стоянов, за да уточни точно какви хора в България са върнати. Във видеоматериал Корнелия Нинова заявява пред журналисти, че срещу половинчатия и почти никакъв Шенген от правителството са поели ангажимент по Дъблинското споразумение, заради който *„България наистина ще се превърне в център на престъпници“*, определя това, което се случва като *„изключително опасно“*, *„защото по всички закони, нормативни изисквания те трябва да са в затвора, след като Германия твърди, че са осъдени с влезли в сила присъди“*. Нинова е сигурна, че председателят на външната комисия Борисов, който сега го играел възмутен как можело да идват престъпници, е знаел за това, но са разчитали тази истина да не се разкрие. Категорична е, че *„България не може да бъде гето на престъпници и убийци от Афганистан и Сирия, и перачи на пари“*. Нинова посочва, че в официален документ, в който баварската държавна служба за убежище и регистриране благодари на всички съдействали мигрантите да бъдат върнати в България, пише *„осъждани за убийства, за непредумишлено убийство, тежка телесна повреда, сексуални престъпления, утежняващи грабежи и пране на пари“*, обръща внимание на журналистите да забележат, че заглавието на документа е *„Успешно депортиране на престъпници в България“*. В изложението си пред парламента във връзка с изявлението на Нинова Калин Стоянов уточнява, че на 8.02.2024 г. на ГКПП „Аерогара София“ в 12,40 часа с полет от Мюнхен, съгласно спогодбата за реадмисия между РБ и ФРГ, на територията на България са пристигнали общо 24 лица, от които 18 граждани на Сирия и шестима български граждани, депортирани у нас след изтърпяването на наказания във ФРГ. Стоянов е категоричен, че тъй като РБ има подписани реадмисионни споразумения с всички страни-членки на ЕС и се явява сигурна страна, където лицата са получили закрила и правото да пребивават, съгласно разписаните клаузи в споразуменията за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица, нашата държава е била длъжна да приеме обратно чужденците, за които е доказано, че са били на нейна територия и не са отпаднали основанията за пребиваване в страната.

Информация във връзка с пребития у нас афганистанец в новините и актуалните предавания в периода 29.03.2024 г. - 01.04.2024 г. не присъства.

Разпространение на интервю с бившия служебен вицепремиер и министър на вътрешните работи Иван Демерджиев в програмата от февруари до началото на април 2024 г. не е установено.

NOVA NEWS

Фокусираното наблюдение обхваща сутрешния блок „Твоят ден“ с Лора Инджова; „Денят на живо с Неделина Анева“ и „Офанзива с Любо Огнянов“.

• Случаят с пребития афганистанец у нас

В новините на 01.04.2024 г. в 20:21 ч е излъчен репортаж за афганистанец и неговата съпруга, които са били пребити пред блока им в столичния кв. „Младост“. Нападението е извършено от група мъже, а според пострадалия причината е това, че е мигрант. Полицията се е заела със случая. Новината идва на фона на твърденията през последните дни, че са зачестили случаите на агресия срещу бежанци. След първоначалната среща между групата и Джавдет Нури, той тръгва да бяга и се скрива в кухня за кетъринг. А след побоя жената е приета в болница. Три дни след нападението, става ясно още от репортажа, полицията е събрала записите от охранителните камери в района. Свидетелите на случката отказват да застанат пред камерата на медията. Не е изключена и версията, че пострадалите и нападателите са се познавали преди избухването на напрежението. А за да се избегнат още такива ситуации, семейство Нури е принудено да смени адреса си. В репортажа са използвани и кадри от интервюто в „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ на Мира Иванова с Джавдет Нури от същия ден сутринта.

• Интервю с Иван Демерджиев

Бившият вътрешен министър Иван Демерджиев дава интервю в предаването „Твоят ден“ с водещ Лора Инджова на 18 март от 10:22 ч. като говори на фона на кадри от протеста в „Овча купел“, както и на кадри от центъра на София и полицейските проверки. Проблемът с мигрантите не се политизира, липсват действия за решаването му, заявява в интервюто Демерджиев. Ако се политизира, то е защото се използва за PR от министър-председателя и правителството с един много чувствителен въпрос как са се справили с мигрантската криза, а събитията от последната седмица сочат, че сме далеч от справяне. Според него, по въпроса трябва да се говори много внимателно, но да се действа много решително.

Демерджиев смята, че увеличаването на броя на служителите на границата е резонна, но закъсняла мярка. По негови думи, решението не е свързано само с пари, а и с обучение на кадрите. Проблемът с мигрантите не се политизира, той е голям и не се предприемат никакви действия за справянето с кризата. Решението е в по-добрата охрана на самата граница и задържането на хора, които са влезли във вътрешността на страната и се опитват да напуснат България. Защото сега той е с впечатлението, че отново мигрантите се оставят спокойно да преминат безпрепятствено през страната с идеята, че те ще отидат някъде другаде. Но голяма част от тези мигранти не отиват някъде другаде и когато не се регистрират и не се настаняват в съответните центрове, ние нито знаем къде се намират, нито с какво се занимават тези хора и както виждате те започват да се появяват по улиците в големите градове и причиняват редица проблеми. Според бившия служебен вътрешен министър, в тази връзка трябва да се поправи съоръжението, което е било повредено още при наводненията през месец септември миналата година и не е завършено. Трябва да се направят тези прословути 110 километра, които не са обезпечени с технически средства по нашата граница и трябва да се предостави необходимият щат най-сетне на българската гранична полиция, за да може тя успешно да се справя с функциите, а тези командировани служители от цялата страна, които постоянно ходят на границата и не са ефективни там, да се върнат в подразделенията си и да си изпълняват задачите.

Политикът коментира и напрежението в „сглобката“ и темата с аферата съдебна система и казуса „Нотариуса“.

• **Парламентарен контрол с участие на вътрешния министър Калин Стоянов**

На 13.03. в 09:54 ч. в предаването „Твоят ден“ водещата Лора Инджова анонсира, че в този час, заради зачестилите инциденти с мигранти, парламентът изслушва извънредно вътрешния министър Калин Стоянов и директора на Агенцията за бежанците Мариана Тошева. Осъществено е пряко включване от пленарната зала на Народното събрание. Няма засилен миграционен натиск, има трайна тенденция за намаляване на миграционния натиск и това можело да бъде подкрепено с цифри при сравнение с данни за същия период на миналата година, декларира министърът на вътрешните работи Калин Стоянов в отговор на въпрос на депутатата от „Възраждане“ Петър Петров. Според него в последните няколко дни сме чули множество анализатори и специалисти по всичко, че едва ли не е имало намаление на миграционния натиск и на представените от МВР числа, защото сега бил зимен период. От началото на тази година до момента има предотвратени 5200 опита за незаконно преминаване на българо-турската граница като за същия период на миналата година те са 15 600 – разликата е три пъти, подчертава Стоянов. Той уточнява още, че задържанията във вътрешността на страната от началото на годината до момента са 260, а за същия период на миналата година те са 1260. Според него, тези цифри достатъчно красноречиво говорят, че МВР се справяло с миграционния натиск. По отношение на коментара на г-н Иванов и поставения преди около 10 дена въпрос от г-жа Нинова, за това че в България се връщали убийци и изнасилвачи от Афганистан и Сирия и това според него е било изяснено още тогава, че става дума за шестима български граждани, за които след това е възникнал въпросът дали те са такива по произход или по рождение. Те са български граждани с лични документи, родени в България, които са отишли в Германия, извършили са различни престъпления, изтърпели са там присъдите и след това са върнати в България. След това е възникнал въпросът защо са били върнати с полета с тези, които са по Дъблинското споразумение. Ами от Германия правителствен самолет ли да пратят, пита риторично Стоянов.

Темата с изслушването на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов по повод кацналият на летище София самолет е засегната и в предаването „Офанзива с Любо Огнянов“ на 2 март от 17:57 ч. при гостуването на депутатата от БСП Иван Иванов. Водещият цитира декларация на вътрешния министър, според когото разпространените от БСП чрез медиите въпроси представляват некоректно боравене с понятия с цел умишлено заблуждаване на обществото, което представлява дезинформация и срещу която всички заедно следва да се борим. Повод за тези думи са подозренията на социалистите, че в този самолет е имало мигранти и осъдени с присъди. Водещият пита своя гост дали официалната информация, че това са български граждани, изтърпели своите присъди в чуждестранни затвори успокоява БСП, на което депутатът отговаря, че информацията е била поднесена изключително объркващо, а социалистите са се базирали на данни от баварската служба по миграция, репатрирала въпросните лица. Иванов уточнява, че парламентарната им група е поискала от Калин Стоянов допълнителна информация от приключването на преговорите за влизането на България в Шенген по въздух и море колко такива лица са влезли, колко от тях са криминално проявени, както и да бъде доказано, че именно те са български граждани, защото само на една дума, която са чули, било притеснително, защото това можело да не е точна информация. Същевременно, според Иванов, всяка седмица имало такива полети с такива лица и възниква въпросът дали това не са тези 6000 мигранти, които са договорени с Австрия. Иван Иванов допълва още, че съвсем доскоро Дъблинският регламент е бил неработещ и пита как така се е оказало, че за България той работи.

• **Самолети с върнати мигранти в България**

На 14.02. 2024 г. в 09:26 ч. в предаването „Твоят ден“ е осъществено пряко включване от парламента, озаглавено „Парламентът на живо“ – заседание на Народното събрание. От парламентарната трибуна Тошко Йорданов от ИТН съобщава, че кабинетът Денков е подписал споразумение с Австрия, в което е поет ангажимент за незабавно връщане на всички лица, търсещи убежище, за които България и Румъния отговарят съгласно регламента от Дъблин, без никакви ограничения, особено по отношение на броя на хората, които трябва да бъдат върнати в рамките на един месец и чрез гарантиране на бързи (максимум три работни дни) отговори за връщане, приемане и поемане на отговорност и в момента това е особено

важно по отношение и специално на афганистанските и сирийските граждани, търсещи убежище. Когато то е станало публично известно изпълняващият за съжаление длъжността премиер Денков е излъгал, че това не е вярно и е обвинил всички в лъжа и манипулация, уточнява още депутатът Йорданов. От ПГ на ИТН са извадили документи от австрийския парламент, в които министърът на вътрешните работи на Австрия казва в официален документ, че България се е съгласила да приеме обратно от Австрия 6600 мигранти. Тошко Йорданов припомня всичко това, защото през вчерашния ден с чартърен полет № QS 4380 от Виена до София на авиокомпания „Смарт уингс“ в 12:10 на обяд е била докарана първата група мигранти от Афганистан и Сирия. В тази операция, според него, е имало и няколко унижителни неща – първо полетът е бил обявен на неспомената по горе компания, а на авиокомпания „Райън еър“, но явно е било преценено впоследствие, че от тази лъжа, могат да произтекат много грозни последствия. След това полетът е изчезнал от информацията на пристигащите самолети на летище София, но въпреки това полетът е могъл да бъде следен в реално време и всичко това е станало ясно. След кацането на този толкова нелегален полет, пристигналите мигранти са били свалени зад опънати паравани, за да не бъдат снимани от журналистите. Според правителството на Денков, са пристигнали само 18 човека, съобщава Йорданов. Малко е трудно да се повярва, че е вдигнат цял самолет Боинг 737, който е със 148 места само за 18 човека. След прякото включване от парламента водещата на предаването „Твоят ден“ Лора Инджова уточнява, че групата върнати мигранти са 18, защото е имало спекулации, че са били върнати хиляди и допълва, че Дъблинското споразумение, по което са ни върнати, действа от 2007-ма година и е преподписано през 2013-та.

Темата с остри реплики и обвинения в парламента, заради върнатите бежанци от Австрия, е водеща и в новинарските емисии за деня. Опозицията настоява за изслушване на премиера Николай Денков, на вицепремиера Мария Габриел и на председателя на Комисията по външна политика в НС Бойко Борисов. От управляващото мнозинство отговарят, че не се очакват хиляди мигранти у нас. Зад пристигането на мигрантите у нас от БСП са видели скрита договорка и са попитали управляващите ще приемем ли неограничен брой бежанци. От трибуната на парламента Корнелия Нинова пита риторично на коя друга държава от Шенген е поставяно такова условие за изпълнение на Дъблинския регламент? „На никоя“ и определя това като антиевропейско поведение и управление. Атака идва и от още две партии - „Възраждане“ и ИТН. Според Костадин Костадинов това, което не е било показано, е как всъщност един от тези хора е бил свален директно от самолета с белезници, защото очевидно ставало въпрос за престъпник, който вероятно вече е осъден, но сигурно ще излежава присъдата си в български затвор. Всяка европейска страна, която не иска мигранти на нейна територия ще може да ни ги изпрати и за това да ни плати около 20 хиляди евро на глава, информира в пленарната зала и председателят на ПГ на ИТН Тошко Йорданов и пита управляващите дали са си намерили вече острова, за да ги изпратят на него заедно с мигрантите. От кулоарите на парламента отговор от страна на управляващите дава съпредседателят на ПП-ДБ Кирил Петков. Според него, някакви хора се опитват да направят фалшива новина с хиляди бежанци, което представлявало пълна лъжа. Ставало дума за регулярни полети, а как от 18 правиш хиляди трябвало да се питат колегите от „Възраждане“, заключава Петков. Лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов говори също по темата като уточнява, че когато той е управлявал България такъв самолет е нямало да може да дойде и това е нямало да се случва и нищо фатално нямало. Хубавото на цялата работа, според него е, че МВР работело много по-добре, „Гранична полиция“ давала много по-добри резултати и това той знаел от партньорите ни отвън. От парламента темата се е пренесла и при президента. Държавният глава е отправил критики към властта, заради поетите ангажименти за мигрантите. Според Радев, вече сме имали обвързващо споразумение и сме били длъжни да приемаме всеки един мигрант, регистриран първо на наша територия и правителството дължало обяснение защо е склонило да подпише такова споразумение.

– На 30.03. 2024 г. в предаването „Събуди се“ в интервю с водещата Марина Цекова директорът на „Гранична полиция“ Антон Запрянов съобщава, че за миналата година са ни били върнати 590 лица по регламента от Дъблин, а от началото на година броят им е 240. От много държави ги връщат, с редовни полети. Те ги качват в самолет с редовен полет, но от време на време, когато са повече ги качват в чартъри, но те никога до момента не са били до България, а обикновено са за трета държава и имат междинно кацане тук и трябва да слязат примерно 5 или 8 лица, уточнява още Запрянов. Според него тези случаи са станали обществено известни, те не са и скрити, това е регламент, който действа откакто е приет, години назад си е действал по един и същи начин. Шефът на „Гранична полиция“ допълва още,

че за всички подобни случаи са предприети мерки. Тези лица, за които има каквито и да е данни, че са извършили криминални прояви ще подлежат на процедура в България по молбата им за хуманитарен статут, която да се гледа задължително в дом от затворен тип т.е. да не могат да се разхождат свободно, а всички останали се посрещат от Държавна агенция за бежанците, завършва в края на интервюто Запрянов.

При разработването на темата доставчикът на телевизионна програма NOVA NEWS използва официални източници и спазва журналистическите стандарти за предоставяне на точна и проверена информация като ясно разграничава фактите от коментарите и предположенията. При различните инциденти с чужденци медията се позовава на данни от официални източници от МВР и в частност „Гранична полиция“ и СДВР, Държавна агенция за бежанците, както и на позицията на бившия вътрешен министър Иван Демерджиев. Наблюдението не констатира нарушения на ЗРТ.

ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ

Прегледаните предавания са „Добро утро, Европа“ (сутрешен блок, излъчван през седмицата от понеделник до неделя от 07:00 ч. до 09:30 ч.) и „Прайм тайм“ (следобеден блок, излъчван през седмицата от понеделник до петък от 18:00 ч. до 19:15 ч.).

Теми и хронология:

- Случаят с пребития афганистанец у нас – от 29.03 до 01.04.2024 г. – не е отразено в предаванията, нито в новинарските емисии.
- Интервю с Иван Демерджиев – не е констатирано.
- Парламентарен контрол с участие на вътрешния министър Калин Стоянов – излъчен е репортаж, с препредаване на живо от НС, на 13.03.2024 г. в обедните новини, част от предаването „Euronews Сега“. Темата на екран е *„Заради мигрантите, извънредно изслушване на министър Калин Стоянов“*. Впоследствие материалът е повторен в предаването „Прайм тайм“, а в следващите дни няма коментари или анализи по случая.
- Самолети с върнати мигранти в България – от 08 до 18.02.2024 г. – единствено на 13.02.2024 в новините от 18 ч., като част от предаването „Прайм тайм“, е представена информация, без придружаващ репортаж за това, че Австрия ни е върнала мигранти, които са кацнали у нас по силата на Дъблинския регламент.

СКАТ

В периода 29.03.2024 до 01.04.2024 г. случаят с пребития афганистанец у нас не се отразява в програма СКАТ.

В периода от 01.03.2024 г. до 22.03.2024 г. парламентарният контрол с участие на вътрешния министър Калин Стоянов не е отразяван.

На 12.02.2024 г. от 12:33 часа в Новините се съобщава, че първият самолетен полет с афганистански бежанци пристига на 13.02.2024 в България от Франция с около 9 000 души, според новосформирания кръг „Първо България“³. Пристигането на тези хора от Франция е договорено според споразумението за присъединяване на Република България към Шенген по въздух и вода. Това ще е първият самолет от пристигнали бежанци, като след това ще последват още.

На 13.02.2024 г. от 17:17 часа се съобщава, че първите два самолета с бежанци от Австрия са пристигнали. На летището е имало своеобразен протест от около 20 недоволни граждани от идването на бежанците. Пристигането на бежанците се налага като част от поетите ангажменти на Република

³ полк. Николай Марков, Страхил Ангелов, Пламен Павлов, Симеон Миланов, Румяна Ченалова, Петър Недевски, генерал Стоимен Стоименов, Иво Петров, Симеон Славчев, Недялко Недялков и Николай Барекков - членове на новосформирания кръг "Първо България".

България за постигането на важната цел - приемането на страната ни в Шенген. След пристигането на чуждите граждани на летището в София, те са откарани в бежански център.

На 14.02.2024 г. от 17:00 часа лидерът на ПП ГЕРБ г-н Бойко Борисов коментира, че случаят с пристигналите мигранти може да се дебатира в парламентарния контрол. Според него, пристигането на мигрантите е нямало да се случи, ако той е бил на власт. Според Борисов, няма опасност за българските граждани, службите работят на високо ниво, с нова техника, която ще служи за предотвратяване на инциденти.

На 14.02.2024 г. от 23:10 часа председателят на ПП „Има такъв народ“ Тошко Йорданов изразява становището, че има официален документ, качен на сайта на Европейския съюз, според който българската държава се е съгласила безусловно да приеме 6619 мигранти от австрийска страна. Според информацията на Йорданов вече са пристигнали два самолета. Представителят на ПП „Има такъв народ“ изразява несъгласието си с приемането на новите мигранти и посочва притесненията си от възможната опасност за гражданите на столицата от нападения и противоправни действия от страна на чуждите граждани.

ИЗВОДИ: В периода на мониторинг доставчикът на медийни услуги „Скат“ ООД набляга върху опасността от приемането у нас на лица, живели досега в различна от българската култура. Представя се несъгласието на гражданите българската държава да става приемник на мигранти от чужда държава. Не е представена информация за пребития афганистанец у нас, което показва липса в програмата на гледната точка, че мигрантите също могат да бъдат пострадали от престъпления и че се нарушават също техните права.

7/8 ТВ

Фокусираното тематично наблюдение обхваща следните предавания в телевизионната програма 7/8 ТВ: „Крум Савов Live“, „Слави Трифонов и редколегиата“, „На живо със Слави Трифонов“ и „Студио Хъ“

Доставчикът не излъчва новинарски емисии и в почивни дни (събота и неделя) не излъчва актуално-публицистични предавания.

На 13.02. водещият Крум Савов започва предаването си с думите :

„Малко журналисти и медии се поинтересуваха днес, дали наистина ще пристигнат два чартъра от Австрия с натоварени вътре мигранти, които по споразумението за влизането ни в Шенген по въздушно-капков път, малко по малко започват да се връщат....да се прибират там, от където са влезли в Европа. Вижте поста на Недялко Недялков, един от хората, които заедно с неговата камера и медия „ПИК“ бяха там. (На цял екран се показва постът) Сега, според информацията, която имаме, единият самолет е кацнал в столицата към 11:15 ч. и най любопитното е, че там първо беше обявен на таблото с пристигащите самолети и след това, всичко това беше заличено. Ето какво казва за престоя си, няколко часа на летището главния редактор на ПИК. Нека обобщя :“Страшна тайна, страшно чудо. Истината е, че от днес започва ислямската вълна да ни залива. В близките дни ще кацат тихомълком по два-три полета без изобщо да се усетим, докато докарат заветната цифра – 9000 договорена тихомълком по въздушно-капковия Шенген. Къде ще живеят и кой ще ги издържа – вятър и мъгла“ – Недялко Недялков

Темата продължава и в следващото издание на предаването на 14.02. в разговор с Юлиан Андреев – общественик. Гостът твърди че : – „ На ден през границата си минават и си влизат между 250 и 300, даже бих казал до 400 мигранта, така че тези 10-15, които влизат със самолета е просто едно отвлечане на вниманието“, говори за чартърните полети с мигранти в България, за наболелите проблеми на българското общество, за масовата употреба на наркотици и алкохол, за случаите с певицата Диона и „Мис Силикон“ Катрин Йорданова, за отговорността, значението и силата на гражданския натиск върху институциите.

На 15.02. в предаването „Крум Савов Live“ – е излъчен разговор с Николай Барекков, който коментира: парламентарната комисия, разследваща убийството на Мартин Божанов-Нотариуса; оставката на Невена Зартова; кой стои зад аферите „Костинброд“ и „КТБ“; връзката между Петьо Петров-Еврто, Иван Гешев и Борислав Сарафов; политическия чадър над съдебната система; управлението на Бойко Борисов, ГЕРБ и техните коалиционни партньори през годините; разкритията около Кирил Петков и Асен Василев; кабинета „Денков“, Дъблинското споразумение и чартърните полети с мигранти; новосформирания Кръг за граждански натиск „Първо България“.

Темата за бежанците присъства и в предаването „Крум Савов Live“ на 13.03. Водещият разговаря с Димитър Панчев от „Куберов войн“ по скайп, който разказва за протестите срещу мигрантите, заради битите три момчета и едно момиче. Получената подкрепа от младежки организации, за опита на политически лица от ГЕРБ да яхнат недоволството на гражданите, за нападението на бул. „Витоша“, за изявленията на МВР, за случая с наръганото с нож момче в Западен парк, за страха в потърпевшите. Кончината на патриарх Неофит, извънредния конгрес на БФС и лайфстайл са останалите теми на излъчените предавания.

Извънредните издания на „Слави Трифонов и редколегията“ и „На живо със Слави Трифонов“ са посветени на ротацията в правителството и отговорите на зрителски въпроси за „сглобката“ в НС и скандалите в прокуратурата.

Темата за бежанците присъства в предаването „Студио Хъ“ на 13.02., като след въпрос от зрител, водещата Катя Илиева пита госта Димитър Гърдев от ИТН: „Защо беше това медийно затъмнение за пристигащите самолети с бежанци и споразумението с Австрия, уврежда ли интересите на България? - Гостът критикува управляващите, че *„тотално са сбъркали външната политика на държавата и са поели подобни ангажименти“*

На 14.02. предаването завършва с декларацията на ИТН, прочетена от Тошко Йорданов от трибуната на НС, в която ПП ИТН остро възразяват срещу споразумението на правителството за приемане на бежанци и заявят, че ще се борят със всички сили за прекратяването му.

Темата за бежанците присъства в предаването „Студио Хъ“ и на 18.03. , като водещата Катя Илиева започва разговора с въпрос към преводача Мажд Алгафари: „Вярно ли е, че мигрантите преминават през нашата граница, като през гевгир?“

Според Алгафари, границата ни не е гевгир, защото имаме само кръгчето, а нямаме цедката. Гостът изразява позиция, че: *„Криминалните случаи няма да спрат. Това си е нещо нормално във всяка една държава, но колкото повече такива хора имаме, толкова повече криминалните случаи се повдигат.“*

Алгафари съобщава в ефир и за случай на млад емигрант, на когото в Германия е казано, че може да получи немско гражданство, ако отиде доброволец на фронта в Украйна за 6 месеца срещу 4 000 евро на месец или другия начин за получаване на гражданство е да си смени пола.

Случаят с пребития афганистанец у нас, интервюто на бившият служебен вътрешен министър Иван Демерджиев и изслушването на вътрешния министър Калин Стоянов в парламента не намират място в програмата на телевизия 7/8 .

ИЗВОДИ:

Извършеният мониторинг констатира, че доставчикът представя темата за бежанците, мигрантите и чуждите граждани в България едностранчиво. В излъчените интервюта, въпросите на водещите Крум Савов и Катя Илиева представят темата в негативен контекст, като добавят и елементи на загадъчност и мистерия: *„Защо властта крие самолетите с мигранти?“*, *„Кой и как избира, какви хора да ни връщат“*. В наблюдавания период и двамата водещи negliжират влизането на България в Шенген, като го наричат *„въздушно-капковия Шенген“*. Призови за насилие, реч на омразата и дискриминация не са констатирани. Репортажи, преки включвания и живи предавания по темата не присъстват в програмата. Представителите на законодателната власт в лицето на депутатите от парламентарната група на ИТН изразяват несъгласието си с Дъблинското споразумение и заявяват от трибуната на НС решението да се борят срещу него.

Не е установено нарушение на Закона за радиото и телевизията.

В предаването „Хитове в мрежата“ в програма БЪЛГАРИЯ 24 на доставчика на медийни услуги Вижън Лаб ЕООД водещи са: Светослава Рудолф, Владислав Апостолов, Снежана Георгиева и проф. Петко Тодоров, които се редуват. Гостите им в студиото са известни имена от политическия и интелектуален елит, с които обсъждат горещите теми от деня, като например: Украйна и заразената ѝ земя; корумпираните магистрати - от ВВС до командированите прокурори; "сглобката", която играе театър; намесата на политическите партии в работата на СОС; разпадът в институциите и скандалите по върховете на властта; Левски като човек; криминалните престъпници, взели властта на 9 септември; вдигането на пенсиите – една от лъжите на ПП-ДБ; интервюто с Путин и т.н.

Случаят с пребития афганистанец е засегнат в предаването на 1 април, в 16:32 ч. Тогава водеща е Светослава Рудолф, а трета по ред разисквана тема е протестът на младежките организации срещу нелегалните мигранти предния ден в столицата. Гост в предаването е Стефан Грънчаров от ВМРО. Разпространяват се кадри от протеста, преминал под мотото „Вън мигрантите от България“, като водещата съобщава, че са взети от програмата СКАТ. На тях се виждат: плакатът „Вън мигрантите от България“, млади хора, които скандират и развяват българския флаг. По-нататък се пускат и кадри от първия протест срещу мигрантите в София.

Водещата и гостът разговарят за нападението над българските младежи на бул. „Витоша“. Стефан Грънчаров подчертава, че това е само един от инцидентите: *„Знаете обаче, че много случаи остават премълчани“*. Той напомня за намушканата /почти заклана/ преди време Виктория от нелегален емигрант в столицата. Казва, че това не са бежанци, а хора със скъпи айфони. На фона на кадрите с младежите от протеста и полицаите, които ги ескортират, Стефан Грънчаров заявява: *„Хубавото е, че протестът не е политически, младите хора са излезли... Тези млади хора искат сигурност за своето бъдеще. Не искат да се превръщаме в гета, каквито са големите европейски градове...“* Говори за това, че в Европа влизат мигранти от бившите колонии на някои от държавите ѝ. *„Ние не искаме да се превръщаме в заложник на ЕС по темата нелегална имиграция. В България няма място за нелегални имигранти. Ние трудно се оправяме с циганската престъпност, трудно се оправяме, както стана дума преди малко, с битовата престъпност, трудно се оправяме, дето се вика, с образованието на нашите деца, за да ни насадят от Европа тука някакви хора от целия свят, които ние сме длъжни да издържаме на всичкото отгоре... Миналата седмица правихме дарение в болницата в Бухово, миналата сряда. Купихме продукти, защото болницата нямаше пари да осигури ядене на лежащо болните. Това е общинска болница в Бухово. Но общината издържа три центъра на територията на София, мигрантски, в които един имигрант на ден получава немалки пари – дали са държавни, дали са общински, няма значение. А болният в Бухово го храни данъкоплатецът – и ходиме да носиме картофи, праз и всякакви такива неща. Това нормално ли е? Това е борбата и на младите, това е и нашата борба. Борба за сигурност, за нормален живот. Ние не сме длъжни за издържаме други народи, както сме издържали през цялата ни история кой ли не.“*

Водещата Светослава Рудолф му показва новина от последния час - страница от медия със заглавие „Пребиха с камъни и метални пръти афганистанец и съпругата му в София“. Нападението станало пред дома им. Нападателите били млади мъже и едно момиче. Казва, че НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ е поканила афганистанеца в сутрешния блок и показва кадър от това: *„Ето го този човек, аз му съчувствам, нали, това не трябва да се случва. Някакви непознати са се нахвърлили върху него...“* Сега афганистанците мислели как да се изнесат от София, да си потърсят друго място за живеене. И допълва: *„За мен е учудващо. Такива неща не трябва да се допускат срещу никого - независимо дали си мигрант, афганистанец или какъвто и да било. Но защо медиите сега него го интервюират, а пък вас... Не видях с протестиращите да има голямо интервю.“* Гостът я прекъсва и задава риторичния въпрос, защо точно след протеста излиза тази новина? *„Защо това се случва точно сега?“*. По-нататък той не коментира случая, но отново подчертава, че протестиращите през вчерашния ден искат сигурност и бъдеще за своите деца.

В изданието на предаването „Хитове в мрежата“ от 1 април на темата за бежанците, мигрантите и чуждите граждани у нас е представена както от гледна точка на протестиращите младежи, така и от гледна точка на пострадалия афганистанец, което е заслуга на водещата.

За самолетите с върнати мигранти в България става дума в предаването на 09.02.24 г., когато водещият проф. Петко Тодоров разговаря с проф. Минчо Христов – в студиото, и политическия коментатор Мирослав Попов – чрез видео връзка, за събитията от седмицата. В 12:24 ч. проф. Петко Тодоров казва, че очакваме нова мигрантска вълна във връзка със споразумението за Шенген. Мирослав Попов отговаря: *„Нова мигрантска вълна, в такъв сериозен мащаб, аз не очаквам. Няма причини да се очаква – нито към България, нито през България за другаде. Нова мигрантска вълна може да се очаква на една друга плоскост, ако, не дай си Боже, в Близкия Изток се разгърне военен конфликт от по-висок ранг в сравнение със сегашния, или, не дай си Боже, на друго място – Косово ми идва наум.“* Но гостът смята, че е важно нещо друго – приемането на споразумението за Шенген, от което е дълбоко оскърбен: *„Брюксел е диктувал тези условия – не просто Австрия, а Брюксел...“* Според него Австрия излязла нещо като *„демон на злото“*, но това не било точно така. *„Но кое тук е важното – България трябваше – досега поне – трябваше да се постарее да изработи българска национална политика по така наречената „мигрантска вълна“, по така наречения „мигрантски проблем“.* Това не се е случило, напротив, нашите политици пригласили на Брюксел. *„Къде са големите грешки? Първата голяма грешка на Брюксел е, че съзнателно, подчертавам – съзнателно, се прави, че не разбира разликата между бежанец и мигрант.“* И пояснява разликата между двете понятия. Смята, че нидерландският генерал, начело на Фронтекс, трябва да си подаде оставката, тъй като казал, че никой не може да спре нелегалната миграция, а това му е работата. Въпреки че тонът на госта в предаването е критичен, не се наблюдава език на омраза и дискриминация. Няма нарушение на ЗРТ.

В рамките на датите, определени за мониторинг, парламентарният контрол с участието на вътрешния министър Калин Стоянов в частта му, когато говори по темата, не е отразен в предаването. Името му се споменава рядко, във връзка с работата на службите и МВР. Интервю с Иван Демерджиев също отсъства.

АЛФА ТВ / ALFA TV

Фокусирано наблюдение – допълнение по темата за образа на бежанци, мигранти и чужди граждани у нас в програмата АЛФА ТВ/ ALFA TV на доставчика на медийни услуги Фондация Алфа 2018 е осъществено за следните предавания - сутрешния блок *„Добро утро, българи“* и предаването *„Волен коментар“*.

На темата за върнатите със самолети мигранти у нас е посветен *„Волен коментар“* на 14.02.24 г. Сидеров говори за първите два самолета с мигранти от Австрия, кацнали на летище София. Смята, че най-голямото унижение за България до момента е предаването на българския интерес на срещата в Австрия – да ни пуснат в Шенген по въздух, за да ни напълнят с бежанци. *„Ще ни натресат няколко хиляди млади мъже, участвали в тероризъм, за които убийството не е абсолютно никакъв проблем, за които изнасилването не е никакъв проблем и те са свикнали от Западна Европа, че полицията не ги закача за тези издевателства.“* По-нататък размислите му са в този дух, като заключава: *„Ще се получи така, че от техните глупости, от техните национални предателства – на „сглобкаджиите“, от техните зулуми, наистина народът ще въстане, защото народът ще бъде засегнат вече лично. Защото, когато нападнат вече твоя близка – дъщеря ти, жена ти, сестра ти, българинът е отговарял и по време на османското иго. Та сега ли няма?“*

В рамките на определените за мониторинг дати парламентарният контрол с участието на вътрешния министър Калин Стоянов не се забелязва в предаването. Интервюто с Иван Демерджиев също отсъства.

В сутрешния блок *„Добро утро, българи“* темата за върнатите със самолети мигранти присъства бегло през наблюдавания период. Водещият Кристиан Димитров започва предаванията обикновено с Деница Сидерова, с която разговарят по различни горещи теми на деня, а те са многобройни. В едно от изданията на предаването се споменава Дъблинското споразумение. Водещият напомня, как Бойко Борисов през 2014 година е казал в Народното събрание, че Дъблин не работи. Но аргументът на Австрия

бил точно това споразумение. Борисов тогава излъгал и „носи пряка отговорност за това, което се случи и ще се случва“. Смята, че българите трябва да си зададат въпроса: „Защо първата, втората, третата и четвъртата политическа сила са изградени от хора, които не казаха истината, от лъжци, които заявиха лъжа и от хора, които ще превърнат България в едно гето за Европа и една буферна зона между светът, който Америка унищожил и другият свят, който Америка унищожил – на Западна Европа.“

В останалите предавания през наблюдавания период мигрантите се споменават с по някоя вметната дума или изречение в разговорите, но основните им теми са други.

Случаят с пребития афганистанец, парламентарният контрол с участието на вътрешния министър Калин Стоянов и интервюто с Иван Демерджиев отсъстват.

НЕЛИНЕЙНИ УСЛУГИ

Фокусираното наблюдение обхваща сайтове, предоставящи нелинейни медийни услуги. Доставчиците са вписани в регистъра на Съвета за електронни медии. Обект на конкретното наблюдение са шест сайта и една платформа за споделяне на видеоклипове. Прегледани и описани са публикациите на аудио- и аудио-визуални материали, свързани с темата на наблюдението в сайтовете: www.gospodari.com, <https://blitz.bg/blitz-tv/> в blitz.bg/ обособени секции „аудио-подкасти“ и „видео-подкасти“ в www.dir.bg, www.pik.bg, www.dnevnik.bg, обособена секция „Студио Actualno“ в www.actualno.com и платформата vbox7.com за периода 08.02.-01.04.2024 г.

Actualno.com

Не са публикували аудио- или аудио-визуални материали по темата в наблюдавания период.

Gospodari.com

15.02.24 г.

„[Депутати всяват страх с неверни твърдения \(видео\)](#)“ – аудио-визуален материал, с продължителност 00:05:03 ч. Изказвания на Тошко Йорданов, Корнелия Нинова и Костадин Костадинов от трибуната на Народното събрание по темата с кацналите с бежанци самолети в България. От „Gospodari.com“ оценяват изказванията на депутатите като лъжи.

01.04.24 г.

„[Афганистанец и жена му бяха пребити с камъни и пръти в София \(видео\)](#)“ – аудио-визуален материал, с продължителност 00:11:40 ч., излъчен в ефира на „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

Vbox7.com

Материалите, публикувани в платформата Vbox7.com, които са свързани с темата на фокусираното наблюдение, са излъчени в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, NOVA NEWS, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.

Dir.bg

Не са публикували аудио- или аудио-визуални материали по темата в наблюдавания период.

Blitz.bg

22.03.24 г.

„[Шефът на МВР със смайващи данни за случващото се на границата](#)“ - аудио-визуален материал, с продължителност 04:35:10 ч., вграден от Ютуб канала на “Blitz BG”. Парламентарен контрол с

изслушване на министъра на вътрешните работи – Калин Стоянов. Калин Стоянов съобщава, че от 1-ви януари до 5-ти март по Дъблинския регламент в България са приети 189 души, а по реадмисия - 140.

Pik.bg

13.02.24 г.

<https://pik.bg/%D0%B5%D0%BA%D1%88%D1%8A%D0%BD-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%82%D1%80%D0%B8-%D0%B4%D0%BD%D0%B8-%D0%B1%D0%B5%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F-%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8A%D1%80-%D0%B2-%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D0%B8%D0%B4%D0%B2%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D1%82-%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0--news1216124.html> - аудио-визуален материал, с продължителност 00:10:15 ч., продукция на медията. Изказване на Бареков, пред летище София относно пристигащите самолети с бежанци от Виена. Според Бареков на летище София ще кацнат хиляди емигранти и това застрашава сигурността на българите. Описва бежанците като криминални лица, които ще вдигат бунтове и ще породят безредици. Обвинява политиците, че са се продали за един „въздушен Шенген“.

<https://pik.bg/%D0%B1%D0%BE%D0%BC%D0%B1%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B8%D0%BA-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B5---%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D1%81%D0%BB%D1%8F%D0%BC%D1%81%D0%BA%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B0-%D1%83%D1%82%D1%80%D0%B5-%D1%81%D1%83%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BD-%D0%BA%D0%B0%D1%86%D0%B0-%D1%87%D0%B0%D1%80-news1216048.html> - аудио-визуален материал, с продължителност 00:21:06 ч., продукция на медията, вграден от фейсбук профила на „Информационна агенция PIK.bg“. Недялко Недялков с извънредно включване относно пристигащите бежанци от Виена. Изказване на Недялков, че ще пристигнат над 9000 хил. бежанци от Сирия и Афганистан, които ние ще издържаме. Призовава гражданите да се съберат на 14.02. пред летището в София. В студиото се включва с изказване и Страхил Ангелов, който казва: „Почва се, ислямските орди ни заливат“. Целият материал е наситен с изказвания, които всяват страх и омраза към пристигащите бежанци в България, както и към управляващата власт.

14.02.24 г.

<https://pik.bg/%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D0%B8%D0%BA-tv-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81-%D0%B1%D0%B5%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B8-%D0%B0%D0%BA%D0%BE-%D0%B0%D0%B7-%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D1%85-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BD%D1%8F%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%B5-%D0%B4%D0%B0-%D1%81%D0%B5-%D1%81-news1216289.html> - аудио-визуален материал, с продължителност 00:01:35 ч. Коментар на Борисов относно кацането на самолетите с бежанци от Виена. На въпроса на журналистите относно броя на пристигащите емигранти, Борисов заявява, че няма информация.

Dnevnik.bg

Не са публикували аудио- или аудио-визуални материали по темата в наблюдавания период.

Изводи:

Dir.bg, Actualno.com, Dnevnik.bg не използват аудио- или аудио-визуални материали в наблюдавания период. Vbox7.com не са публикували материали по темата, единствено в каналите на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, NOVA NEWS, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ са качени излъчените по темата репортажи. Pík.bg използват материали и шокиращи заглавия, които насаждат и предизвикват страх от мигранти и ги показват по негативен начин. По противоположен начин са представени мигрантите в сайта на gospodari.com, като се акцентира на невярната информация за бежанците, която разпространяват политици и медии. Материали, качени на страницата на Pík.bg, подбуждат към ненавист въз основа на расов и национален признак.